

KALP SEVMekten YORULMAZ

VEHBI
VAKKASOĞLU

sevgiyi sevenlerin kalbi, sevmekten yorulmasın diye...

**kalp sevmekten
yorulmaz**

VEHBI VAKKASOĞLU

kalp sevmekten yorulmaz

VEHBİ VAKKASOĞLU

Yayın Yönetmeni: Ekrem Aitintepe

Editör: Sırm Bedir

Sayfa Düzeni: Ahmet Ay

Kapak: Yasin Özcan

ISBN: 978-975-6503-52-2

Yayıncı Sertifika No: 12403

Matbaa Sertifika No: 16266

Baskı Tarihi: Nisan 2015

Baskı Cilt: Ecern Basın Yayın

Beymer San. Sit., 2. Cd., No: 23

Yakuplu-Beylikdüzü / İstanbul

Tel: (0212) 886 20 10 pbx

Sanayi Cad. Bilge Sok. No: 2 Yenibosna

34196 Bahçelievler / İstanbul

Tel: (0212) 551 32 25

Faks: (0212) 551 26 59

www.nesilyayinlari.com

nesil@nesilyayinlari.com

Nesil Olmasaydı Bir şeyler hep eksik kalırdı...

© Fikir ve Sanat Eserleri Yasası gereğince bu eserin yayın hakkı anlaşmalı olarak Nesil Basın Yayın Gıda Tic. ve San. A.Ş.'ye aittir. İzinsiz, kısmen ya da tamamen çoğaltılıp yayımlanamaz.

**kalp sevmekten
yorulmaz**

VEHBI VAKKASOĞLU

VEHBİ VAKKASOĞLU

Kahramanmaraş'ta doğan yazar, öğretmenlik mesleğine Millî Eğitim'in değişik kademelerinde 35 yıl emek verdi. Türk çocuklarının eğitimine katkıda bulunması için Berlin'e tayin edildi. 6 yıl Almanya'da çalıştı.

İlk kitabı olan "Mehmet Akif" 1968 yılında yayınlandı. O günden bugüne 46 esere imza attı. Bunlar tarih, edebiyat, din ve psikoloji konularındadır.

Eğitimciliği ve eserleriyle yepyeni bir gençlik yetişmesinde hizmeti büyük oldu. İlk gençlik yıllarından itibaren, toplumu eğitici binlerce konferans ve seminerler gerçekleştirdi.

Hayatın manası, muhtevası ve özü sevgidir gerçeğini yaşayarak yaydı ve kitaplarıyla gönüllere yerleştirdi. "Sevgi Merkezli Eğitim" projesiyle hem eğitimcilerle, hem anne-babalara hem de gençlere etkili rehberlik yaptı.

Sadece "Bir Destandır Çanakkale" başlığıyla yurtiçi ve yurtdışında verdiği konferanslar 1600'ü buldu. "Ailede Sevgi İletişimi" konusunu da binlerce defa değişik açılardan topluma yansıttı.

Yeni bir Çanakkale ruhuyla dinlemenin ve sevginin özünü yakalayarak kendine gelmenin önemli temsilcilerinden biri oldu.

Bu çerçevede sevenlerinden oluşan "Sevgi Ailesi" bütün dünyada hızla gelişmekte ve sevgi bayrağını her gün biraz daha yükseltmektedir. Mutluluğu, gönüllerden gönüllere sevgi iletişimi kurmaktadır.

Ona göre, eğitim hizmetlerinden emekli olmak imkansızdır zira "Hocanın rahmetlisi olur, emeklisi olamaz." Bu sebeple, bütün yeryüzünü bir okul haline getirmeye, seminer ve konferanslar halkasını genişletmeye çalışıyor.

"Gidemediğin yer ne kadar senin değilse, giremediğin gönül de o kadar senin değildir", der...

Gençleri çok sever. Gençlerle gönül saflarını sık tutmanın, geleceğimizin garantisi olduğuna inanır.

e-mail: vehbivakkasoglu@mynet.com

web: www.vehbivakkasoglu.com

YAYINLANAN KİTAPLARI

- Sevgi Merkezli Çocuk Eğitimi
- Bir Devrin ve Bir Şehrin Muhteşem Öğretmeni: Sandal Hoca
- Ailede Sevgi İletişimi
- Akif Dede "Asım'ın Nesli Onu Çok Seviyor"
- Çanakkale'de Şahlananlar
- Bir Destandır Çanakkale
- Çanakkale Aslanları
- Nikah Şekeri
- Üzüntüsüz Yaşamak
- Ailede Sevgi Sohbetleri
- Öğretmenin Not Defteri 3-2-1
- Aşk Çağlayanı Mevlânâ
- Kalp Sevmekten Yorulmaz
- Osmanlı İnsanı
- Terapi Mektupları
- Allah'ı Nasıl Anlamalı Çocuklarımıza Nasıl Anlatmalı?
- Başkasının Günahına Ağlayan Adam
- Maneviyat Dünyamızda İz Bırakanlar
- Mehmet Akif
- Doğru Düşünme ve Başarıya Sanatı
- İçinizdeki Dostu Keşfedin
- Önce Alkışladılar Sonra Öldürdüler
- Bu Vatanı Terkedenler
- Yunus Emre
- Son Bozgun
- Avrupa'nın Gerçek Yüzü (Yaşadığını Avrupa)
- Parkınız İslam Olsun
- İslam Alimleri
- Dünyada İslam'a Koşanlar
- Yeniden Doğarlar
- İslam Dünya Gündeminde
- Bilinmeyen Kadın
- Devrimlerin Deviremediği
- Our Teacher's Notebook-1 (İngilizce)
- Tagebuch eines Lehrers-1 (Almanca)
- Tarih Aynasında Ziya Gökalp

İçindekiler

Sevgi kapısı.....	7
İthaf.....	9
Kalp sevmekten yorulmaz.....	10
Niçin kalp sevmekten yorulmaz?	22
Tek yol sevgi	24
Çocuklarımıza sevgi eğitimi veriyor muyuz?	35
Sevgi seranız var mı?.....	37
Sevgi özdür, söz değil.....	39
Mecazî aşk'tan hakikî aşk'a	42
“Tomurcuk için dertlenmeyen ağaç, odundur!”	44
Sevginin farkına varmak	48
Sevdiğim sözler.....	51
Ula babo, sevgi disen, sevgi disen, aha şunun bir kitabını yazmisen.....	55
Sevgi medeniyetinin misafir anlayışı	58
Çiğköfte tevhid mücadelesinin ilginç bir sembolüdür	59
İnsana bakış ahlâkı.....	62

Aşk anlatılamaz ama...	65
Sevgi ailem	67
İşimiz bir aşk için ah etmek.....	69
Aşktan başkası yalan.....	71
Sevgi kaynağı içimizde tabii mutluluk da.....	73
İçlerindeki sevgiyi yeniden bulan çiftin hikâyesi.....	77
İlk veren siz olun.....	80
Hayatın son kullanma tarihi.....	100
Hırsın olduğu yerde mutluluk olmaz.....	104
Ptt formülü ile yaşamak	105
Mutluluk pusulası	107
Sevgi iletişimi.....	110
Sevgiyi sevmek zorundayız.....	114
Seven öldüremez	119
Önce yürek, önce sevgi, önce şefkat	125
Yaşama sevinci	132
Sevgi ümittir	134
Tabiat bize dostluk dersi veriyor	135
Hayatımızın önceliği sevgidir	137
Gönül duvarımdan sevgi aileme kırk hadis.....	141

Sevgi kapısı

Sevgi hissedilir, tadılır, yaşanır.

Yazılıp söylenmesi zordur.

Gönül adamı Mehmed Akif dedemiz bile “*dili yok kalbimin*” diyor ve duygularını olduğu gibi açıklayamamaktan yakınıyor.

O böyle söyledikten sonra, biz ne diyebiliriz; susmaktan başka ne yapabiliriz ki...

Ama sevgi ailem, beni sevgiyi yazmak, dostluğu anlatmak için zorladı. Çünkü onlar beni, önemli bir sevgi adamı sanıyorlar. Onları kıramadığım için, elinizdeki eser ortaya çıktı.

Sevgiyi birazcık yazabilmişsem, ne ala, sevgiyi Yaratana şükrederim. Ama başaramamışsam, bir kere de ben, sevginin yaşanılır, ama yazılamaz olduğunu göstermiş olurum.

Sevgi için, bu da önemli bir sonuçtur.

***

Bu eser, sevgi dolu yüreklerinize ulaşmak isteyen bir sevgi seferidir. Bu sefer, nasipse, ömrüm oldukça devam edecektir.

Karınca'nın hac seferini andırsa da, onun gibi sevgi

merkezli düşünmek ve “Ulaşamasam da yolunda ölürüm ya!” demek düşüncesindeyim.

Bir yürek açılımıdır bu eser, sevgi aileme ve sevgiyi arayan herkese...

Maksadımız, sevgisizlik çölünde bunalanların elinden ve gönlünden tutup, bir sevgi vahasına kılavuzlamaktır.

Bu eser, kalbimiz sevgisiz kalmasın diye, bir sevgi duasına çıkmaktır.

İç dünyamız, sevgi ve dostluk duygularıyla arınır. Sevgiyle geliriz kendimize.

Evimize ve gönlümüze huzur, sevgiyle gelir.

Sevgi, işimize neşe ve başarı azmi verir.

Dünyamıza barış getirecek olanlar da, gönlü sevgiyle dolu olanlardır.

Öyleyse neden, gözümüze ve gönlümüze bir sevgi penceresi açmayalım?

Sevgisizlikle kapanmış kapıları, niçin sevgiyle çalmaya devam etmeyelim?

Sevgisizler bizi, sevgi kapısından kovsalar, sevgi bacasından tekrar ve tekrar girmeye çalışalım.

Bizi sevgisinden sevgisiyle yaratan Yüceler Yücesi de sevgiyi istiyor.

Sevgi, bizi bize getirecek, varlıklarla bütünleştirecek ve Yaradan ile iletişim kurduracak bir köprüdür.

Bu köprüde bir taşı olan, yaşanmaya değer hayatı yakalamış demektir.

Kalp Sevmekten Yorulmaz, size sevgi seferinizde minicik bir adım attırabilirse, hedefine varmış olacaktır.

Dualarımla ve dualarınızı bekleyerek...

Vehbi Vakkasoğlu

Bahçelievler

24.10.2002

İthaf

Kalp Sevmekten Yorulmaz diyen gür sesli koroya
Sadece saf ve samimî sevgi için sevgiye koşanlara
Sevginin sözünü değil, özünü yaşatanlara
Gönül gönül sevgi taşıyanlara
Sevgi ailesi oluşturanlara
Kızlarımlaşanlara
Oğullarımlaşanlara
Anneleşenlerime
Babalашanlarına
Ablalaşanlarına
Ağabeyleşenlerime
Kardeşleşenlerime
Hülasa, yüreğinden sevgi taşan herkese
Özellikle de
Sevgi çekini ödemeyi ihmal etmeyen
Bütün güzel gönüllülere
Sevgilerimle...

Kalp sevmekten yorulmaz

Yıl, 1987 idi.

Görevim gereği yurtdışında idim.

Ancak bu benim yurtdışına ilk çıkışımdı. Bu çıkış, bana köklerimin bulunduğu topraklardan bir sökölüş gibi gelmişti.

Ben, alışkanlıklarını kolay değıştirmeyen biriydim. Eskimiş bir elbisemi, ya da ayakkabımı bile kolay atamaz, hele de sevdiklerimden hiç mi hiç kolay uzaklaşamazdım.

Hayatımın özü, esası muhabbetti. Ne var ki, her muhabbetten sonra gelen vedada zorlanırdım. Çünkü en zor yaptığım şey, veda etmek, ya da “Hadi, güle güle!” demekti.

Her muhabbetten sonra gelen, Allahaismarladık faslı, içimi hüzne boğardı.

Sevdiğim birini yollarken, hiç farkında olmadan 27 ke-re, “Demek gidiyorsun ha!” gibilerden konuşmuşum.

Bu çok sevdiğim biri, sonunda dayanamayıp beni ikaz etmişti:

— Ağabey tamam, biliyorsunuz ki gitmek zorundayım. Ama usanmadan saydım, “Gidiyor musun, demek gidiyorsun, gidiyorsun ha!” diye tekrarlar yaptıkça, beni de hüzünlendiriyorsunuz. Zaten şu anki ayrılış bana kafi...

Bunu bir de sizin katlamanız doğru mu, demişti.

Elbet doğru değildi ama, konuşan ben miydim ki... Ak-lım bana neler neler söylüyordu. Bu uyarılara rağmen, içimdeki çocuğu bir türlü susturamıyordum.

Çünkü ben, bütün sermayesi yüreğindeki sevgiden ibaret olan zayıf bir insandım. Kıramazdım insanı. Hiçbir şeyi kıramadığım gibi... Benimle kavgaya tutuşanlarla bile kavga edemezdim. Belki, bu da sevgiden kaynaklanan bir zaafı, bilemiyorum.

Sevgi, insanı kavga konusunda güçsüzleştiriyor. Yumruğunu kaldırsa bile, indiremiyor. Küsse bile, devam edemiyor.

Bu sebeble, "hayır" diyemezdim. Üzmekten, keder vermekten korkardım. Onlar üzüleceğine ben üzüleyim, o yürekler bulutlanacağına ben ağlayayım diye düşünürdüm.

Çok sonraları, Güzeller Güzeli'nin de hiç hayır demediğini öğrenince, öylesine sevinmişim ki... Sanırım, ilk defa beni böylesine derin ve içli ağlatan sevinç, bu olmuştu.

Nasıl heyecanlanmayayım ki, Efendimiz (s.a.) şöyle tarif ediliyordu:

— Eğer, la ilahe illallah (Allah'tan başka ilah yoktur) cümlesindeki ret ve kabul etmeme anlamındaki la (Hayır) olmasaydı, Hz. Muhammed (s.a.v.), bütün ömründe, "Hayır!" dememiş olacaktı.

O güzel haberle çıktım, beni "Hayır!" diyemediğim için tenkit edenlerin karşısına.

Bu sebeble, bazen, kapanın elinde kaldım. Bazen, şahsi işlerimi, bazen evimi unuttum. Ama bir şeyi asla unutmadım:

Bu dünyada herşeyle ve herkesle dostuz. Hepimizi de Yüceler Yücesi yarattı. O Yüce Yaratıcı hepimizi, birliği

etrafında bir olmaya, kardeş olmaya çağırıyor. Öyleyse, muhabbet daveti nereden ve kimden gelirse gelsin koşmalı değil miydim?

Peki çağırın çok olursa?

Muhabbetler birbirinden yoğun sunulursa?

Sevgi yetimleri, şefkat öksüzleri buğulu gözlerini dilerse gönlümüze?

Hayır diyebilir miyiz?

Hayır silinir lügatlerden ve yüreklerden, koşturup durursunuz yürekten yüreğe...

Geç kalmışlığınız sitem olarak yağsa da başınıza, özür beyanlarıyla seğirtirsiniz sağa sola... Devam edersiniz, kapı kapı gezmeye, gönül gönül girmeye...

Ben de, gücüm yettiğince öyle yapmaya çalıştım.

***

Muhabbete önem verirdim. Sevgi benim gıdamdı, besin kaynağımdı. Herşeysiz olabilirdim ama, sevgisiz asla...

Beni sevgiye alıştıran mesleğimdi.

Çünkü ben öğretmendim.

Ama sadece öğretmen olmak istemiyordum. Çünkü öğretmek bilgilendirmektir.

Öğretmenin de amacı eğitmektir. Eğitmek, insanı insan yapmaktır. İyiliğe, doğruluğa, güzelliğe yöneltmektir. Böyle bir eğitimin özünde de, sevgi ve sabır vardır. Karşısındaki kıpır kıpır canlıya, bir şey öğretmek ve onu öğrendiği doğrultuda yaşatmak isteyen, aynı zamanda sevmek zorundadır.

Öğreten, sabırla sevmeye devam edecektir.

Sevmeyen öğretmez.

Sevmeyen, hiç eğitemez.

Seven sabreder.

Sabreden, öğretmeye ve eğitmeye devam eder.
Ben öğretemdim.
Yani sevgiyi ve sabrı bilendim.
İrademi sabır ve sevgiyle bile dim.
Sevgiye ve sabra bilendim.
Bildiğimi yaşamaya azmettim.
Ancak, bu azmim bir ayrılık engeliyle karşılaştı ve ne yapacağını şaştı.

Hesapta olmayan bir ayrılık rüzgârı esiverdi.
Yurtdışı görevi, beni o güzel gönüllülerden ayırıyordu.
Ama ben, ama biz, asla ayrılmak istemiyorduk.

Bu sebeble onlara söz verdim. Dedim ki, ayrılan gövde-
lerimizdir, gönüllerimiz değildir. Maneviyatta ayrılık, gay-
rılık, uzaklık yoktur. Birimiz batıda, diğ erimiz doğuda,
ötekimiz kuzeyde, berikimiz güneyde de olsa, biz bir ve
beraberiz.

Hatta dünyamızı değ işsek bile, aramıza ayrılık giremez.
Kalpleri bir ve beraber olanları kimse ayıramaz.
Kalpteki sevgi gerçekse, uzaklar yakın olur.
Hazreti Mevlâna öyle buyurmuyor mu?

“Benim için öyle insanlar vardır ki, Yemen’de yaşarlar
ama, aslında dizimin dibindedirler. Öyleleri de vardır ki,
dizimin dibindedirler ama, aslında Yemen’dedirler.”

Sevgi gerçekse, özlemlerle de beslenir. Çünkü hasret
ateşi, basit ve sınırlı sevgileri söndürür; güçlü ve köklü
sevgileri de alevlendirir.

Benim Batı’ya doğru yolculuğum da, muhabbetimi da-
ha bir alevlendirdi. Hele de, Anadolu insanların devamı-
nın bulunduğu ve yoğun yaşadığı bir şehirde bulunmak,
sevgimi yüreğime sığmaz hale getirdi.

Benim için, artık bir, gurbetleşmemiş yurumdaki
dostlarım vardı; bir de vatanlaştırılmaya çalışılan gurbet-
teki dostlarım...

Dünyanın bu iki yakasındaki uzun mesafeyi, yüreğimdeki sevgiyle iptal edip, iki tarafla da sevgimi paylaşmaya çalıştım. Paylaşılan sevgiler, varlığımı sevginin rengine boyadı.

Sevgimin “kollan, birbirimizi dünyanın bir ucundan bir ucuna kucaklayabilecek kadar uzun”du.

Kendime sevgiden ibaret bir başka dünya kurarak, sevdiğilerimi orada topladım. Ve bir daha gördüm ki, sevgisinden sevgisiyle bizi Yaratan Yüceler Yücesi, beni sevgimin samimiyetinden imtihan ediyor.

***

O gün bugündür, sevginin çileli, hüznünlü ancak her şartta mutluluk veren doruklarına tırmanmaktayım. Düşse kalka da olsa, sevgisizlik engellerini, sevgi ailesinin candan destek ve dualarıyla aşmaya çalışmaktayım.

Ne var ki, sevgi zirveleri de, bizim Toroslarm tepelerine benziyor. Ne zaman, “Son tepeyi aşp zirveye çıkıyorum” desek, bir de bakıyoruz ki, yeni bir tepe ve bir başka zirve görünmekte...

Sevgi zirvesi de, hep sürüyor. Tırmanmakla bitmiyor sevgi zirvesine giden tepeler. Bu gerçeği bilirsek, çıkabildiğimiz sevgi zirvesini, son ve en yüksek zirve sanmayız.

Ve tabii, tırmanmaya ve daha yükseklerle çıkmaya gayret ederiz.

Ben sevgi tepelerini tırmandıkça, güzel gönüllü insanlar keşfettim. Bir iki, üç beş derken bunların her adımında yüzlere, binlere, onbinlere çıktığına şahit oldum. Meğer ne kadar çoktular. Sessiz bir sevgi çoğunluğu vardı ülkemde.

Sevgi zaten sessiz, sakın bir huzur beldesi yapmaz mı yürekleri?

Onlar bulundukları sevgi tepelerinden aşağı inmiyor-

lardı. Bu sebeble, aşağıların aşağısında sevgisizlikle debelenenler, onların farkında bile değillerdi.

Sevginin sessiz temsilcilerini farkettileri zaman da, onları bir türlü anlayamamışlar, hatta çağdışı saymışlardı. Gerçekten de, bu maddecilikle çirkinleşmiş dünyada onlar gerçekten çağdışı idiler.

Sanki bir eski zamandan, ya da başka bir gezegenden dünyamıza düşüvermiş gibiydiler. Bir türlü alışamadıkları, hatta bulaşıp çirkinleşmekten çekindikleri bayağılıklardan korunmak için de, yüksek tepelere çıkmışlar ve bir daha da inmemişlerdi.

Sevgi tepelerine, *Kalp Sevmekten Yorulmaz* parolasıyla tırmandıkça, o güzel insanları tanıdım. Her yaştan, her kültürden, her kökenden gelen, aynı gönül kumaşının güzelliğini sergileyen bu insanlarla kaynaştık.

Onlar, uzak tepelerde yeni bulduğum birtakım kişiler değillerdi. Onlar, uzun zamandır özlemle beklediğim, yakın akrabalarımı.

Bir başka deyişle, sevgi tepelerine tırmanış, bana gönül zengini yakınlar kazandırdı.

Çünkü artık, pırıl pırıl gönüllerini imanla süsleyerek, kendilerini sevgiden ibaret hale getirmiş bir sevgi ailemiz var. Şükürler olsun.

Anne babalarıyla, teyze dayılarıyla, hala ve amcalarıyla, ağabey ve ablalıyla, sevgi bağı kurabilmiş muhteşem bir sevgi ailesi... Çoğu kişi, kendi ailesiyle aile olamazken, biz dünyanın değişik yerlerindeki binlerce insanla bir aile gibi olmuştuk.

Sevgiyle dolmuştuk.

Ve görmüştük ki, sevgi söz değil özdür.

Sevgi kâğıda yazılmaz, kalbe kazınır.

Sevgi, ya var ya da yoktur. Biraz var, biraz yok olamaz.

Sevginin tam tarifi yapılamaz.

Çünkü sevgi sadece akılla kavranamaz.

Sevgi, kalpten kavranan ve yaşanan bir güzelliştir. Bu sebeble de, kalpsizlerin, merhametsizlerin ve maddecilerin sevgiden söz etmeye hakları yoktur.

Hem dünyanın peşinde olacaksın, maddî kazançların ince hesapların içinde kaybolacaksın; hem de sevgiyi yaşayacaksın, olur mu?

Böyle biri ancak sevginin sözünü edebilir, özünü ne bilir, ne de bildirebilir.

İşte bu yüzden çağımız, sevginin çok yazıldığı, çok söylendiği bir zaman dilimi haline gelmiştir. Zira, yaşayan azaldıkça, sözünü eden çoğalmaktadır.

Sevgi anlatılamaz, yaşanır.

Sevgiyi yaşayamayanlar hep anlatıyorlar, sürekli ondan söz ediyorlar. Bu ya bir sahteciliktir, ya da yaşayamadığına hasetlenmektir...

Bu durumda ortaya çıkan, sevginin sömürülmesi,içinin boşaltılmasıdır.

Sevgi anlatılamaz, ancak yaşanır.

Sevgi, varlığının özel diliyle konuşur ve hal ile gösterir kendisini...

Söylenen ve yazılan, yürekten taşan ve içte taşınamayanıdır.

Böyle olduğu içindir ki, Akif merhum bile, "Dili yok kalbimin, ondan ne kadar bizarım" diye dertlenir.

Sevgiyi asıl söyleyen, bedenın bütünüdür. Çünkü insanın içini gerçek anlamda sevgi donatırsa, bütün vücut ruhun dili olur.

Sevgiyi yaşayanın aldığı nefes, attığı adım sevgi olur. Sevgi ayrı ve özel bir eylem olarak görünmez sevende... Çünkü onun her işi, her sözü, her özelliği sevgiden ibarettir.

Sevgi söz, sevgi iş, sevgi özellik, sevgi güzelliştir.

Var olan sevgidir.

Sevgisizlik ise, hayatın zehiridir. Sevgiyle dirilmiş olanı bile öldürür.

Sevgi insanı, ekmeksiz, susuz, hatta havasız yaşar ama, sevgisizliğe dayanamaz. Onun ekmeği, suyu, havası sevgidir.

Böyle olunabilir mi diye düşünen, böyle olamaz. Sevgi pazarlıkla var olamaz.

Sevgi, çıkar hesaplarıyla, verme alma planlarıyla yaşamaz.

Çünkü sevgi, fedakârlıktır.

Sevgi, sevdiğinde fani olmaktır.

Sevgi, sevdiğinin, "Hadi!" dediğinde; "Nereye?" diye sormamaktır.

Böylesine sevmeyen ve böylesine sevicek olanı bulmayan, sevginin uzağındadır.

Öyleyse, en çok sevilmesi gereken, bu muhteşem duyguyu yoktan yaratıp yüreklerimize hediye edendir.

En çok sevgi, sevmeyi bize öğretene olmazsa, sevgiye saygısızlık yapılmış olmaz mı?

Bu sebeble, en çok Allah'ı sevmemek, sevginin öz kaynağından koparılmasıdır.

Kaynağından koparılan sevgi, sevgi olmaktan çıkıyor. Herşeyin sahtesi kötüdür, çirkindir, çekilemez ama; sevginin sahtesi, ne yenir, ne de yutulur.

Sevginin sahtesi hiçbir şeye benzemez. Çünkü sevgi samimiyetle mayalanmadan kendisi olamaz, varlığını bulamaz, özelliklerini kazanamaz.

***

Böylesine bir yokluktan bir sevgi edebiyatı çıkıyor. Tumturaklı sözlerle sevgi anlatılıyor. Ne ki çok anlaşılmı-

yorsa, o az yaşıyor demektir. Hani bir Allah Dostu'nun şu sözünde olduğu gibi:

— Ben, Allah'ı hatırlamaktan utanırım. Çünkü her hatırlama bir unutmadan sonradır.

Ne ki, anma günlerinin konusudur, demek ki unutulmaya yüz tutmuştur.

Bizim sevgi geleneğimizde, sevginin sözü çok edilmez. Çünkü 24 saat yaşanan bir güzellik, dillerde dolaşmaya muhtaç değildir.

Hayatın bütününe sinmiş olan; ifadeye, söze, sohbete dökülme ne olur?

Sevgi bakıştıdır.

Sevgi, selâmdadır.

Sevgi, tebessümdedir.

Sevgi, hatır soruştur.

Sevgi, yardım edıştır.

Sevgi, bazen bir geçmiş olsun, bazen da bir tesellide veya tavsiyededir.

Sevgi, pişirilen yemektir.

Sevgi, “Hoşgeldin”de, “Güle Güle”de, “Allaha ısmarladık”tır.

Yürekte gerçek sevgi gerçekten varsa, herşey sevgidir.

Görünüşü, etkisi, hissi ne olursa olsun herşey sevgi olur. Ve seven sevdiğine, “Senden gelen başım gözüm üstüne” der.

Bu sırrı yaşayan bir Allah dostu gibi, uzun süre hasta olmayınca, dertlenmeyince, ellerini ve gönlünü açıp, “Rabbim beni terk mi ettin?” diye sorar...

Sevgi, kal değil, hal işidir.

Sevgi, ruhun dilidir. O konuşmaya başladı mı, öteki diller susar. Konuşsalar da, sesleri, sözleri duyulmaz olur.

Sevgi konuştuğu yere konuşlanır.

Sevginin olduğu yerde, atmosfer sevgiden ibaret hale

gelir. Kurt, kuş bile sevgiden başkasını bilmez olur.

Sevgi, intisab sırrıdır.

Ait olduğu kaynağı keşfettiğinde, kanatlanır, kanatlanırır, kabına sığmaz olur, dolar taşar, gizlenemez bir muhabbet coşkunuğu ile çevresini kuşatır.

Bu sebeble de kabı dar ve küçük olanları zıvanadan çıkarır.

Hız. Musa Aleyhisselâm, Tur'a giderken, yolunu biri kesmiş ve demiş ki, "Ey Musa, içimi kasıp kavuran bir soru var ki, cevabım bilmezsem bana hiç rahat yoktur. Lütfen Rabbine arz et ki, ben Cennetlik miyim, Cehennemlik miyim?"

Israrı üzerine, Hız. Musa, "Peki" demiş, "sorarım..."

Dönüşte, adamcağızı büyük bir merak içinde kendisini bekler bulmuş...

— Rabbim buyurdu ki, söyle o kuluma...

Adam birden canlanmış, heyecanlanmış ve bir çığlık atmış:

— Söyleme Ya Musa!

Rabbim bana aynen böyle dedi mi... Rabbim bana, "Söyle o kuluma" dedi mi... Rabbim bana, "Kulum" dedi mi?

— Evet, böyle dedi, deyince, bu Zat tekrarlamış:

— Öyleyse gerisini söyleme ya Musa! Madem ki, Rabbim bana kulum demiş. Beni ister Cennetine, isterse Cehennemine atsin, mühim değil...

Ve, neşe içinde, adeta oynayarak çekilip gitmiş...

O'nun bu tavrı üzerine de, Rabbimiz artık Cennetlik bir kul olduğunu bildirmiş... "Madem ki benim kulluğumu böylesine başına tac etti ve şeref bildi, öyleyse o artık Cennetlik bir kulumdur..."

İşte bu intisap sırrını içinde yakalayanlarla, sevgiyi sevip, sevgisizliğe karşı olanlarla, aileleştik, kardeşleştik...

Onların genç olanları beni, manevî babaları bildiler, ben de onları kızlarım, oğullarım, torunlarım bildim...

Onlar bana yazdılar, ben onlara.

Onlar beni sevdiler Allah için, ben de onları.

Birlikte güldük, birlikte ağladık.

Konferans verdik, koştular.

Kitap yazdık okudular.

Radyoda, televizyonda sohbet ettik, gönülleriyle dinlediler.

Zorda kaldık, dua ettiler.

Onlar Allah'a sadece ellerini değil, gönüllerini de açtılar.

Kimden bir dert yansıdıysa, ona dualar yağdırdılar.

O güzel gönüllüler, bu çirkin dünyada temiz, pak, dürüst ve güvenilir kaldılar.

Çünkü onlar güvenilir olan Güzeller Güzeli'nin sevdalıları idiler. Muhammedü'l-Emin'e (a.s.m) gönül verenler, onun ahlâkını yaşayanlar ve yaşatmaya çalışanlardı.

Onlar ve bizler, hepimiz, aslında O Güzeller Güzeli'nin manevî evlâtları idik. O, hepimizin manevî babası idi. Hepimizi düşünmüş, hepimizin günahları için gözyaşı dökmüş, bağışlanmamızın yollarına başvurmuş ve şefaatinin ümmetinin günahkârları için saklamıştı.

O, Allah'ın terbiye ettiği bir ulaşılamaz makamın sahibi olmuştur. Biz de O'na benzemeye çalışıyoruz. Yolundan gidenlere muhabbet ediyoruz.

Günümüzün sevgi yetimi ve şefkat öksüzü haline getirilmiş insanlarına bir yürek sunuyoruz. Ondan ilhamlı, ondan bilgili, ondan sezgili olmaya çalışıyoruz. Ayağının tozu olmayı şereflerin en büyüğü biliyoruz.

İşte o aşkla, o muhabbetle haykırıyoruz:

— Biz muhabbet fedaileriyiz, husumete vaktimiz yoktur!"

Bu yürek feryadımız öylesine güzel ve içten yankılar buldu ki, insanımız ve geleceğimiz adına ümidimiz bir kat daha arttı. Ve acizane bir niyazda bulunduk Yüceler Yücesine:

— Rabbim, Efendiler Efendisi'nden ilhamlı bir aşk ve şevk nasip et! Bu âlemde nefes nasibim oldukça, O'nun davasına ve imanına hizmet ettir. Ve kalbim, Seni, Senin kainattaki Büyük Elçi'ni ve yolunda yürüyenleri sevmekten hiç yorulmasın...

İşte bu duanın bereketi olarak, *kalbim sevmekten yorulmuyor...* Bütün insanlığa duyurmak istiyorum ki, haki-kî sevgiyle kalbinizi doyurunuz. İşte o zaman siz de, *Kalp Sevmekten Yorulmaz* korumuza katılacaksınız.

Kalbi sevmekten yorulmayanları, en kalbi duygularım-la selâmlıyorum.

Niçin kalp sevmekten yorulmaz?

Annem'in dediğine göre, zemheride doğmuşum.
Hem de zemherinin en soğuk gününde.
Ortalığı kar, tipi, fırtına götürürken
Açmışım Maraş'ta Dünyaya gözlerimi...
Üşümüşüm daha doğarken...
Ben doğarken üşümüşüm
Yaz, kış, bahar demeden
O gün bugün, titrerim...

Ve hep sevdim sıcaklığı
İnsanın ve iklimin.
Soğuk olan çekmedi asla beni
Her sıcakta sığınacak bir sevgi
Her gönülde bir şefkat iklimi aradım.

Ben üşüdüm
Bilirim donmuş yürekleri
İstemem başkasının üşümesini
Başkaları üşümesin isterim
Düşünü bile görmek istemem titreyenin
Bir sığınmak olsun üşüyene yüreğim
Bir sığınmak olsun yüreğim üşüyene

Kimse dışında kalmasın
Dışında kalmasın hiç kimse
Hele de ölmesin hiçbir şey sevgisizlikle
Kimse lmesin sevgisizlikten donarak.

Sevgiden şefkatten bir seram olsun.
Bütün zgnlere liman.
Bütün eziklere korunak.
Bütün sevgi grmemişleri.
Dolu dolu doyuran
Bir yürek olmak!

abam bu:
Korkulu
rkek
Kimseye
Ve kimsesize
Baba kokulu
Selâm
Sevgiler
Sunmak...

Canlarım
Bu ilham sizden
Size...
İlginize
Sevginize
Teşekkrlerimle...

29 Eyll 2002

Tek yol sevgi

Sevgiyi, insanlığın yolu bilenler, yorun gövdenizi, yorun nefesinizi, yorun nefsinizi de; gönlünüzü sevgiye doyurun.

Vurun Şeytan'a ve şeytanî olan herşeye; sığın, saklanın sevgiye ve şefkatle aklanın... Hisseden aklın, anlayan kalbin yolunu açın ve kanatlanın, uçun başka dünyalara...

Vurulun aşka, onu size yoktan yaratıp tanıtan ve sevdi-ren için...

Savrulun sevgiye, onu dünyada en güzel yaşayan *Güzeller Güzeli* için...

Kavrulun hasrete, ana vatanından, asıl yurdundan koparılıp getirilmiş bir kamyş gibi, ney olun, inleyin. Emaneten getirildiğiniz imtihan meydanına takılıp kalmayın.

Maddeden, benden, bencillikten savulun...

Ruhtan ve gönülden ibaret kalın... Ruh gelişsin, genişlesin; beden incelsin... Dünya boyutlu uzun emeller bitsin... Çünkü o emellerin uzunluğunu da kısa... Başlasın dünya ötesi, öte dünya emelleri... Atılsın, sonsuz ve sınırsız mutluluk dünyasının temelleri...

Zira gönüllerimiz sınırsız sevgiye göre yaraulmuş... Bu sevgiye lâyık hale getirmek için gönlü arıtmak bize bırakılmış...

Kalbi, yaratılış çizgisinde temiz, tertemiz tutmak görevimiz.

Bir buz parçası mahiyetindeki nefsi ve enaniyeti, Kur'an'ın kevserinden süzölen tatlı büyük bir havuza atmak, eritmek cesareti... Bu cesareti gösterenler, fani varlıklarını eritip kaybedecekler ama, muazzam bir havuzda fani olarak ebedileşecekler, bir damla iken okyanus olacaklar ve ölümsüzlüğü yakalayacaklar...

Haydi bir cesaret...

Haydi bir hamle...

Haydi bir gayret, bir azim ve bir irade...

Haydi, haydi, haydi!

İlk hamle elbette zordur ama, her zorluğu kolaylık takip eder. Korkak bezirgan ne kâr eder, ne de zarar...

Cesur ol ve kazan...

Yapamam diyen, hiç yapamaz...

Yapanlar ve başaranlar, yapacağına inananlardır.

Yapacağına inan ve yap.

Başaracağına inan ve başar.

Senin gibi milyonlarca insan yapacağına inanarak yaptı ve başaracağından şüphe etmeyerek başardı.

Haydi canım...

Haydi sevgili oğlum...

Haydi canım kızım...

Haydi muhterem kardeşim...

Haydi, haydi!

Durmak düşmektir.

Durmak ve durmaya devam etmek, kokuşmak ve yaratılış kıvamını yitirmektir.

Yürü de örnek ol... Senin gibi olanlara ışık tut...

Hem kendine, hem de ne yapacağını bilemeyen birilerine yol göster...

Bulunduğu konumda öncü olmak ne güzel... Zaten

başka öncüler de var. Yeryüzündeki ilk insan değilsin. Sevgi çıkarmasını ilk sen denemeyeceksin... Ne güzel örnekler gelip geçmiş ve ışıktan izlerini arkalarında bırakmışlar.

Haydi, bir iz de senden kalsın.. Sevgiyi işaretleyen, mutluluğun adresini gösteren, huzurun istikametini belirleyen... Bir iz, bir ışıık, bir işaret ol...

Ancak böyle yapanlardır ki, hayatın hakkını vermişlerdir.

Ve Hak katında yücelere ermişlerdir.

Ruhen cüceler ise, manen düşenlerdir. İç dünyasında derinleşemeyen, hep yufka ve yalınkat yaşayanlardır. Onlar için bu dünya; yemek, yatak ve oturma odası ile tuvalet arasındaki kısır döngüden ibarettir.

Yazık değil mi?

Ayıp değil mi?

Günah değil mi?

İsraf değil mi?

Yaratılış gayemizin dışına çıkmak değil mi?

Hayvanî bir hayata sapmak değil mi?

Gaflete dalmak ve Şeytan'a asker olmak değil mi?

Oysa ki, sınırsız sevgilere hazır yaratılmış kalbimiz, fani dünyanın gelip geçici sevdalarıyla tatmin olmuyor. Sadece sınırlı, sonlu, gelip geçici sevgilerle doyurulmaya çalışılan kalpler, isyan ediyor. Böylesi kalplerin sahipleri çılgınlaşıyor, azgınlaşıyor, zıvanadan çıkmış işler peşinde koşuyor.

"Kalpler ancak Allah'ın zikriyle tatmin olur, doyar" mealindeki İlâhi buyruğa kulak verilmeyince, insana hiç yakışmayan anormal durumlar ortaya çıkıyor.

Fitrata uygun, kalbe ve kafaya denk düşen normal durumlar, ancak yaratılış amacı doğrultusunda yaşamakla mümkündür.

Bu doğrultu yük müdür?

Bu doğrultuda yaşamak ağır ve çekilmez bir durum mudur?

Bu doğrultu, yani kulluk çizgisi, esirlik demek midir?

Hayatını yaşamak isteyenler, bu doğrultuda aradıklarını bulamazlar mı?

Mutlu olmak, Yüce Yaratıcı'nın kulluk halkasından çıkmakla mı sağlanır?

Allah diyen ve kulluğunu şeref sayan insanlar, gülme-yen, güldürmeyen mutsuz kişiler midir?

Yoksa, içindeki cennet tohumu olan imanın verdiği nur ve sürurla, gerçek saadete ermiş olanlar mıdır?

Kul olmak, her oluşun başı...

Kulluktan kaçış ise, bütün olamayışların başlangıcı...

Kulluk, esirlik değil..

Allah'a eğilen baş, hiçbir yaratığa eğilmez. Bir'e kul olan; binin, binlercenin kulluğundan, köleliğinden kurtulur. Bu sebeble, asıl özgürlük, Hakk'a kulluktur.

Bu sebeble, özgürlük, kimlik ve kişilik, ancak imanla sağlanır.

Kulluk ilişkisini koparan, daha hiçbir bağı, dizgini, disiplini tanımaz. Başiboş, yalnız ve sahipsiz kalır. İçini dipsiz karardık, korkulu gaflet ve bitip tükenmeyen evham kaplar. Böyle birinin sevgisi sahte, sevinci maske, dürüst-lüğü de iğretidir.

***

Gerçek sevgiye ulaşmak için, sevginin kaynağına, merkezine bağlanmak gerekir. Allah (c.c.) aşkıyla yüreği mayalamak gerekir. Ve en çok Onu, sevgiyi yoktan yaratıp vereni sevmek gerekir.

Bu bir seviyedir. Maddeden manaya geçmektir. Gölge-

den mutlaka, geçiciden kalıcıya geçmek ve Yüceler Yücesi'ni seçmektir.

Bu sevgi, bilgiyi ve tefekkürü gerektirir. Bu sevgi emekle işlenir, gelişir, muhteşemlesin Ve bütün kainata merkeze yerleştirir, hiçbir şeyi dışlamaz.

Sevgi emek ister...

Çünkü sevgi saraydır.

Sevgi sarayının planı elimizdedir ama, varlığını göstermesi için, taş taş örülmesi gerekir.

Herkes kendi sevgi sarayını, kendisi yapmak zorundadır. Nasıl her insan ayrı bir dünya ise, her sevgi de başka bir saraydır. Her yanıla özel, ayrı ve bambaşka... Bu sebeble başkasının emeği üstüne gelip kurulamayız. Sevgimizi, kendimizden, yüreğimizden, ruhumuzdan alacağımız malzemelerle taş taş örecektir, nakış nakış işleyeceğiz.

Çünkü emek verilmemiş sevgiler, gerçek olamaz.

Çilesi çekilmemiş,bedeli ödenmemiş sevgiler, kalıcı olamaz.

Her sevgi, bedeli kadar değerlidir.

Uğruna hiçbir şey verilmemiş olan sevgi, hakedilmemiş olan sevgidir.

Bedeli ödenmemiş, vergisi verilmemiş olan, maddî saraylarda rahat oturabilir miyiz? Günü geldiğinde ödenmemiş bina bedeli, bizim oradan atılmamıza sebep olabilir. Çevre ve çöp vergisi ödenmemiş bina, bir gün ödenemeyecek çoklukta vergi birikintileriyle karşımıza çıkabilir. Verilmemiş vergiler, katlanan gecikme zamlarıyla birlikte nasıl çekilmez hale gelirse, bedeli ve çekleri ödenmemiş sevgiler de sonunda çekilmez olur.

Sevgi saraylarının da çevre temizliği ve çöp vergisi vardır...

Binaların ve çevrelerinin temizliğinden fazla; sevgilerin ve çevrelerinin saflığı ve berraklığı önemlidir. Çünkü sine-

si sevgiyle saflaşmamış olanın dış temizliği de noksan olur.

İçi ve dışı ile temiz olmayana âşık denilebilir mi?

Şu halde, en dehşetli gaflet, sevgiyi unutmak, muhabbetten uzak düşmektir. Bu önemli gerçeği Efendimiz (s.a.) şöyle açıklamıştır:

— Mü'min, sever ve sevilir. Sevmeyen ve sevilmeyen mü'minde hayır yoktur.

Bu sebeble, hayırsız mü'min olmamak için, birbirimizi sürekli uyaralım:

— Bugün sevgi çekinizi ödediniz mi?

Eğer sevgi çekiniz ödenmemişse, onu, günün hangi vaktinde olursa olsun ödemeye çalışın... Gerekirse sevdiğinizizi uykudan uyandırın... Uzaktaysa, telefona sarılın. Küskünseniz, hemen bir sevgi çıkarmasıyla barışın... Ne şartta olursa olsun, ne kadar zor görünürse görünsün, uzatın kollarınızı, hatta gönlünüzü ve sevgi köprüsünü kurun.

Telefonunuz en çok sevgi aracı olsun. Mektup geleneğinden kopmayın... Çünkü mektup sevgi iletişiminin en etkili yollarından biridir. Mesaj yolları hep sevgiye çalışsın. Selâmınız, kelâmınız sevgiyi taşıyın gönülden gönüle.

Elbette sevgiyi iletmenin yolu da sevgi ile açılmalıdır. Sevgi merkezli bir eğitim, bize sevgi metodunu öğretmelidir. Özünde sevgi olan mesaj, sevgiden başka metodla iletilir mi?

Sevgisiz metodlarla sevgi sunulamaz.

Hani sıkça anlatılan bir hikâyeye vardır. Belki hikâyedir ama çok ibretlidir. Sevmeyi, saymayı beceremeyen birinin hikâyesidir bu... Ya da sevgiyi sevgisiz bir şekilde iletmeye çalışanın dramıdır:

Bir baba, oğluna bakar bakar üzülürmüş... Çünkü oğlu nezaketten, sevgiden, şefkatten yoksun görünürmüş... Bu konudaki ikazlar, öğütler, örnekler de etkisiz kalır, delikanlı kabalağa devam edermiş. Bu durumu görüp çok üzü-

len babası da, çaresiz kaldıkça, yanlış bir üslupla uyarırmış:

Oğlum, sen bu gidişle adam olmazsın!

Oğlum, bu nasıl hal hareket, sen adam olmazsın!

Oğlum, senin yaşındaki biri bu işi nasıl yapar, sen adam olmayacaksın!

Bu olumsuz iletişim sonucu baba oğul birbirinden kopmuş. Delikanlının ayağı yer tutar tutmaz çekip gitmiş. Gün gelmiş, devir dönmüş, uzun yıllardan sonra delikanlı okumuş ve vali olmuş.

Bir zaman sonra da, babasının çiftçilik yaptığı köyün iline tayin edilmiş. İşte o zaman, çocukluk yıllarından itibaren içinde birikmiş ve büyümüş olan düğümü çözmeye kalkışmış. Zira babasının en çok tekrarladığı cümle, içine bir kabus gibi çöküp durmaktaymış: Oğlum, sen adam olamazsın!

— Artık babamla hesaplaşmanın ve ona yanıldığını göstermenin zamanı geldi demiş.

Hemen iki jandarma görevlendirmiş... “Gidin, filan köydeki falancayı bulun getirin, demiş.

Verilen emir derhal uygulanmış.

Jandarmalar valinin babasının köyüne gelmişler ve adamcağıza kendisini valinin çağırdığını söylemişler.

Vali’nin babası çok şaşırılmış. Korkmuş. Nedenini, niçinini, şehirde ne kadar kalacağını sormuş. Jandarmalar, “Bilmiyoruz!” demişler... “Hiçbir bilgimiz yok. Bizim görevimiz sizi hemen vali beyin huzuruna götürmek!”

— Bari çoluk çocuğuma haber vereyim, dediyse de kulak asmamışlar.

Apar topar alıp huzura getirmişler.

Büyük bir korku ve endişe içindeki adam, huzuruna çıktığı valinin kim olduğunu ilk anda tanıyamamış bile...

Vali, durumu farketmiş ve kendini tanıtmış:

— Baba, benim ben... Oğlun... Hani şu sürekli “Adam olamazsın!” dediğin oğlun var ya... Ben o oğlunum... Ve şimdi bu şehrin valisiyim... Hani adam olamazdım?

Vali, makamında kasılarak bunları söylerken de, babasının mahcup olacağını ve yanıldığını itiraf edeceğini sanıyormuş. Ancak durum hiç de sandığı gibi olmamış... Tam tersine kendisi mahcup olmuş. Gün görmüş yaşlı köylü, oturduğu koltuğa şöyle bir yerleşip rahatlamış ve demiş ki:

— Oğlum, vali olmasına olmuşsun ama, adam olamamışsın... Adamlık başka bir şeydir... Hiç insan babasını böyle iki jandarmayla korkutarak, ürküterek makamına mı çağırır?

Bir vali, babasını yıllar sonra, böyle mi görmelidir?

Yanılmamışım oğlum, yanılmamışım, keşke sözüm yanlış çıksa da, senin vali değil, adam olduğunu görmüş olsaydım...

Makam mevki sahibi olmak, mal mülk sahibi olmak, şöhret sahibi olmak. Adam olmak mıdır?

Bu açıdan baktığımızda, birçok makamı boş görürüz.

Hatta, Mevlâna Hazretleri gibi, birçok elbisenin de içini boş görürüz. Yani elbisesiz insanlar olduğu gibi, içinde insan olmayan elbiseler de vardır.

Hep adamsız elbiseler, elbisesiz adamlar dünyasında mı yaşamalıyız?

Elbette hedefimiz, elbiseli adamlardır.

Ruhu, kalbi ve kafası ile adam olanlar, adam gibi adamlardır. Sadece gövdesiyle, eti ve kemiğiyle yaşayanlara insan demek mümkün müdür?

Burada, Diyojen’i anmanın yeri geldi sanırım. Bu ünlü filozof, gündüz vakti, elinde bir fenerle dolaşıyormuş... Apaydınlık sokakları, elinde yanan bir fenerle geçtiğini görenler, merak edip sormuşlar:

— Güpegündüz, elinde yanan bir fener taşımak da ne oluyor?

Diyojen, cevabı yapıştırıvermiş:

— Adam arıyorum, adam!

Rahmetli Necip Fazıl da, adam aradığını sıkça söylerdi. Derdi ki, “Elimde bir minibüs dolusu hakikî adam olsa, dünyayı ayağa kaldırabilirim...”

Doğrudur, sahabe misali bir minibüs dolusu adam ile dünya ayağa kaldırılabilir.

İşin ilginç tarafı, o Sahabe-i Kiram’ın en büyüklerinden biri olan Hz. Ömer bile, adam peşindedir. Bir gün, etrafındaki güzel insanlara şu soruyu yöneltiyor:

— İslâm’a hizmet için, en çok neyiniz olmasını isterdiniz?

Herkes, düşüncesini söylemiş. Ancak sıra kendisine geldiğinde, Hz. Ömer, “Hizmet için bir oda dolusu altınım olmasını isterdim” diyene karşılık:

— Her biri, Ebu Ubeyde bin Cerrah gibi olan bir oda dolusu insan isterdim, buyurmuş.

Hz. Ömer’in, örnek adam olarak işaret ettiği Ebu Ubeyde, Efendimiz tararından, “ümmetin emini” olarak tarif edilmiştir. En önemli hizmetlerin altından rahatlıkla ve başarıyla kalkan, mükemmel bir insan...

Dün, bugün, yarın, bu temel ihtiyaç değişmemiştir.

Kaliteli insan, her devrin en mühim değeri olmuştur.

Efendimiz (s.a.v.), efendiler yetiştirmiş ve böylece, Efendiler Efendisi olmuştur. Bir hocanın değeri, yetiştirdiği talebesinden belli olur.

İşte bu ölçüye göre de, yeryüzünde Efendimiz geçilememiştir. O’nun kadar çok ve değerli talebe yetiştiren bir başka mürsidi dünya tanımamıştır. Hem de talebelerini, en olumsuz ve zor şartlarda, her bakımdan eğitmiştir.

Kendisi de doğrudan doğruya Rabbimiz’in terbiyesin-

den geçtiği için, eşsiz ve benzersiz bir mürşittir. Eğiticiyi Allah olanın, eğitimi aşılabılır mı?

Bu sebeble, O'nun yetiştirdiği sahabeler, insanlığın en parlak yıldızları olmuşlardır...

Hız. Peygamber'in talebeleri, öyle muhteşem, öyle tertemiz ve öyle sadakatli insanlardı ki, onları görenlerden olan, Hasan Basri Hazretleri, şöyle demişti:

— Siz onları görseydiniz, “deli” derdiniz... Onlar da sizi görseler, “Müslüman” demezlerdi...

Onların hayatlarının gayesi, imana göre yaşamaktı. İslâm ahlâkından en küçük bir taviz vermeyi, ölümden beter bilirlerdi.

Asla doğruluktan ayrılmazlardı.

Kardeşleşmişlerdi.

Güzeller Güzeli'nin ayağına bir diken batmasındansa, kendileri ölmeyi tercih ederlerdi.

Sadece Hicret olayı bile, sahabenin ne kadar ulaşamaz zirvelerde bulunduğunu göstermeye yeter de artar.

Mekkeli sahabeler, imanları uğruna, anavatanlarını, baba ocaklarını terke razı oldular. Olmadık eziyet ve işkenceye katlandıktan sonra, herşeylerini Mekke'de bırakarak, can korkusuyla yollara düştüler; muhacir olmayı göze aldılar.

Medineli mü'minler ise, onları kardeşten öte kardeş bilerek kucaklarını açtılar. Sahip oldukları herşeyi onlarla paylaştılar. Dünya tarihinde eşine rastlanamaz biçimde, ensar (yardıma) oldular.

Ev, iş, kazanç, kardeş payı bölüşüldü.

Ensar, “Geliniz, herşeyimizi paylaşalım” dedi.

Muhacir ise, “Siz bize pazarın yolunu gösteriniz” diyerek, hazırı paylaşmak yerine, kendisi kazanmak ve yük olmamak yolunu seçti.

İşte bu inanılmaz insanlar, Efendimizin talebeleriydi.

Kitapları, Kur'an'dı.

Rehberleri, Güzeller Güzeli idi.

Kimlikleri, Allah'a kul, Resulü'ne (s.a.v.) ümmet ol-
maktı.

Şerefi, haysiyeti, izzeti İslâm'da buluyorlar, asla birbir-
lerine üstünlük taslamıyorlardı.

Var ve Bir Olan'ın birliği etrafında kenetlenmişlerdi.

Hak emrine uyarak, kardeş olmuşlardı.

Tarih o güne kadar, böyle bir birliğe, böyle bir sevgiye
ve kenetlenmeye şahit olmamıştı.

Bugün bizim en önemli eksiğimiz, en dehşetli derdimiz
de bu kardeşlikten uzak olmaktır. Hepimiz, nerede, ne ya-
pıyor olursak olalım, ilk ve en temel işimiz, Efendimiz'in
öğrettiği kardeşliği yeniden yakalamaktır.

Kendi çapımıza ve gücümüze göre...

Elimizin erdiği, dilimizin döndüğü kadar...

Gönlümüzü kocaman kocaman açarak, aramızda ol-
ması gereken kardeşliği dirilteceğiz. Yüreklerimiz iddia-
sızca, kardeşlik için çarpacak Yunus gibi...

O güzel dervişe katılıp birlikte söyleyeceğiz:

Dövene elsiz gerek

Sövene dilsiz gerek

Derviş gönülsüz gerek

Sen derviş olamazsın.

Çocuklarımıza sevgi eğitimi veriyor muyuz?

Yüceler Yücesi Yaratıcı, sevgiyi yaratıp kalplerimize hediye etmiş ama, onu keşfetmek, işlemek ve yaşanılır kılmak bizim işimizdir.

Sevgisinden sevgisiyle bizi yaratıp, en üstün yaratık kılmış olana lâıyk olmak için, bizim de seven ve sevilen bir canlı olmamız gerekmez mi?

Sevgiyi sevenler, yüreklerinin zenginliğini muhtaçlara nasıl taşıyacaklar?

Herşeyden önce de, kendi çocuklarına sevmeyi nasıl sevdirecekler?

Çocuklarımızı seversek, onlar da bizi severler. Sevilen çocuk sevmeyi öğrenmiş olur.

Verdiğiniz sevgi, çoğalır, bereketlenir ve tekrar size döner. Bu bakımdan, en kârlı yatırım, sevgiye yapılındır.

Eğer gördüğünüz sevgiden memnun değilseniz, verdiğiniz sevgiyi gözden, hatta gönülden geçirin... Ve yeniden damıtın, bir daha mayalayın...

Sevginizi asli saflığında ve temizliğinde geliştirmek, yetiştirmek ve muhafaza etmek için, ne gibi tedbirler alıyorsunuz?

Çocuğunuz, dedesine, ninesine sevgi gösteriyor mu?

Akrabalarını sevgiyle anıyor mu, arıyor mu?
Harçlığından biriktirerek, fakire veriyor mu?
Zor durumdaki varlığa acıyor ve ağlıyor mu?
Koparılan bir çiçeği, kesilen bir dalı dert ediyor mu?

Zulme uğrayan insana, hayvana, bitkiye nasıl yardım edebileceğini düşünüyor mu?

Haksızlığa uğrayan arkadaşının üzüntüsüyle üzüleniyor mu?

Eğer bu ve benzeri özellikleri taşıyorsa yüreği, bravo size, çocuğunuza sevmeyi öğretmişsiniz demektir. Bu duygular sizde varsa, çocuğunuza çabuk geçer. Çünkü çocuklar, anne babanın yaşadıklarını yaşarlar.

Sevgi seranız var mı?

Her mevsimde sebze yetiştirmek isteyenler, diktiklerini korumak için, emek ve masraf isteyen seralar yapıyor... Peki biz, kabak, patlıcan, domates ve biberden çok daha değerli olan sevgilerimiz için sera kuruyor muyuz?

Özel seralarla korunmayan sevgilerin yaşama şansı ne kadardır?

Kabağı, patlıcanı, biberi dondan, soğuktan korumak isteyenler. Parayı kasada hırsıza karşı muhafazayı düşünenler var. Bu insanlar, sevgilerini sakınmak ve korumak için de aynı hassasiyeti gösteriyorlar mı?

Peki, sevgi serası nasıl kurulur?

Sevgiler nasıl korunur?

Sözün burasında, depremzede Halil Bey'in, bana bir vasiyet gibi emanet ettiği canhıraş feryadını sizlere nakletmek isterim. Halil Bey, 1999'daki Gölcük merkezli depremde kıl payı kurtulabilmiş. İki kolunu, eşini ve bir çocuğunu kaybederek çıkabilmiş enkaz altından...

Anlayacağınız, depremde geriye, budanmış gövdesiyle bir baba, bir de, yedi yaşındaki Ayşe'si kalmış...

İşte bu Halil Bey, diyor ki:

— Büyük bir gürültüyle, diri diri gömüldüğümüz mezar-
dardan, saatlerce sonra çıktım ama, hem bedence noksan-

dım, hem de ailece... Yani iki oğlum, eşim ve büyük kızım o korkunç enkazın altında can vermişti.

O günden beri, büyük bir pişmanlık içinde şunu düşünüyorum: Rabbimiz bize iki kolu, dünyaya çalışmaktan çok, sevgimizi göstermek için vermiştir. Halbuki ben kollarımı, çalışmaktan da öte, dövmekte ve hakaret etmekte de kullanmıştım.

O kadar pişmanım ki...

Şimdi çok iyi anlıyorum ki, bize verilmiş olan iki kolun en mühim görevi, sevdiklerine sarılmakmış. Yüreğimdeki sevgiyi taşımak için verilmiş ellerimi, kollarımı, ben nelerde, nerelerde kullanmıştım.

Evet, çok pişmanım...

Bütün dünyaya bu pişmanlığımı şöyle haykırmak istiyorum:

— Ey iki kolu sağlam olanlar!

Ey sevdikleri hâlâ yanibaşlarında bulunanlar!

Durmayın, sarılın onlara... Kollarınız, kalbinizin sevgisini taşıyın sadece...

Bana da Almanya'da protez kol takılacak... Maden mi, plastik mi bilmiyorum ama, bildiğim şey, takma kollarımın yüreğimi yavruma taşıyamayacağıdır.

Ey hâlâ iki kolu bulunanlar ve hâlâ sevdikleriyle bir arada olanlar...

Titreyen sesine, gözyaşları eşlik ediyor ve Halil Bey susuyor. Ama sevgi susmuyor.

Sevgi özdür, söz değil

Hiçbir haksızlık zevk vermez.

Bedelin ağırlığı, ücretin çokluğu kazanılanın değerini gösterir.

Kolay ve ucuz gelen çabuk gider.

Atalarımız, “Ucuz etin yahnisi yenmez” demişler.

Ucuz ve kolay sevgiler de kıvamsızdır, tatsızdır, tuzsuzdur.

İşte bu sebebledir ki, Dünyada en çok sevilen, uğruna canlar verilen Güzeller Güzeli, Efendimiz’dir (s.a.v.).

Onu en çok sevenler, ayağına bir diken batmasın diye, canlarını ortaya koymuşlardır. O’na saldıranlar ulaşamasın diye, etrafına etten duvar örmüşler. Sevgilerinin bedeli canları olmuş... Çünkü o en çok sevilen insan, bütün insanî güzellikleri kendisinde en mükemmel toplamış olandı. O’na düşmanlık, insanlığa düşmanlıktı, O’na dostluk insanlığa dostluktu.

Dost oldular, dostluğun timsaline...

Sevgi beslediler, sevgi okyanusunun sahilsizliğini gösterene...

O ki, kendisini öldürmeye gelenlerin bile, sevgisiyle ebediyyen dirildiği sevgi zirvesiydi...

Şefkatinde eşsizdi...

Başkasının günahına ağlamayı öğretendi.

Ondan öğrendiğimiz en mühim ders, tek yol sevgi demektiydi...

Bu sebeble, yüreğimizin Sultan'ı oldu.

Açtığı yol, sevgiyi sevenlerin akınına uğradı.

Şimdi, yolunu yol bilenlere de aynı görev düşüyor: Sevgi yetimi ve şefkat öksüzü olan günümüz insanına saf ve samimî sevgiyi tattırmak.

Anlamasalar da, anne gibi olacağız, yüreğimizi şefkatle donaüp, irademizi sabırla güçlendirip, başlarını okşamaya devam edeceğiz...

Kovulsak da, kovalansak da, itilip kakılsak da, kapı kapı gezip, gönül gönül girip, Güzeller Güzeli'nden ilhamlı sevgileri sunacağız.

Bu sevgiden mahrum olanlar, insanlıktan ve ahlâktan uzaklaşıyor, dünyamızı yaşanamaz bir hale getiriyor, Cehennem'e çeviriyorlar.

İnsanlığı seven ve erken bir kıyametin kopmasını istemeyen herkes gibi, biz de sevgi seferberliğine katılıyoruz.

Sevgi seferberliğinin kahramanları olmamız için, önce içimizi sevgisizlikten kurtarmamız gerekecek. Sonra da tertemiz bir iç dünya ile etraflarına bakacaklardır.

Bize, kim, nereden ve nasıl bakarsa baksın, sevgiden başka birşey göremeyecek.

Öylesine sevgiden ibaret hale geleceğiz ki, her kelime-miz, her eylemimiz, hatta her nefesimiz bir sevgi tohumu olarak düşecek gönüllere...

Bütün kainatı sevgi rengine boyayacağız.

Sevgiye sığmana, gerçek sevginin gereğini yapacak ve hiçbir kötülük görmemiş gibi sarılacağız... Çünkü Güzeller Güzeli'nin öğrettiği sevgide, hesap sormak değil; bağışlamak, affetmek, asla başa kakmamak ve sevgisiz geçmişî unutmak vardır.

Bu saf, bu yüce, bu kutsal sevgiyi yaşamakta geç kalma-
yalım.

Hemen başlayalım, yuvamızdan, evlâdımızdan, eşi-
mizden, dostumuzdan. Sonra da yayalım çevre çevre...

Yaşayalım ve yayalım.

Zira sevgi, anlatılamaz, yaşanır...

Sevgi özdür, söz değil.

Sevgi bir yürek kıpırüsüdür, hissedilir.

Paraya, makama, nefsanî nazlara kul olmuş insanın şi-
fası, hakikî sevgiyi tatmaktadır. Yani sevgiyi Yaratan'ı ta-
nımakta ve O'na kulluktur.

Kulluk bilincinin özü, Yaratan'a sevgiyle bağlanmaktır.

Kulluk bilincinin ilk göstergesi, sahip olunan bütün
dillerle, tek yol sevgi demektir.

Mecazî aşk'tan hakikî aşk'a

Mecazî aşk, dünyaya ve dünyevî olanlara gönül vermektir. Yüce Yarana, gönlümüze dünyevî aşkı tattırmış ki, uhrevî olanını, ebedî ve manevî olanını da biz arayıp bulalım.

Dünyevî olanı, gelip geçici olanı, az olanı tadan; devamlısını, daha çoğunu ve daha hakikîsini aramaz mı? Vitrini gören ve beğenen, mağazaya girmez mi?

Dünyevî bir aşkı, dönüştürüp, değiştirip uhrevî yapmak, eserden müessire çıkmak demektir.

Mecazî aşk, bir köprü olmalı ve bizi gerçek aşka taşımalıdır.

Hakikî aşkı bulamazsak, bize maneviyat için verilen sınırsız aşkı, sınırlı varlıklara harcama israfı yapmış oluruz. Mecazdan hakikate yükselen, maddeden manaya çıkmış demektir.

Mecazî aşkı hakikîye dönüştürebilen kahramandır. Çünkü dünyaya ve dünyevî olana takılıp kalmamış, ebedî ve sınırsız olana varmış olur.

Hz. Züleyha da bu tarihî kahramanlardan biridir.

Önce mecazî aşkı yaşadı ve Hz. Yusuf'tan kam almak istedi. Ancak, Rabbimiz'in rahmetiyle korunan Hz. Yusuf, onun aşkına karşılık vermedi.

Müthiş bir iffet imtihanından başarıyla çıktı.

Daha sonra ise, tevbelerle yunup arınan Züleyha, içi dışından, dışı içinden güzel olan Hz. Yusuf Aleyhisselâm ile evlendi. Kocasının ölümünden sonra, Allahın bir mucizesi olarak yeniden gençleşmiş ve güzelleşmiş olarak muradına nail oldu.

Ancak Hz. Yusuf'a eski alâkası ve aşkı tezahür etmiyordu. Bu ilgisizlik, Yusuf Peygamber'in de dikkatini çekti ve Züleyha'ya sebebini sordu:

— Evli olmadığımız zaman bile benim aşkımla yanıp yakılan sen, şimdi neden böylesine uzak ve alâkasız duruyorsun bana?

Züleyha, bu soruyu şöyle cevapladı:

— Ben sana yanıp yakıldığım zamanlarda, böyle değilim. Hakikî aşktan habersizdim. Ama şimdi, Allahaşkını yaşıyorum. O aşkı tadan, kul aşkının peşinedüşer mi?

Züleyha gibi bir âşık, Hz. Yusuf gibi bir güzel adamı, aşkullah adına ihmal ediyor. Düşünelim ki, mecazî aşk, hakikîsinin yanında ne kadar sönük ve şevksiz kalıyor.

Bazı evliya, bu şevk ile, Cenneti bile talep etmemiş, “İlahî aşkın bir parıltısı, bize ebediyyen kafidir” demişlerdir.

*Hakikî aşk gelince güneş gibi
Sevgi yıldızları tek tek silindi*

Aşk-ı hakikî yakan bir şuledir mecazı Sevgili'yi teke indirir siler çokluğu Bütün sevgileri bağlar sevgiyi Yaratan'a Gelir ve başkalarını giderir güneş gibi Aşkın semasındaki muhabbetler gölgeleşir.

“Tomurcuk için dertlenmeyen
ağaç, odundur!”

Necip Fazıl böyle diyor. Tomurcuk derdi çeken ağaç, hayat için sevdalanan ağaçtır. Sıcağa, soğuğa, susuzluğa hep bu sevdâ ile dayanır, direnir. Ama asla vazgeçmez. Gerekirse kış uykusuna yatar ve aylarca süren kurumuşluğa rağmen, ümitsiz olmaz hayattan, yaşamaktan. Ümitle bekler, direnir olumsuz iklim şartlarına ve sonunda irade gücünün ve kendisini bırakmamanın zaferini kazanır:

Yeniden hayat bulur.

Bir daha yeşerir.

Çiçeklenir, gözlere gönüllere güzelliğini sergiler.

Meyveye durur, muhtaçlara harika vitamin depolarını sunar.

Böylece, muhteşem direnişinin vazgeçilemez sonuçlarını koyar ortaya.

Hem kendisini odun olmaktan kurtarır, hem de yaratılış gayesine ermiş olmanın derin hazzını tadar.

Dertlenmek, çile çekmektir.

Çile çekmek, ruhen olgunlaşmaktır. Hamken pişmek ve olmaktır.

Çile ateşinde pişmeyen, kutsal gayesinin aşkıyla yanmayan, olamaz, olgunlaşamaz.

Bu sebeble, yüce ve kutsal gayeler, çilesini çekmemişlerin elinde perişan olur.

Kendinizi aşkla, şevkle, ihlâsla vermediğiniz idealler; kendilerini size hiç vermezler.

Bulmak için aramak gerek...

Varlığına inanarak aramamız, bulmamız demektir. Zaten, var olduğuna inanılmayan aranmaz da?

Evet, varlığına inandığımızı ararız.

Geleceğimizin nasıl olacağını merak ediyorsak, ne aradığımıza bakalım. Bulacaklarımız, aradıklarımızda.

Sahi biz neyi arıyoruz?

Atalarımız, “Arayan belâsını da, Mevlâsını da bulur” demişlerdir.

Bulduğumuz, aradığımızdır.

Ancak, bulmak için bütün ruhumuzla aramak gerek.

Yoksa, komşunun kaybolmuş eşeğini arar gibi yapmak, peşinen bulamamaya razı olmak demektir. Hani ne diyor-du atalarımız, bu hakikatsiz komşuyu anlatırken:

— Komşu, komşunun eşeğini, türkû çağırarak ararmış. Bu keyifli arayış, arayışa tüm ruhuyla girmemek demektir.

Arayış, bulmak için fiili bir duadır. Ancak, kaybolmuşu böylesine heyecansız aramak, duada ihlâssız olmak demektir.

İhlâslı aramak, “gerçeğe bütün ruhuyla gitmek” demektir.

Gerçeğe bütün ruhumuzla gidebilmek için, aradığımızı çok sevmemiz gerekir.

Mutlaka arayışlarımız olmalı... Sevgiyle ve bütün ruhumuzla üzerine gittiğimiz arayışlarımız. Tabiat kitabının her yanında, hâlâ ruhumuzu sevinçlere garkedecek sırlar, gizli güzellikler vardır.

Arayan, bulduğu ile yetinmeyendir.

Arayan, bu kainatın sayısız ismin tecelli yeri olduğunu

bilendir. Ve biz, bulduklarımızdan ibaretiz.

Arayan, kainat Sahibi'nin, yaratıcılığının sonsuzluğunu bilendir. En güzel isim ve sıfatlar, dolu dolu yansımıştır dünyamıza... Dışımızdaki güzelliklerin bize de yansması için, her an arayışta olmalıyız.

Meselâ her sabah evimizden çıkarken, "Bakalım Rab-bimin bana bugün ne sürprizleri var?" diye düşüneceğiz...

Yeni güzellikler, yeni dostluklar, yeni bilgiler bulmaya niyetleneceğiz her sabah... Ciddi niyetlerimizin gerçekleş-tiğini göreceğiz.

Hep aramalıyız. Çünkü gerçeği bütün yönleriyle kavramak kolay değildir. Şahsımız ve toplum açısından, hissi ve aklî yönden, tarihî ve aktüel bakımdan gerçeği kavramak elbette zordur, çilelidir.

Kavramaya çalışmak için arayış, aynı zamanda hoştur ve zevklidir.

Ancak, merakımızı çok değişik alanlara yayıp, maymun iştahlı bir çeşitliliğe de kaçmamamız gerekir. Çünkü ömrümüz, herşeyi kavramaya yetmeyecek kadar kısadır...

Önce kendi hayatımızın gerçeğine eğilmeliyiz. Önce-likleri şaşırmadan, hayatımız için gerekli olanların peşine düşmeliyiz.

Hayatımızın içinde çelişkili işler, değişik düşünceler, bambaşka duygular vardır. Bütün bunların bulanık ve gölgeli bir karışımıdır hayatımız. Ancak yine de, kendi içinde ve kendine göre bir birliği vardır.

Biz, birliği ararken, kırıntıları, gerçeği ararken gölgeleri bulabiliriz. Aslolan aramaktır. Hiç değilse bir gerçeğe götürür bu bizi:

— Herşey görecelidir. Öyleyse katılıktan ve tek yönlülüktен kurtulup hoşgörölü olmalıyız.

İşin, eylemin, düşüncenin, duygunun ne kadar çok ve çeşitli olduğunu gören, elbette hoşgörölü olur. Zira kendi-

si gibi olmayanların farkına varır.

Duygu ve düşünce çeşitlerinin zenginliğini gören, kendi doğrularını dayatmaz. Kendi gerçeğini tek gerçek olarak görmez.

İşte bu sonuç da insanı, ötekine kızgınlıktan, düşmanlıktan ve onu yok saymaktan kurtarır.

Önce anlar,

Hoşgörür, yanaşır, yaklaşır...

Sonra da sevmeye, dostluğa başlar.

Barış böyle böyle gelir hayatımıza..

Madem ki getirilmişiz dünyaya...

Madem ki hayat çok kısa...

Nedendir kavga gürültü

Hepimizin işi

Arayıp bulmaktır iyinin de iyisini...

Dünya iyi olsun

Güzel olsun istiyorsak,

Önce biz daha iyi ve güzel

Daha üstün ve özel olmalıyız.

Ok, düz olmasaydı,

Doğru gitmezdi.

Demiş atalarımız.

İşlerin dosdoğru gitmesi için de,

Önce içimizin dümdüz

Ve engebesiz olması gerekir.

İç âlemimiz ahlâkla düzlenir

Dünyayı daha ahlâklı kılmak için,

Biz, her gün biraz daha,

Ahlâklı olacağız.

Dünyayı barışa doyurmak için,

Yalnız da kalsak,

Her gün barışa koşacağız.

Sevginin farkına varmak

İnsanoğlunun merakı sınır tanımıyor. Yeryüzünün derinliklerini, gökyüzünün sonsuzluklarını bilmek için sürekli arıyor, araştırıyor.

Meselâ, ay yüzündeki lekelerin anlamını çözmeye çalışıyor.

Güneşteki patlamaları zamanından önce haber veriyor. Fırtınayı, hortumu olmadan biliyor.

Depremi, vaktinden önce bilmeye çalışıyor.

Gece, gündüz, hangi gezegenin nerede, nasıl ve ne durumda bulunduğunu ilmen açıklıyor.

Yıllar önceden, ayın, güneşin ne zaman doğup, ne zaman batacağını hesaplıyor.

Denizlerin gelgitlerini, karaların heyelan tehlikesini tahmin ediyor.

Kısacası, kainatta meydana gelen büyük küçük bütün olayları merak ediyor, araştırıyor, irdeliyor. Sonuçta da anlıyor, biliyor, açıklıyor.

Bilgisine göre tedbirler alıyor.

Ancak, ayın yüzündeki lekeleri araştırın insanın, yanıbaşındaki sevgilerin lekelenmesini, gölgelenmesini farketmemesi nedendir?

Güneşteki patlamayla ilgilenenlerin, meselâ patlamak

üzere olan eşlerini, çocuklarını farketmemesi ne garip değil mi?

Tabiatı sarsan, tahrip eden fırtınayı, hortumu haber verenler, ailesini sanp sarsan sevgisizlik fırtınalarının, şefkatsizlik hortumlarının gelişini nasıl anlayamıyorlar?

Depremi önceden bilmeye çalışanlar, gönüllerde kırılan manevî fay hatlarına ilgisiz kalabilirler mi?

Bir uzay araştırmacısı, arkadaşına övünüyormuş:

— Bak azizim, ben şimdi, gecenin bu vaktinde, hangi gezegen nerede, nasıl, ne durumda bilebilirim.

Arkadaşı bilge bir adammış. Onun bu övünmesini takdirle karşılayacağına, şu çok anlamlı cevabı vererek susturmuş:

— Uzay boşluğundaki yıldızların, gece karanlığında bile, nerede ve ne durumda olduğunu bilen arkadaşım, acaba şimdi yetişkin kızının, oğlunun, nerede ve ne durumda bulunduğunu da biliyor mu?

Hiç beklemediği bu karşılık, inşaallah araştırmacımızı düşündürmüştür.

Beni düşündüren ise, bizlerin gözümüzü hep uzak noktalara dikmiş olmamızdır.

Dikkatini hep uzaklara odaklamış olanlar, yanibaşlarında olup bitenleri farkedebilirler mi?

Eğer, bizi az ilgilendiren şeyler kadar, çok ilgilendirenleri de merak edip düşünsek, geçimsizlik ve kavgı çıkmaz.

Ay ve güneşin yüzündeki lekeleri anlamaya çalıştığımız kadar, sevdiklerimizin yüzlerinde biriken sevgisizliği anlamaya çalışsak, kırgınlıklar, kızgınlıklar ve ayrılıklar kalmaz.

Magazin programlarının dedikodulu saatleri kadar, aile sohbetimiz, arkadaş muhabbetimiz olsa, dünyamız sevgi dünyası haline gelir.

Gözümüz, hep uzaklara dikiliyor.

Özümüz, yakınlarımızdan kopuyor.

Ülkeyi kurtarmaktan da öte, dünyayı kurtarmaya talip oluyoruz. Ancak elimiz kısa, gücümüz az, ömrümüz gelip geçici...

Fakat elimizin altında bulunan gönüller var. Biz, öncelikle o gönüllerin kurtarılmasından sorumluyuz. Madem ki acıyan bir vicdan sahibiyiz. Madem ki, kurtarmayı seviyoruz. Öyleyse bırakalım, uzanamayacağımız uzak ufukları. Önce, en yakınlarımıza bakalım. Elimizi ve gönlümüzü onlara uzatalım.

Ziya Paşa'nın deyimiyle, yeni yetme birçok müneccim, yıldız aramak için kafasını hep gökyüzüne dikmiş de, yol üzerindeki kuyuları görmezleşmiştir.

*Gökte yıldız arayıp nice turfa müneccim,
Görmez kuyuyu kendi rehğüzerinde.*

Sevgi insanı, önce kendine, içine, yüreğine bakar.

Sonra en yakın çevresine, eşine, evlâdına, akraba ve dostlarına... Elbette bütün insanlık dünyasından da sorumludur insan, ama kendi evi harap olan, başka evleri imar edemez. İçini düzeltemeyen ailesine çeki düzen veremez. Ailesinde sağlam ve güçlü olanların başkasına faydası da çok olur.

Öyleyse, sevgi insanı sıralamayı şaşırmamalı, gözünü hep uzak ufuklara dikmemeli, daha sık ve daha çok önüne, çevresine ve yakınlarına bakmalıdır.

Zira ancak ayağını yere sağlam basanlar, ufukları güven içinde görebilirler.

Sevdiğim sözler

Fırtına havayı temizler!
Her mutfak bazen kokar...
Atasözü

***

Dünyada herşeyin bir tartısı vardır. Sevginin tartısı da,
fedakârlıktır. Fedakarlık yapmayanın sevgisine inanılmaz.
Abdülaziz Bekkine

***

Ruhunu geniş tutmasını erken öğrenebilmiş kişi, son-
raları dünyayı içine sığdırabilir.
Stefan Zzveig

***

Taraflardan yalnız biri suçlu olsaydı, kavgalar, anlaş-
mazlıklar uzun sürmezdi.
La Rochefoucauld

***

Bazen dudakların bitiremediği cümleleri, gözler tamamlar.

A. Hikmet Müftüoğlu

***

Sevgi ruhun güzelliğidir.

Augustinus

***

Sevmek acı çekmektir, sevmemek ölmektir.

Aristo

***

Sevmeye başlayınca, eskisinden bambaşka bir insan olduğumuzu anlarız.

Pascal

***

Sevgi, bizi zamanın yıkımından koruyan yıkılmaz bir kaledir.

Constance Poster

***

Sevdiğini elde edemezsen, elde ettiğini sevmeye çalış.

Corneille

***

Sevgi, çiçek açmayan yere uğramaz.
Eflatun

***

İyi ya da kötünün ne olduğunu fark edemeyen insan,
nasıl sevebilir?
Epictetos

***

— Çabuk sevenin unutması da çabuk olur
Goethe

***

— Sevilenin kusurlarını hoş görmeyen, sevmiyor de-
mektir.
Goethe

***

— Sevddiği kadın ve sevddiği işi bulan erkek, yeryüzünde
cenneti bulmuş demektir.
Helen Roriland

***

— Bilen sever.
Leonardo da Vinci

***

— İnsan sevmeye başladı mı, yaşamaya da başlar.
Madame de Scudery

***

— İnsanları sevmeyi öğrenmek, gerçek bir mutluluktur.

Platen Hallermund

***

— Bir adam, ne kadar çok şeyden utanırsa, o kadar saygıdeğerdir.

Bernard Shaw

***

— Utanç duymamak kadar, utanç verici bir şey yoktur.
Saint Augustus

***

— Utana giden kimsenin kalbi ölür.
Hz. Ali (r.a.)

Ula babo, sevgi disen, sevgi disen, aha şunun
bir kitabını yazmisen...

Sevginin kitabı yazılabilir mi?
Sevgi kitaba sığar mı?
Sevginin yeri gönüllerdir. Gönülden kitaba taşındığın-
da nasıl olur, nasıl görünür?

Kaldı ki, en zor yazı sevgiyi anlatandır. Çünkü sevgi
hissedilir, tadılır, yudumlanır ama, asla olduğu gibi ve bü-
tün coşkunluğuyla yaşanamaz.

Yazılan, suyun suyudur...
Kaleme gelen kısmı, binde biridir.
Rahmetli Akif bile,
"Hissederim, söyleyemem
Dili yok kalbimin, ondan ne kadar bizarım" demiyor
mu?

O halde bizim işimiz ne kadar zor değil mi?
Sevgiyi yazmaya kalkmakla, nasıl bir yükü omuzladı-
ğımı biliyor muyum?
Galiba biraz biliyorum ve bir parça başarılı olmak için
dualarınızı bekliyorum.

— Peki neden böyle bir zorluğa giriyoruz?
Çünkü sevgi ailemin güzel gönüllüleri, yaz diyorlar,
sevgiyi istiyorlar, sevgiye doymuyorlar.

Çünkü Mirza kardeşim böyle istiyor.

Mirza kardeşimin, sevgi kitabı istemesi, bana çok manidar geliyor. Çünkü o Anadolu'nun sesi... O, kültürümüzün, geleneğimizin temsilcisi... O, sevginin en yoğun yaşadığı bir beldenin sakini.

Zira o, Şanlı Urfalı...

O, Hz. İbrahim Aleyhisselâm'ın hemşehrîsi...

Şanlıurfa'nın güzel gönüllülerine, bir sevgi konferansı vermekteydim. Bana ayrılan sürenin tam da orta yerine gelmişim. Salonun arkalarından, mütevazı giyimli, siyah ve kavruk yüzlü, iman yüklü bir Adam, yani içinizden biri, birden kalkıyor ve sesleniyor bana:

— Ula Babo, sevgi disen, sevgi disen, aha şunun bir kitabını yazmisen!

Mahallî şive ile konuşan adam, dinleyenleri ve beni biraz şaşırttı. Zira alışkın olmadığımız bir çıkıştı bu. Ama ne hoş, ne tatlı, ne gönüldendi.

Sonradan adının Mirza olduğunu öğrendiğim, yaşı yaşıma yakın bu güzel insana, onca kalabalık içinde söz verdim:

— İnşaalâh, duanızla bir sevgi kitabı yazmaya çalışacağım. Ben Şanlı Urfa'yı ve Urfalıları severim. Çünkü sizin acınız bile tatlıdır. Çiğköfteye bile öyle bir muhabbet katarsınız ki, tatlanır, tadına doyum olmaz.

Bu sebeble, ebedî sevgileri diriltmeye uğraşan peygamberler şehrinde sevgiyi yazmaya söz veriyorum.

İşte bu kitap, o sözün bir neticesi olarak, biraz da erken doğdu.

Ben konferansımı bitirip, yarım saat kadar da kitap imzaladım ve sohbet ettim gönül dostlarımla... Tam kalkacaktım ki, kocaman bir tepsi dolusu çiğköfte ile Mirza kardeşim kapıda görüldü.

Gece yansını devirdiğimiz bir saatte gelen çiğköfte, Ur-

fa misafirperverliğinin Hz. İbrahim'den (a.s.) kalmış bir güzel yansımasıydı. Ama bu nefis çiğköfteyi o saatte nasıl yiyecektim?

Çünkü sabah altıda uçağa yetişecektim.

O saatte nereden, nasıl geldiğini öğrenemediğimiz, muhabbetle lezzetlendirilmiş çiğköfteyi, gönülden ısrarlar sonucu, nefis tatlar alarak mideye indirdik. Sevgiyle herşey daha iyi gidiyordu.

Ve sevgi, tatlı ediyordu. Hele de şanlıurfa'da.

şanlıurfa ki, sabah namazından sonra, kahvaltı yerine ciğer kebabı ikram edilir de, tadına doyamazsınız.

Öyle yoğun bir muhabbetle sarılırlar da size, ayrılmazsınız.

Dönüş yolunda farkedersiniz ki, yüreğinizin bir yanı orada kalmıştır.

Sevgi medeniyetinin misafir anlayışı

Urfa'da Hazreti İbrahim sempozyumuna konuşmacı olarak katılmıştım. Konuşmacılardan bazıları, Hz. İbrahim Aleyhisselâmın Urfa'da yaşamadığını tartışmaya başladılar. Biri, Hz. İbrahim'in (a.s.) Urfa'da doğduğunu kabul etmiyor, diğeri O'nu, bu şehre hiç getirmiyor, hatta yakın yerine bile yaklaştırmıyordu. Söz sırası bana gelince, dedim ki: Hz. İbrahim Aleyhisselâm Urfalıdır.

— Delilin nedir, dediler.

Bizi dinleyen Urfalı kardeşlerimi gösterdim:

— Delilim, bizi dinleyen şu Urfa halkıdır. Eğer bunlardan daha muhabbetli, daha misafirperver bir yer varsa, Hz. İbrahim'i nisbet ettiğiniz yerler içinde gösteriniz. Yoksa, Hz. İbrahim'in Urfalı olduğunu kabul ediniz. Çünkü o güzel gönüllü Peygamber, Urfadabir kısım geleneğiyle yaşıyor. Üstelik, Urfalılar büyük bir iftiharla ona sahip çıkıyorlar. Bu konuda Urfa ile yarışacak bir başka yer var mı saydığınız şehirler içinde?

Tabii, konuşmacılar sükût etti, Urfalılar da alkışlarıyla beni onayladı. Bu konuda ben satırlara bakmam. Yaşananlara bakarım. Hz. İbrahim Aleyhisselâm, her yerden fazla Urfa'da hissediliyor... Urfa'nın çiğköftesi bile, bu gerçeğin bir başka isbatıdır.

Çiğköfte tevhid mücadelesinin ilginç bir sembolüdür

Nemrut, Hz. İbrahim'i, ateşte yakarak, Allah'ın varlığı ve birliği davasını susturmak ister... Allah'a karşı ilimle, fikirle karşı çıkamayanlar, daima zorbalığa başvurmuşlardır.

Nemrut da öyle yapmış...

Allah inanandan ve Tevhid mücadelesinden vazgeçemediği Hz. İbrahim'i, ateşe atarak susturmak istedi.

Ancak bu öyle bir ateş olmalı idi ki, ülkesinin her yanında duyulmalı, anlatılmalı ve dehşet saçmalıydı. Bu sebeble, herkesi, odun toplayıp getirmekle görevlendirdi. O kadar ki, mevcut bütün odunlar, sadece Hz. İbrahim için toplanacak, başka hiçbir yerde kullanılmayacaktı. Kim bir başka yerde ateş yaksa, şiddetle cezalandırılacaktı.

Dolayısıyla, kısa zamanda bir odun dağı oluştu.

Bu odun dağı tutuşturulacak ve Hz. İbrahim onun içine atılacaktı. Böylece, mü'minlere bir gözdağı verilmiş olacak, imanın sesi, bir daha çıkmamak üzere kesilmiş olacaktı. Urfalılar odunsuz kaldı. Zaten odun bulsalar da ateş yakmaları yasaktı. Bu durum, karın doyurmayı bir mesele haline getirmişti. Her zorluk, değişik buluşların ve orijinal çözümlerin başlangıcı olur. Nemrut'un yasağı da,

insanları ateşsiz yapılan yemek konusunu düşünmeye itti.

Urfalılar da, müthiş buluş yaptılar: Kol kuvveti sayesinde ateşsiz pişen lezzeti keşfettiler, çiğköfteyi icat ettiler.

Ateş yakma yasağı kalkıncaya kadar, açlıklarını çiğköfteyle giderdiler.

Böylece çiğköfte, Tevhid mücadelesinin zorlu günlerinden bir hatıra olarak günümüze kadar gelmiş ve sınırları aşarak yayılmıştır.

Çiğköfte, bu sırrını bilen muhabbet ehlinin elinde, daha bir lezzet kazanır. Bu sırla, çiğköftenin acısı tatlanır, bi-beri şifa iksiri olur.

Küskünler, çiğköfte sofrasında barışır.

İnsan, o acılı tat etrafında hakikî muhabbeti tadar.

***

Urfa gibi, çevresi de, çiğköftenin sırrına vakıftır. Bu hususta, küçük bir hatırayı, büyük bir ipucu olması için arz ediyorum:

Külaflı Köyü âdeti her misafire mutlaka çiğköfte ikramıdır. Çiğköfte yedirmeden misafir uğurlanmaz. Tabii köy yeridir.

Misafir gelmiş ve ev hazırlıksız yakalanmış. Köftelik et yok.

Evin hazırlığı yoksa, et yok demektir. Çünkü köyde kasap yoktur. Ancak Külaflı Köyü Hz. İbrahim Aleyhis-selamın geleneğini sürdürmekte mazeret tanımayan bir isticrar içindedir.

Karakeçili aşiretinin Said Bey'i, hiç tereddütsüz emir vermiş:

— Ne demek çiğköfte için et yok! İşte et, demiş ve evinin önünde bağlı duran danayı göstermiş:

— Hemen kesin ve misafiri çiğköftesiz göndermeyin.

Bu nasıl bir duygudur?

Acaba cömertliğin, bu misafirperverliğin altında yatan inanç nedir?

Bu ahlâk, Hz. İbrahim'in (a.s.) ahlâkı değil midir?

İnsana bakış ahlâkı

Hız. İbrahim misafirperverdi.

Sofrası misafirsiz olmazdı.

Hız. İbrahim, bir gün, yine dışarılarda misafir gözledi. Tam da umutsuz olacağı sırada, yaşlı biriyle karşılaştı. O güzel gönüllü Nebi sevindi. Çünkü bu yaşlı kimsenin uzaklardan geldiği belliydi.

Hemen, misafiri olmasını teklif etti. Aç ve yorgun olan ihtiyar adam, bu teklini hemen kabul etti.

Gerçekten de uzun ve yorucu bir seyahat yapmaktaydı.

Hız. İbrahim adamı alıp evine getirdi ve büyük bir neşe içinde hanımına seslendi:

— Müjdeler olsun bize... Şükür ki, bugün de Rabbimiz bizi misafirsiz bırakmadı.

Yaşlı misafir yedirilip içirildi. Bir güzel doyuruldu. Sonra da, İbrahim Peygamber, şefkatli bir üslupla, şükretmeyi düşünmeyen ihtiyara dedi ki:

— Elhamdülillah, Rabbimiz'in lütfettiği rızıklarla karınımızı doyurduk. Şimdi, ona ibadet etmenin tam zamanıdır.

İhtiyar misafir bu söze çok alındı ve hemen, "Ben senin Rabbine ibadet edemem. Çünkü ben Mecusi'yim. Benim tanrım ateştir. Ben ancak ateşe taparım, dedi.

Bu beklenmedik cevap, Hz. İbrahim üzerinde şok etkisi yaptı ve birden dedi ki:

—Allah’a inanmayan birinin benim soframda ne işi var? Allah yerine ateşe tapan birini ben evimde misafir edemem.

Bunun üzerine, yaşlı misafir “Tamam öyleyse” dedi ve gece vakti çekip gitti.

Hz. İbrahim, ibadetini yaptı ve yattı. Gece rüyasında Rabbimiz ona şöyle nida etti:

— Ey İbrahim, sen benim bir kulumu, bana inanıp ibadet etmiyor diye, evinden kovdun. Bir gece bile barındırmadın, kalbini kırdın.

Halbuki ben onu 70 yıldır yeryüzünde rızıklandırıyorum.

Hz. İbrahim, uyandığı zaman bu ikazın ağırlığı altında ezilmişti. Hemen yollara düştü ve ihtiyar Mecusi’yi aramaya koyuldu.

Köyden köye dolaştı, rastladığı herkese ihtiyarı tarif ederek sordu. Sonunda onu bir ağaç altında dinlenirken buldu.

Adam, Hz. İbrahim’i görünce şaşırdı:

—Ne o, dedi. Yoksa beni buradanda mı kovacaksın?

O güzel gönüllü Peygamber, çok mahcup bir tavırla “Hayır” dedi. “Senden özür dilemeye ve tekrar döndürüp evimde misafir etmeye geldim...”

Yaşlı Adam, “Olmaz! Ben bir kere kovulduğum yere tekrar dönmem” dediyse de, Hz. İbrahim’in ısrarlı yalvarışları devam etti.

Bunun üzerine, ihtiyar adam, Hz. İbrahim’in bu ısrarının sebebini merak etti:

— Peki, neden beni önce kovdun da şimdi geri götürmek için ısrar ediyorsun? Yoksa bir daha hakaret etmenin zevkini mi tatmak istiyorsun, dedi.

Bunun üzerine Hz. İbrahim, Rabbimiz'in kendisine yaptığı ikazı açıklamak zorunda kaldı:

— Maksadım, asla sana hakaret değildir. Zaten Rabbim beni, seni kırdığım için ikaz etti. O sebeble, hatamı düzeltmek istiyorum.

Yaşlı Mecusî, bu açıklamaya çok şaşırdı:

— Neee, senin Rabbin beni kırdığın için seni ikaz mı etti?

— Evet, Rabbim, seni kırdığım için beni uyardı.

Adamcağız, durdu, düşündü ve çok duygulandı.

Yaşlı gözlerini silmeye çalışarak şöyle mırıldandı:

— Ben ki senin Rabbin'a inanmıyorum ve ateşe tapıyorum. Böyleyken O, beni kırdığın için seni azarlıyor ve af dilemek için peşime düşürüyor. Sen ki O'nun peygamberisin.

Senin Rabbin gerçekten de Rahman ve Rahim imiş...

Eğer ben o Rabbe inanıp kulluk etmezsem, insanlığıma yazık ve ayıp olur.

Yaşlı Adam, hemen oracıkta, Müslüman olmak istediğini söyledi. "Lailahe illallah, İbrahim Resulullah" diyerek imanını açıkladı.

Aşk anlatılamaz ama...

Aşk, sonu olmayan bir yolculuktur. Sonu yoktur, durakları vardır. Değişimi ve dönüşümü vardır.

Aşk, ruhun heyecanıdır.

Aşk, gönülden göze, gözden gönüle yansır, yankılanır.

Aşk, gözyaşındır. Gözyaşının sulamadığı aşk, cansızlaşır.

Aşk, ruhtan soyutlanırsa, geriye kuru, kaba bir iştiha ve hayvanî hissiyat kalır. Erbabı olmayan da, bu tortuyu aşk sanır.

Aşk, ruhun kanatlanmasıdır.

Aşk, doğurgandır, üretkendir. Gelişir, geliştirir.

Durağanlık, miskinlik, mıymıntılık yoktur aşkın tabiatında.

Aşk, bir duygudur. Karşılık beklemeyen, esnemeyen, eskimeyen.

Aşk, hayatın tadı, tuzu ve lezzetidir. Aşkla pişen aş bile, daha nefistir.

Aşk, bakışa revnak verir, söze canlılık katar, öze ruh ve heyecan aşılar. Bu sebeble, hayatın gerçeği, ancak aşkla tanınır.

Aşkla aşılar engeller. Daha doğrusu aşk, engel tanımaz.

Aşkla doyan, acıkmaz.

Aşka kanan, susamaz.

Aşkla dolan, aşkla olan, aşkla boyanan, maşuktan başkasını görmez. Ondan başkasına yönelmez. Bütünüyle ondadır. Onda kalır. Hep onunladır. Aşkta fanidir. Benliğinden soyunur, baştan ayağa aşk olur.

Âşık, ne incitir, ne de incinir... Melek haslet bir başka erişir. O artık bir yeryüzü meleğidir.

Aşkla kanatlanmış kişi, dünyaya, maddeye, şana şöhrete takılıp kalmaz. Âşık ebediyet sırrını aşkla bulmuştur, aşkta bulmuştur. Ölümsüzlüğe ulaşıncaya kadar hasretlerde oluşu bundandır.

Özlemini dindirmek için, kopup geldiği aslına, ölümsüz kaynağa ulaşmak ve kavuşmak zorundadır.

*Hasreti sadece çeken bitirmiş,
Sevgiyi, gönüle gömüp taşıyan.
Aynı anda aynı ritmi seslense yürek,
Baraka uşşaka olur aşıyan!*
Metin Ataman

SEVGİ AİLEM

Ben
Sen
O
İdik
Sevgisizken...
Sevginle
Biz olduk Allahım
Kul olduk
Kardeşleştik
Hamdolsun
Geçtik
Dünya bağlarından
Gönül verdik
Yaratan'a
Ruhlaştık
Hamdolsun.
Dağ taş
Ova deniz
Kuru ve yaş
Herşeyle dost arkadaş
Sarmaş dolaş
Kaynaştık

Aileleştik
Hamdolsun...

Eylöl 2002

İşimiz bir aşk için ah etmek

— Biz bu âleme, bir aşk için ah etmeye geldik, diyen gönülün sahibine ne mutlu.

Dünya, bir aşk meydanı.

Bir aşkın meydanı.

Ancak bu aşk, binlerce sevda içinde gizlenmiş bulunuyor. Çiçekten çiçeğe uçup duran arı misali, gönüller gezinip duruyor. Açlığını doyurmak üzere, bir muhabbet kaynağı arıyor. Dünya, aynı zamanda bir gurbet diyarı.

Savrulup duruyoruz fırtınalarla.

Bazen boğuşuyoruz dalgalarla. Böyle birçokluk âleminde, Tek'i, Eşsiz'i ve Benzersizdi bulmak bütün marifet.

İşte o zaman, Yunus gibi aşkla haykırırız: Ballar balını buldum

Kovanım yağma olsun.

***

Biz ilk, tek ve gerçek aşkımız için, imtihandayız.

İmtihan, ah ettirir.

Vah ettirir.

Belki bazen delirtir.

Ama bu cezbeyi tercih etmiş Allah dostları...
Dünyaya geliş maksadım unutmayanlar, burasını di-
kensiz gül bahçesi sanmazlar.
Var ve Bir Olan'ın aşkıyla yaşarlar.
O'nun aşkına yaşarlar.
O aşkla yanar, yakılırlar.
Allah dostlarının dünyası, bu aşkın dünyasıdır.
Ya bizim dünyamız?
Ya bizim yanıp yakılmalarımız kime, neye?
Bizim ahlarımız hangi aşka?
Aşkolsun, bu âleme, sadece
Bir Aşk için ah etmeye gelene!

Aşktan başkası yalan

*Aşk imiş her ne âlemde,
İlim bir kıyl-ü kal imiş ancak* diye yanıp yakılan şaire
de aşkolsun.

Canlı, cansız bütün varlık, büyük ve derin bir aşkla
vardır ve ayaktadır.

Gören göz, hisseden kalp, sezen gönül, bu aşkın far-
kındadır.

Bu aşkı idrak eden, başka bütün muhabbetleri silip at-
makta, ya da hepsini aslı kaynağı olan yere bağlamaktadır.
İşte o zaman aşk, birleşmekte ve tekleşmektedir.

Her şey Bir olan için sevimlikte, Bir Olan'ın muhabbeti
herşeyi kuşatmaktadır.

Geriye kalan ise, manilerdeki doldurma mısraları gibi,
sadece dedikodu ve faydasız gevezelikten ibarettir.

Bütün varlığın büyük bir aşkla döndüğünü; durağan,
cansız ve ölü, hiçbir şeyin olmadığını gören ne gözler var.
Mevlâna, yedi asır önce, "Herşey dönüp dururken, ben
nasıl dururum?" dememiş mi?

Herşeyin büyük "Bir Aşk"la, kabına sığmaz bir coşkun-
luk kazanıp hareket ettiği, ilmin de gözlemi değil mi?

Böyle bir aşkın bilgisi yanında, ilmin diğer haberleri,
gerçekten de bir dedikodudan ibaret kalmaz mı?

Öyleyse bu aşkla ve dünya boyutlarını aşan bir ümidin
şevkiyle mest olmak varken, dedim-dedi gereksizliklerine
takılıp kalmak nedendir?

Sevgi kaynağı içimizde tabiî mutluluk da...

Yüce Yaratıcı, sevgi hazinesini içimize koymuş. Kalbimiz, sevgiyi dünyalar genişliğinde taşımakta. Bu gerçeği bilmeyenler, onu yerlerde, göklerde, deniz diplerinde aramışlar. Bazen başka insanlarda sanmışlar.

Hayatın tadı, tuzu olan olan sevgiye çok kıymet verdikleri için, onu altın madeni gibi, zor varılır yerlerde sanmışlar. Ulaşılmaması herkese nasip olmaz demişler.

Oysa ki, Yüce Yaratıcı, hayatımıza tat ve lezzet katan, bu vazgeçilemez güzelliği, bizi yoracak uzaklara saklamamış.

Sevgi çok yanımızda, yakınımızda. Sevgi, bizimle birlikte. Sevgi içimizde. Sevgi kalbimizde. Dönüp kendi iç dünyasına bakabilenler o hazineyi buluveriyorlar.

Ne var ki, birçok kişi bu gerçeğin farkında değildir. Kendisinin ve yaratılışındaki özenin farkında olmadığı için, içinde bir hazine bulunduğunu da sezemiyorlar.

Hani bazen, çok yakında olan görülemez ya. Hep uzaklarda sanıldığı için ya da o kadar yakınımızda oluşuna inanılmadığı için, göz ve gönül uzak ufukları gözler ya...

Sevgi de öyle uzak, öyle derin ve bulunması zor yerlerde aranıyor.

Oysa ki, hazine yambaşımızda bile değil içimizde...

Ünlü Alman şair ve düşünürü Goethe'nin deyiimiyle,
"En büyük sır, açık olan sırdır."

Açık olduğu için de, kimse aradığının bu kadar el altında ve ortada olduğunu tahmin etmeyerek, arayışını başka yerlerde devam ettiriyor.

Sevgi, Yüceler Yücesi Rabbimizin gönlümüze yağdırdığı bir hazinedir. Bizim görevimiz, sevgiyi keşfetmek, bulmak ve ortaya çıkarmaktır.

Nasıl yer altında yatan altın madeninin, yeryüzündekilere hiçbir faydası olmazsa, gönülde gizli sevginin de, onu taşıyana yararı olmaz.

Bütün mesele önce, var olan sevginin farkına varmaktır. Çünkü gönlümüzün zenginliği olan sevgi, keşfedilmeyi bekliyor. Farkına vardığımız, keşfettiğimiz sevgi, öyle atıl ve işlevsiz bırakılır mı?

Hayır, asla!

Sevginin farkına varmak, aynı zamanda onu harekete geçirmek demektir. Varlığı bilinen sevgi, harekete geçer ve kendim gösterir.

Gönüllerindeki sevgi hazinesini göremeyenlerin eksigi nedir?

Gönülü görecektir göz, kalp gözüdür.

Kalp gözü, kafamızdaki gözden daha keskin ve daha derin ve daha gerçek görür. Manevî olan, ancak bu manevî gözle görülebilir.

Zaten kalp gözü açılmamış olanın, çoğu zaman kelp gözü açılmaktadır. Kelp köpek demektir. Köpek gözü açılmış olmak ise, bütün dikkatini hep bir kemik parçasına verip beklemek, o aşkla beklenti makamına kuyruk sallamak demektir.

Sadece midesine odaklanmış olan köpek fıtratı kemik parçasını, başka hemcinslerinin elinden kapıp kaçmak ve

sadece kendi yemesi dışında bir şey düşünmez...

Kalp gözünü açmış olanlar ise, sevgi penceresinden bakanlardır. Âlemi, Yüce Yaratıcı'nın eseri bilerek bakar, ve herşeye hayran olur. O'ndan eserdir diyerek, hayretten hayranlığa, hayranlıktan takdir ötesi duygularla şükre eder, hamde dalar.

Kendini bilir, Rabbini bilir. Acizliğinin derinliğini, Rabbinin sonsuz yüceliği önünde daha iyi anlar. Tek değerin, Allah'ın kulu olmaktan ibaret bulunduğunu idrak eder. Bu idrak ile, şükürden bile aciz olduğunu anlar. Tevbe eder. Sonra da dönüp tevbelere tevbe eder. Bilir ki, yaptıkları ne kadar az ve ne derecede yetersizdir.

O zaman da niyetine sığınır. "Amelleriniz, işleriniz niyetlerinize göredir. Niyetleriniz, işlerinizden daha hayırlıdır" buyuran Güzeller Güzeli'ni hatırlar.

Niyetini temiz tutmaya gayret eder. Niyet ki, içinde rıya, gösteriş olamayacak bir gönül nimetidir, ona yaslanır. Duasında, "Ya Rab! Yaptıklarına değil, niyetlerime bak" der. Bütün içtenliğiyle niyetlerini temiz tutmaya uğraşır.

Temiz niyetlerle dolu bir gönül, tertemiz sevgilerin de mekanı olur.

Eylemler ne kadar eksik, hatalı, falsolu olsa da, niyetin temizliği, çabanın ihlâsı, eğriyi doğru getirir. Azı çok yapar. Hatta zararı kâra dönüştürür. Bu da Rabbimizin sonsuz rahmetinin, mağfiretinin ve cömertliğinin bir işaretidir. Ciddi bir tevbe ve pişmanlıkla sadece günahımızdan kurtulmayız. Üstüne üstlük, bir de günahımız sayısınca sevap kazanırız. Âdeta günahı verip kurtulmak ve ayrıca günah sayısınca da sevap kazanmış olmak. İşte, bizim için tecelli eden Rahman ve Rahim isimleri...

Böylesine kârlı bir ticaret, başka hiçbir şekilde gerçekleşmez.

Bizi bu kadar seven bir Rabbimiz var.

Şükürler olsun ki, böyle bir Yaratıcı'nın kuluyuz.

Aksi halde bizim için, bütün af ve bağışlanma ümitleri bir hayalden ibaret olacaktı.

Biz de yüreğimizdeki sevgiyi keşfedelim.

Sevgimizi, affetmekte, bağışlamakta, barışmakta kullanalım. Böylece Allah'ın affına ve bağışına lâyık olduğumuzu gösterelim.

Her samimî sevgi tezahürü, Allah'ın affına lâyık olduğumuzu gösteren bir işarettir. İşaretleri çoğaltalım. Bir başka deyişle, affa lâyık olduğumuzu gösterelim.

Affedelim ki, af olunalım. Bağışlayalım ki, bağışa lâyık olalım. Razi olalım ki, bizden razı olunsun. Yani sevelim ki, sevilelim.

İçlerindeki sevgiyi yeniden bulan çiftin hikâyesi

Birbirlerini beğenerek evlenmişlerdi. Balayı günleri de çok mutlu geçmişti. Ancak geçen günlerle birlikte, bir şeylerin de geçip gittiğini görmüşlerdi. Bu geçip gidenlerin içinde sevgileri de vardı.

Sevgi geçip gidince ya da etkisizleşince, bütün güzel davranışlar da bir bir kayboluyordu. Artık birbirlerine sevgi göstermek bir yana, sevginin sözünü bile edemiyorlardı.

Sevginin çekildiği alanları ise, hemen gereksiz tartışmalar, kırgınlıklar ve kızgınlıklar işgal ediveriyordu.

Sevgi konuşan ağızlar, artık sadece tartışma, kavga ve gürültü için kullanılır olmuştu. Bu olumsuz durum, ikisini de üzüyor ve çaresizce düşündürüyordu. Nihayet bir akşam, oturup konuşmaya karar verdiler.

ilişkilerini inceden inceye gözden geçirdiler, irdelediler, incelediler. Ancak, ikisi de üzgün olarak şu sonuca vardılar:

— İkisi de ayrılmayı istemiyordu. Ancak, bu evliliğin böyle gitmeyeceği de açıktı. Bir şeylerin değişip düzelmesi gerekirdi. Aksi halde, hem bey, hem de hanım daha çok yıpranacaktı.

Tabir caizse, ne yârdan, ne de serden geçiyorlardı. Hem ayrılmayı göze alamıyorlar, hem de sevgisiz olamayacaklarını biliyorlardı. Bu karmaşık işin içinden nasıl çıkacaklarını birlikte düşündüler. İyi niyetle çözüm arayanlara Allah yardım eder. Bu çiftin aklına da, birden ilginç bir fikir geldi. Kendilerine süre tanyacaklar, daha isabetli bir karar vermek için acele etmeyeceklerdi.

Anlaşmak için konuşanlara, kutsal aile yuvasını kurtarmak için çabalayanlara Yüce Yaratıcı bir ilham verdi. Bu ilham ile şunu kararlaştırdılar:

— Bahçelerine bir fidan dikecekler ve üç ay bekleyeceklerdi. Bu üç ay içinde, ayrı odalarda kalacaklar ve fidanın durumunu gözleyeceklerdi. Eğer bu üç ayın sonunda, fidan yeşerip, büyür, gelişirse; onlar da birbirlerinde kusur aramaktan vazgeçip, gereksiz tartışmalara girmeyecekler, böylece evliliklerini sürdürecektlerdi.

Ancak durum tersine olur da, diktikleri fidan, kök tutmaz ve kurursa, onlar da evliliklerini sona erdirip ayrılacaklardı.

Genç evliler, sabahleyin ilk iş olarak bir meyve fidanı aldılar. Getirip bahçeye birlikte diktiler. Kararlan gereği, artık ayrı odalarda kalıyorlar ve her gün merakla diktikleri fidanı gözlüyorlardı.

Yalnızlık, genç çiftte daha çok ve daha doğru düşünme şansı vermişti. Kendilerine dönmeyi, iç dünyalarına bakmayı daha iyi öğrenmişlerdi.

Aradan bir ay kadar geçmişti. Bir gece yarısı ikisi de bahçeye çıkmıştı. Birlikte diktikleri fidanın dibinde karşılaşıverdiler. İlk şaşkınlıkları geçer geçmez, ikisi de birbirinin elindekine bakmaya başladı.

Ve hemen katıla katıla gülmeye başladılar. Sonra da hiçbir söyleyemeden büyük bir sevgiyle birbirlerine sarıldılar. Bir daha asla ayrılmamacasına kenetlendiler.

Çünkü her ikisinin de elinde, içi su dolu birer kova vardı.

Bir aylık minik fidan, ilk ve en önemli meyvesini, o gece yarısı vermişti.

***

Bahçesindeki altın küpünü yıllarca bulamayan oduncu gibi olmayalım.

Önce içimize bakalım, sonra da o hazineyi paylaşarak çoğaltacağımız güzel gönüllülere dönelim. İşte o zaman, dünyamız bir sevgi dünyası olacak, dolayısıyla da mutluluk dünyası haline gelecektir.

Ve Cennetin önsözü, burada yazılacaktır.

İlk veren siz olun

*Hakkıyla sevgiyi tatmamış gönül
Nimete gark olsa, gözleri görmez
Lisana fesahat veren Gül'dür, Gül
Onu seven başka sevgili bilmez
Metin Ataman*

Sayın Ferruh Bozbeyli, rahmetli Rahmi Eray'dan, yani sevgi dolu bir adamdan naklen anlatıyor:

— İnsanlar sevgiye, saygıya, merhamete, barışa, hürriyete muhtaçtır.

Ama bunu ilk veren siz olmalısınız...

Her insan selâmlanmak ister.

Siz de istersiniz, ama etrafınıza bakıp da, “Beni kim selâmlayacak?” diye beklemek yerine, ilk selâmı veren siz olunuz.

Bu kapıyı siz açınız.

Faziletin anahtarı budur.

Saygı mı bekliyorsunuz?

Mutlaka, saygı bekleyen insanlar arasında, ilk hareketi siz yapınız.

Saygı beklediğimiz bir insana saygı göstermek gerek.

Diğer insanî davranışları kimden bekliyorsak, onlar da

bizden bekliyor. Bekleme karşılıklı oluyor.

Bir hareketin doğru olduğunu kabul ediyorsanız, ilk hareket sizden gelmeli, önce siz yapmalısınız.

Ben Rahmi Ağabey'i hep böyle anarım.

Bu anısa, Rahmi Ağabeyin prensibini uygulayan iki güzel örnek veriyor:

Bir sabah namazından sonra, gazete almak için çıkar. Ancak, gazete paketleri henüz açılmamıştır. Ancak, orada bir güzel olay açılmıştır.

Kaldırım kenarına dizili arabaların önüne bir kamyonet gelip durur. Kamyonetin kapattığı arabalardan birine, bir hanım gelip biner ve kamyoneti uyarmak için korna çalar. Oradaki bakkala mal indirmekte olan kamyonetin şoförü buna sinirlenir ve der ki:

— Abla be! Ne oturmuşsun direksiyonun başına bu saatte? Git evine de bulaşığını yıka!

Direksiyondaki kadın, gayet mütebessim bir ifadeyle cevap verir: “Ayol bu saate bulaşık mı kalır? Ben onu akşamdan yıkadım...”

Şoför, beklemediği bu cevap karşısında şaşırır. Şaşkın şaşkın bakındıktan sonra da, yavaş bir sesle “Öyleyse çamaşırını yıka!” der.

Kadın, hiç istifini bozmadan “Ben onu da yıkadım” diye cevaplar.

Kamyonetin şoförü, bu cevaba karşılık vermeyi düşünmez ve “Helal olsun be ablam!” diyerek takdirini belirtir. Sonra da kamyoneti geriye alarak, kadına yol verir. Üstüne üstlük bir de korna çalarak selâmlar.

Sayın Bozbeyli, bu olay karşısında heyecanlanır. Çünkü Rahmi Ağabey'in dediği, tam da budur:

Yumuşak hareket, müsamahalı davranış, sevgiyle konuşmak.

Güzel bir hareket için ilk hamle sizden gelsin diyordu.

İşte ilk hareket o hanımdan geldi.

Ben de koştum, o hanımın önüne, elimi kaldırdım. Ve dedim ki:

— Hanımefendi, böyle bir sınavdan ben geçsem, sıfır alırdım. Siz hangi mektepte okudunuz, nerede eğitildiniz, nasıl yaptınız bunu?

— Akıl, akıl, dedi kadın ve ekledi:

— Ben bu saatte niye kalktım, uyumak yok mu? İşim var, o adamın yüzünden geç mi kalacağım?

Ne güzel bir örnek değil mi?

Biri ilk güzel hareketi yapıyor. Diğeri de, onu tebrik ediyor. İyi hareketini tasvip ediyor, destekliyor. Böylece ilk güzel hareketi yapana, “Devam et, iyi yoldasın” demek istiyor. Yani iyiliği teşvik ediyor.

Bu davranış, yüreği sevgi dolu olan herkesin işi olmalı değil mi?

Sevgi insanı ilk selâmlayan olmak isterken, sevgisiz olan da, şöyle kasılarak bakıyor etrafına ve, “Bakalım bana ilk selâmı kim verecek?” diye bekliyor...

Hatta daha da ileri giderek, verilen selâmı alma tenez-züllünde bulunmayanlara da rastlanıyor. Bu da sevgisizliğin müzmin hale geldiğini gösteriyor.

Daha asırlarca önce Fuzuli, “Selâm verdim, rüşvet değildir deyu almadılar” diyerek dertleniyordu.

Selâmı bile ilk veren olamadıktan sonra, neyi ilk veren olabiliriz ki?

Sayın Bozbeyle’nin anlattığı iki olumsuz örnek de çok ibretli. Birincisinde tahsilsiz Anadolu insanının irfanı, iz’anı görünüyor.

İkincisinde de, okumuş varlığımızın bu irfan ve iz’andan kopukluğu sırtıyor.

1) Ataköy’deki lüks sitenin bahçesine kuyu kazılıyor. Derinlere sarkıtılmış borudan çamur çıkıyor. Temmuz sı-

çağında çalışan işçiler de çamur içinde...

İşçilerin etrafında, kapıcılar, çocuklar ve ben varız, çalışmayı seyrediyoruz. Bu sırada oradan geçmekte olan bir genç adam, kalabalığa yöneldi. Bembeyaz bir elbise içindeki bu itinalı ve bakımlı genç geldi, kalabalığın arasından başını uzattı, baktı, ne yapıldığını gördü. Sonra da hiçbir şey demeden çekilip gitti.

Kuyu kazan işçilerden biri, “Bu adam kim yahu?” deyince, ablamız cevapladı:

— O, konsolosun oğludur. Dört dili, ana dili gibi bilir.

Bu açıklama üzerine, o irfanlı ve iz’anlı adam, şu çok anlamlı sözü söyleyiverir:

— İsterse yüz dil bilsin. Adam bir dilden bile merhaba demedi.

Eğer sevgi dolu bir yürek taşısaydı o genç adam, bir merhabayı, bir kolay gelsini esirgemeyecek; böylece kalpten kalbe bir sevgi iletişimi kurabilecekti.

2) Bir Kurban Bayramı’nın 4. günü, Ankara’daki evimin küçük bahçesinde uğraşıyordum. Bir araba, gelip durdu. Elle tutulur, gözle görülür, beş duyumuza çarpan bütün değerleri vardı. Arabadakiler güzel giyinmişlerdi.

Sağlıklı görünüyorlardı. Araba da kaliteli idi. Camı açtı hanım ve bana, “6. sokak ne tarafta be?” diye seslendi.

Ben de, “Hayırlı bayramlar hanımefendi” dedim. Ama ben bunu daha evvel Rahmi Ağabey’den dinlemeseydim, böyle şeyleri belki ben de beceremezdim.

Ben o hanıma “Bana neden be diyorsun?” filan gibi bir şey söyleyebilirdim. Ona kızmadım. Kötü ve kırıcı bir söz yerine, bayram tebrikinde bulundum.

— Hayırlı bayramlar hanımefendi, dedim. Herhalde duyuramamış olmalıyım ki, “Ha!” dedi bana.

Tekrar “Size hayırlı bayramlar diliyorum” dedim.

— Hayırlı bayramlar... 6. sokak nerede, dedi.

Daha fazla bir şey söyleyemezdim. "6. Sokak burası" diye gösterdim.

İşte, toplumu, sevgi toplumu haline getirecek olan iki sade ve etkili prensip:

1) Doğru hareketi ilk yapan siz olun.

2) Yanlış da ilk siz yapmayın.

Hatta yanlışla yanlışla bile karşılık vermeyin...

Berlin'de, bir Alman hanımla evli Afrikalı bir adam tanıyıştım. Bu siyah beyaz birlikteliğinin hikâyesini merak etmiştim. Gerçekten de çok ilginç bir hikâye ile karşılaş-tım.

Senegalli kardeşimiz, görevi gereği, mahallesinin posta-hanesine sık sık gelir. Postahane de başvurduğu memure, her defasında ona kaba davranırmış. Hırçın ve sert hare-ketlerle kendisinden hoşlanmadığını hep belli edermiş.

Ancak bizim Senegalli, işinin yapılmasına bakar, kızca-ğızın kabalıklarını görmezlikten gelirmiş.

Yani veren o olurmuş... Saygıyı, merhameti, anlayışı, her defasında ilk gösteren Senegalli olurmuş... Tabii son gösteren de...

Zaman içinde, Alman memure onun bu ilk veren olu-şunu bozmamasından etkilenmeye başlamış. Biraz daha sonra da, tavrını değiştirip saygı ve hoşgörü konusunda Senegalli'yi sollamaya başlamış.

Bu güzel gelişmenin sonu, Alman hanımla Senegalli kardeşimizin evliliği olmuş. Şimdi iki sevimli yavrularıyla çok mutlular.

Senegalli'nin, güzelliği ilk veren olması, beni fazlasıyla memnun etti. Çünkü o bir Müslüman... Sadece iyi bir in-san değil, iyi bir Müslüman olarak, çevresine inancını ve kültürünü sevdendiriyor.

Rahmetli Rahmi Bey, öyle dermiş:

— İnsanlar sevgiye, saygıya, merhamete, barışa, hürri-

yete muhtaçtır. Ama bunu ilk veren siz olmalısınız.

Her insan selâmlanmak ister. Siz de istersiniz ama, etrafınıza bakıp da, “Beni kim selâmlayacak?” diye beklemek yerine, ilk selâmı veren siz olun.

Saygı mı bekliyorsunuz, mutlaka saygı bekleyen insanlar arasında, ilk hareketi siz yapın.

Bu kapıyı siz açın. Faziletin anahtarı budur.

Bu sözler, dinleyenleri etkilemiştir. Çünkü sözün sahibi, sözünü ilk uygulayan olmuştur. Meselâ, Peygamber Efendimiz (s.a.v.), insanlara bütün vücuduyla dönerek konuşurmuş.

Bunu bilen ve söyleyen Adam, hasta yatağında zor hareket etmesine rağmen, ziyaretçilerine bütün vücuduyla dönerek hitap edermiş.

Oysa ki hastalık, bu nezakete meşru bir mazeret teşkil edebilir. Ağır bir hastalık, bu kibarlığa müsaade etmeyebilir. Ama, adam gibi adam, bu çok geçerli mazereti geçersiz kılıyor ve nezaketinden taviz vermiyor.

Çünkü o doğuştan asildir. İnsanlara sevgiyi, saygıyı öyle özümsemiştir ki, yapageldiği bir nezaket kuralını terketmesi, ona hastalığından daha büyük bir ızdırap verir.

Hasta adamın nezaketi, herhangi bir varlığa gösterilen basit bir sempati değildir. Hazreti İnsan’a gösterilen bu nezaket aslında sevaplı bir ibadettir.

Nezaket, insanî ilişkileri rahatlatır. Anlaşmayı kolaylaştırır. Nezaket güçlendikçe, anlaşmazlık zayıflar.

Nezaketsizlik ise, insanlar arasındaki bağları inceltir ve kopmaya hazır hale getirir.

Nezaket, sadece yaşayanlara değil, vefat etmişlere de gösterilmelidir. İşte bu nezaketin muhteşem temsilcilerinden biri de, Alasonyalı Hacı Cemal Öğüt’tür.

Vaazlarında zaman zaman, bir örnek adamdan bahseder. Yine bir defasında sözü o mübarek adama getirir ve

der ki:

— Bu Zat, vefat edenlere de saygılıdır. Meselâ, Eyüb Sultan Hazretleri'nin civarından geçerken, ister yaya, ister arabada olsun, mutlaka yönünü o Güzel Adam'a döner, Fatiha'sını öylece tazim ederek okuyup geçer... Siz de onun gibi yapınız...

Bu ilginç nezaket, cemaatten birinin dikkatini çeker. Gelip Hoca Efendi'ye der ki, "Hocam bu inceliği gösteren zat kimdir? Ben o güzel insanı tanımak istiyorum."

Hoca Efendi, bu konuda konuşmak istemez, sözü döndürüp dolaştırır ama, soru sahibi de çok meraklıdır, peşini bırakmaz.

Sonunda Hocaefendi acizlenir ve şu açıklamayı yapmak zorunda kalır:

— Evlâdım, madem ki çok ısrar ettin, sana o zatı haber vereceğim. Ama bir şartım var, sen onu kimseye söylemeyeceksin

Adamcağız bakar ki, bütün ısrarına rağmen, Hocaefendi merak ettiği zatı söylemeyecek... "Peki" der, "Söz veriyorum, kimseye söylemeyeceğim."

Bu sözü aldıktan sonra, o mübarek adam, büyük bir mahcubiyetle der ki:

—Evlâdım, bahsettiğim o adam, benim... Kuru nasihat halka tesir etmez, örnek vermek gerekir. Bu sebeble, ben de kendimden misal veriyorum. Ancak, "Ben böyle yapıyorum, siz de yapın" desem, nefsimin şımarmasından ve gurura kapılmasından korkuyorum. Dolayısıyla de, "Adamın biri..." deyip geçiyorum.

Adamın biri benim, ben. Ben, yani Cemal-i bi kemal."

Hocamızın adı Cemal ya, sıfatı hiç de dediği gibi değil. Çünkü Cemal-i bi kemal, kemalsiz, olgun olmayan Cemal demektir.

Tam tersine o, olgunluk dersi veren bir güzel insandır.

***

Nezaket Timsali Adam diyor ki; “Düğümle, kördüğüm olmadan çözölmeli!”

Bu durum insanî ilişkilerde de aynıdır. Düğümle kördüğüm olmadan çözölmelidir.

Kırgınlık, küskünlük müzminleşmeden, henüz tazeyken ortadan kaldırılmalıdır. İlişkilerdeki tıkanıklık zamanla, daha da ağırlaşır ve çözümü güçleşir.

Dostlar arasına sevgisizlik mesafesi girebilir. Ancak, ara fazla açılmadan, sıcaklık buza dönüşmeden müdahale edilmelidir. Yani düğüm, kördüğüm olmadan çözölmelidir.

İnsanın insanla barışı, toplum huzuruna giden yolu açar. Tek tek insanlar mutlu olursa, toplumun mutluluğu da kendiliğinden sağlanmış olur.

En sevaplı hayır, insanı mutlu etmektir. Her gün düşünmemiz gereken bir husus, “Ben bugün bir insanın mutlu olmasını sağladım mı? Bir kişiye huzur ve sevinç verdim mi? Bir insanı tebessüm ettirdim mi? Birine bildiğim bir güzel şeyi öğrettim mi?”

Yani, bugün yaşadığım 24 saat içinde, varlığım işe yaradı mı?

Beni tanımaktan dolayı sevinen insanlar var mı?

Evet, en sevaplı hayır, bir başkasının mutluluğuna vesile olmaktır.

Bunların tersini gerçekleştirmek ise, insana yakışmayan günahlardır.

Sevgiyi sevenler, kilitlenen ilişkileri çabuk hissederler ve hemen açmak için harekete geçerler. Onlara kimse emir vermese de, durumdan vazife çıkarırlar, yani emri vicdanlarından alırlar.

Kötülük kimden kime karşı yapılırsa yapılsın, onların

İçî sızlar. Her haksızlığı kendilerine karşı yapılmış hissederler.

Sevgisizliğin her çeşidi, gözlerini yaşartır.

Çünkü onlar varlıklarını beş duyu içine hapsedmezler. Gözle görülmeyen, elle tutulmayan şeylerin varlığına da inanırlar. Bilirler ki, herşey yediğimiz, içtiğimiz, giydiğimiz ve barındığımızdan ibaret değildir.

“Oysa biz insanlara, diğer canlılardan farklı olarak, beş duyumuza çarpmayan şeyleri de tanımak fırsatı verilmiştir. Bu, Cenab-ı Hakkın münhasıran insanlara armağan ettiği bir kabiliyettir.”

İşte bu kabiliyetimiz sayesinde biz, soyut kavramları da idrak ederiz. Maddi olanın yanı sıra, manevî olanı da yaşarız. Adalet, hürriyet, barış, merhamet, sevgi, saygı, şefkat, hep manevidir. Bunlarsız insan, insan olamaz.

Bunlar beş duyumuzun algılama alanı dışındadır ama, biz onlardan haberdarız, varlıklarının farkındayız. Çünkü hayatımızın her anında, bu duygularla, iç içeyiz.

Eğer bütün hayatımız, maddiyatla ilgiliyse, ve biz beş duyumuzun idrak alanına hapsolmuşsak, manevî âlemden kopuyor ve sür'atle maddecileşiyoruz.. Manevî duyguları yaşamak için zaman ayırmıyoruz. Hayatımız, sadece beş duyumuzun algılama alanıyla sınırlı kalıyor. Bu şekilde kendi geniş alanımızı daraltıyoruz. Yaşama alanımızı en az yüzde elli oranında, sınırlandırıyoruz. Bu ne demektir?

Bizlere sunulan muhteşem duyguları iptal ederek kullanmamak demektir. Yani akıllı bir insanın yapacağı şey değildir.

Nezaket timsali adam diyor ki:

— Yediğin, içtiğin, dokunduğun dünyanın dışında, ayrı ve muhteşem bir âlem var. Biraz da onları tanı, onların âlemine gir ve güzellikleri yaşa. Kendini manevî âlemden mahrum etme. Çünkü tam ve bütün bir insan olmanın yo-

lu, o insanî duygulan tanımaktan ve yaşamaktan geçer.

Günümüz insanının en büyük problemi, bu manevî alanı terketmesi ve tamamen dünyevileşmesidir. Dünyanın dar ve sınırlı maddî alanı da insana kafi gelmiyor. İnsan, bütün maddî rahatlığına rağmen, boğazı sıkılmış bir varlık gibi, bir türlü arzu ettiği huzuru bulamıyor.

Huzursuz insan, daha çok para pul, makam mevki, tad lezzet peşine düşüyor. Oysa ki, bu maddî unsurların daha çoğu, daha büyük yük getiriyor ve bir salkım üzüm yedirse, yüz tokat vuruyor.

Dünya boyutlu düşünen insan ise, bunaldıkça, dünyaya daha çok sarılıyor. Yani düşmanına dayanıp yaslanıyor. Fani olan, ebediyeti isteyene faydalı olabilir mi?

Ebediyet, yani ölümsüzlük, ahiret boyutlu düşünüp yaşanarak elde edilecektir. Ölümsüzlük imanla yakalanmadan, insan bu dünyanın kralı da olsa, rahata kavuşamayacaktır. Öyleyse, beş duyumuzun sınırların aşmak, fazilet duygularını harekete geçirmek mecburiyetindeyiz.

Manevî değerler, hayatımızda yer ve ağırlık kazanmalıdır. Meselâ adalet, dürüstlük, barış, sevgi, saygı, şefkat, hayatımızın olmazsa olmaz prensipleri haline gelmelidir. Aksi halde, hep beş duyumuza çarpan şeyleri bilir; onların dışındaki dünyayı tanımazsak, ancak dört ayaklılar gibi yaşayabiliriz.

Oysa ki biz, özel cihazlarla donatılmış olağanüstü varlıklarız. Ancak fazilet duygularıyla, insan olabiliriz. Sevgiyle, saygıyla, şefkatle, adaletle kendimize gelebilir, yaratılış istikametimizde yürüyebiliriz.

O zaman, sadece insan kardeşlerimizle değil, hayvanlarla, bitkilerle, hatta cansız gördüğümüz eşya ile de konuşup anlaşabiliriz.

Bu konuda, Nezaket Timsali Adam'dan şu naklediliyor:

— Rahmi Ağabey, yaşadığı olaylardan fikirler imal eder, fikirlerini olaylara uygulamakta fevkalâde bir hüner gösterirdi. Meselâ bir gün, pencerenin camı tık tık çarpıyordu. Hafif bir rüzgâr vardı. Pencereyi açık bırakmıştık.

Bana dedi ki: “Biliyor musun paşa, eşyaların da dili vardır. Şimdi bu cam diyor ki, rüzgâr çok hızlı çıkarsa, ben bu tık tıkları başka şekilde çıkarırım. Daha da hızlı çıkarsa, camı kırabilirim. Yani gidip kapatmak lâzım.”

Eşyanın dilinden anlamak için, eşya ile de dost olmak gerekir. Dostlaşamadığınız zaman, dilini de anlamazsınız.

Süleyman Aleyhisselâm, hem eşyanın, hem de hayvanatın dilinden anlayarak, onlara hakim olmuştur.

Ne yazık ki şimdi biz, çocuklarımızın dillerinden bile anlamaz olmuşuz. Türkçe konuşanlarla bile anlaşamıyoruz. Türkçemizi de bozmuşuz. Ne güzel söylüyor bir delikanlı:

— Türkçe konuşuyoruz ama, nece konuşuyoruz?

Anadilimiz, anamızın dili olmaktan çıkmıştır. Şimdi lisanımızı, ana-babalanımız ayrı, çocuklanımız ayrı konuşuyor.

Baybay Türkçe diye yazılan kitaba hak vermemek mümkün mü?

Zaten gönül dili bozulunca, bozulmadık yerimiz kalmıyor.

Gönül dilimizi konuşturmak ve anlaşma alanımızı genişletmek için, beş duyumuzun sınırlarını aşmamız şarttır.

Sahi gönül dilimiz konuşuyor mu?

Gönülden gönüle giden yollar açabiliyor muyuz?

Biz, dilimizi bilmeyenlerle de konuşabilmeliyiz.

Kalp gözümüz hep açık, gönül dilimiz daim şakır olmalı...

Nezaket Timsali Adam, iyiliğe doymuyor. Kıymeti bilinsin, bilinmesin, daima iyilik yapılmasını istiyor.

Eğer yapılan iyilik unutuluyorsa, unutana yardım edilmelidir. Çünkü iyiliği unutmak, nankörlüktür.

Kendisine yapılan iyiliği unutan adam, böyle bir vebal-den hemen kurtarılmalıdır.

Bu kurtarma nasıl yapılmalıdır?

Harika adamın çözümü de harika. Diyor ki:

— İnsanlar iyiliği çabuk unuturlar. Unutturmamak için ne yapmalı?

— Unutan bir insana yardım nasıl olur?

— Unutturmamakla olur. O halde, devamlı iyilik yapılmalı ki, unutmak araya girmesin.

Yani öylesine çok ve devamlı iyilik yapacağız ki, iyilik kıymeti bilmeyen nankör adamlar bile, iyiliği unutma fırsatı bulamayacaklardır. İyilik kıymeti bilmeyene bile, böylesine iyilik bombardımanında bulunacaksak, iyilik kıymetini bilenlere ne yapacağız?

Nezaket Timsali Adam'a göre, dünyamızda asla kötü-lüğe yer yoktur. İyilere de iyilik yapacağız, kötülere de...

***

Nezaket Timsali Adam, kul hakkından korkardı. Hele de, içinde tüyü bitmedik yetimin hakkı olan milletin hakkı söz konusu ise...

İsmail Dayı Ağabey anlatıyor:

— Bir gün, Şehzadebaşı'ndan tramvaya binmiştik. Biletçiye, "Dört tam, bir talebe, dedi. Biletçi, "Diğer üçü kim?" diye sorunca, "Onlar da benim!" dedi. Ve şu açıklamayı yaptı:

— Tam üç defa, kalabalık dolayısıyla bilet alamadan inmek zorunda kaldım. Bunlar, onların parası...

Ben, onun bu tavrına değil de, daha ziyade yüksek sesle konuşmasına hayret etmiştim. Bana dönerek, yavaşça şöyle dedi:

— Bazı şeyleri halkın duyması için yüksek sesle konuşmak iyidir

***

Nezakat Timsali Adam, kendisinden daha yaşlı olanlar da dahil olmak üzere, herkesin ağabeyi olmuş. Bir enaniyet dünyası olmuş günümüz insanları, genç bir insanı nasıl böylesine benimseyip baş tacı edebilmişlerdir?

Bu sorunun cevabı, Rahmi Ağabey'in yaşadığı güzelliklerde saklı.

Bu güzelliklerden biri, insanları birebir ve doğrudan doğruya tenkit etmemesidir. Tenkitlerini hep umumi yapar, ortaya söyler, böylece hisse alabilen herkes bundan nasiplenirdi.

Sayın Bozbeyli'nin naklettiği bir haüra, onun tenkit sanatını nasıl uyguladığının güzel bir misalidir:

Eve gelip giden gençlerden biri, kendisine emanet edilen bir sırrı saklayamaz, açıklar. Rahmi Ağabey, hiç beklemediği bu duruma çok üzülür. Bu arkadaşını münasip bir biçimde uyarmak ister. Uyarısını bir hikâye anlatarak yapacaktır.

Sır tutamayan gencin eve geldiği bir gün, bir münasebetle şu ilginç olayı anlatır:

— Fransa'da, bir papazın uşağı, dul bir kadının evine girerek, kadını öldürmüş, altınlarını ve takılarını da alarak ortadan kaybolmuştu.

Ancak, o kadının evine papazdan başka kimse giremiyordu. Papaz'ın uşağı da, ancak papazın cübbe ve papuçlarını giyerek bu eve girebilmişti.

Uşak, evden çıkıp papaza gelmiş, günah çıkartmış ve sonra da ortalıktan kaybolmuştu.

Bu yüzden Papaz tutuklanmış ve sürgüne yollanmıştı.

Ancak bütün ısrarlara rağmen, çıkarttığı günahın gerçek sahibini hiç kimseye söylememişti.

Hikâye biter bitmez, sır tutamayan genç büyük bir mahcubiyet içinde der ki:

— Bir papaz kadar olamadım değil mi Ağabey?”

Maksat hasıl olmuş, gerekli uyarı kibarca yapılmıştı.

***

Anlaşıyor ki Ağabey olmanın temel şartı, çevresindekileri yetiştirmek için emek vermek; hatasından dolayı dostu silip atmak değil, dostluğundan dolayı, dostun hatasını silip atmaktır.

Ağabeyliğin temelindeki bir başka gerçek ise, hizmet duygusudur. Almayı asla düşünmeden hep vermeye talip olmak, hizmetin esasıdır.

Bu sebeble, hizmet adamı, şahsını daima geriye çekmiş, “ızdıraplarına bile kimseyi ortak etmek istememiştir

Mühim olan başkaları idi; Allah için, Allah’ın kullarına yardım ve iyilik etmektir.

Hizmet çabası o derece yoğun ve derindi ki, haklı bir mazeretle de olsa, yetişilememiş bir hizmet içine oturur, kendisini asla affetmezdi.

—Ya bu işin halli bize emredilmişse!” diye üzüldü.

Maddî ve manevî bütün varlığı, hizmet içindi.

Bir hastanın tedavisi, bir işçinin aylığı, bir öğrencinin okula kaydı, bir gencin asistanlığı, bir esnafın dükkan açması, onu mutlaka ilgilendirir, düşündürür, koştururdu.

Sayın Bozbeyli’nin anlattığı şu anekdot, Rahmi Ağabey’in hizmet anlayışını ne kadar güzel açıklıyor:

— Bir gün evdeki gaz ocağını temizliyordu. Bir an durdu ve dedi ki:

— Kendisinden hizmet beklediğimiz şu demir parçası bile bizden hizmet istiyor. Eğer onu zamanında temizlemez, istediğini vermezsek, o da bize hizmet etmiyor.”

Bi başka gün, kendisini ziyarete gelen bir arkadaş, memleketinden yeni gelen ve üniversiteye kaydolmuş bulunan yeğeninden bahsederek, ciddi işlerden uzak olduğunu, hep sinema ve futbolla meşgul olduğunu sinirli bir ifadeyle söyleyince, Ağabey, elindeki bezle masayı silmeye devam ederek, gayet sakin bir ifadeyle:

— Bütün kabahat bizde paşa, ne verdik ki, ne istiyoruz, demişti.

Bu, emeği ucuz insanın mütevazı hali, daima bir memnuluk ifade eden yüz hatları, kimseyi incitmeyen konuşmaları, itimat telkin eden tavırları, etrafındakileri ona bağlıyor, perçinliyordu.

Ağabey’le temas eden, konuşan herkes, kendini daha iyi tanıyordu. Herkesi iyi veya kötü taraflarıyla, yine kendine bir ayna sadakatıyla gösteriyordu.

***

Elbette böyle bir Ağabey olmak, sabır işiydi. Sabır ki, Efendimizin ifadesiyle, imanın yarısıdır.

Bir gün ona yeni bir arkadaş tanıtmışlar. Anlatmaya meraklı olan bu arkadaş, dur durak bilmeden konuşmuş, konuşmuş, konuşmuş... Onları dinleyen diğer arkadaşlarının sabrı taşmış, birer birer odadan ayrılmışlar.

Ağabey, dinlemiş, dinlemiş... Onun dinlemedeki dikkati ve müsamahası da konuşmacıyı cesaretlendirmiş...

Nihayet, bu uzun nutuk bitmiş ve konuşan da veda etmiş. Odaya doluşan sevenleri, “Bu konuşmada istifadeli

bir taraf bulabildiniz mi Ağabey?” demişler.

Ağabey, hiçbir oluştta boşluk görmeyen aklıyla şöyle cevap vermiş:

— Elbette. Bir saat gözümü kırpmadan onu dinlemek, benim için çok istifadeli oldu. Bazı taraflanımız imtihana çekilmezse, onun niceliği hakkında tam bilgiye sahip olamıyoruz.

Ben bu vesileyle, sabrımı kontrol ettim. Sabır talimi yaptım.

***

İsmail Dayı Ağabey’in anlattığı olay da, sabrının bir başka boyutunu gösteriyor:

Ağır bir krizden yeni kurtulduğu günlerde, acil bir iş görüşüyorduk.

Tanımadığım bir arkadaş geldi, “Ağabey, ben Paşabahçe’ye en iktisadi ve kolay nereden gidebilirim?” diye hemen söze başladı.

O’na gerekli bilgileri verip gönderdikten sonra, ben, “Bu da sorulur mu?” dedim.

Cevabı şöyleydi:

— Dayı, onun için de mühim mesele budur ve belki de bizimkinden lüzumludur.

Bu ne güzel bir hoşgörü idi. Bu ne güzel bir muhatabını anlama örneği idi.

***

Şair Ayhan Yücel anlatıyor:

“Rahmi Ağabey’i tanıyanlar, az çok Talaşçı Veysel’i de bilirler. Talaşçı Veysel, bir hamaldı. Sayın Ferruh Bozbeyli’nin ifadesiyle, ‘Küfesi, sırtlığı, eski kasketi, yırtık panto-

lonu ve yarım papucuyla bir hamal... Ama herkesten farklı bir tarafı vardı. Apartmanı, kapıcısı, hizmetçisi, otomobili olanların tanıyamadıkları bir taraftı bu...

Talaşçı Veysel, sadece kendi ayağına basıldığı zaman değil, başkasının ayağına basıldığı zaman da acı duyuyordu.

Bu insan, çok sınırlı imkânlarını, ona muhtaç olanlarla cömertçe paylaşabiliyordu. Karda, kıyamette saatlerce doluşıp adres aradıktan sonra, üç üniversite talebesine, Rahmi Ağabey'e ve arkadaşlarına talaş getirmiş, belki yakamazlar diye de, sobayı kendisi tutuşturmuştu.

Para sözü edilince de, "Aman Efendi, insanlık öldü mü? Ne zaman olsa verirsiniz" demiş ve savuşup gitmişti.

Kanaatimce Rahmi Ağabey'i anlayıp, anlatabilmek için, önce Talaşçı Veysel'i anlamak ve ondaki büyüklüğü görmek gerekir.

Bugün itiraf edeyim ki, Talaşçı Veysel'in davranışı artık zor anlaşılır olmuştur. Ben bazen çevremde onu anlattığım zaman, ya dudak bükülmekte, ya da, "o da öyle bir meczup" deyip geçilebilmektedir.

Bugün başta şehirler olmak üzere, büyük bir çevrede, hizmet ehli insan arak anlaşılmaz olmuştur. Özellikle batılilar, Türk'ün bu gönül veriş kabiliyetini bir türlü anlamamışlar, bu içtenliğin arkasında daima bir menfaat aramışlardır."

Ne isabetli bir tesbit: "Gönül Veriş Kabiliyeti..."

Kalbi sevmekten yorulmayanlar, gönül veriş kabiliyetini hâlâ yitirmeyenlerdir.

***

Gönül dostu, kendisiyle dolaylı irtibatı olardan da havasına sokuyor, onları da insanî özellikleriyle tanıştırıp

yüceltiyordu. Ona ev sahipliği yapmış olanlar da, manevî havasını paylaşmış, tesiri altında kalmışlardı.

Evine, günde en az 10-15 genç girip çıkıyor, hafta sonları ise, kalabalık daha da artıyor. Bir gün bu evden çıkma karan verince, ev sahibi, üzüyor ve diyor ki:

— Rahmi Bey, eğer 130 lira kira çok geliyorsa, indireyim, çıkmayın bu evden...”

Selâm verdiğini dost eden, Nezaket Timsali Adam’ın bir başka ev sahibi de yaşlı bir madam imiş. Bu ihtiyar kadın, dikkati çekecek kadar fazla olan ziyaretçilerden hiç şikâyetçi olmamış. Ne konuştuklarını, kim olduklarını, işlerini, güçlerini hiç merak etmemiş.

Ama o da bu hizmetten kendince nasiplenmiş. Ziyaretçilerin ayakkabılarını silmiş, sobayı kontrol için içeri girdiğinde, misafirlere, “Hoşgeldiniz” demiş. Bazen da, misafirlere, “Bak evlâdım, ceketinin düğmesi gevşemiş. Çıkan-ver de, sen konuşurken dikivereyim. Sen de oğlum, şu çorabını çıkarıver” dermiş.

Sayın Bozbeyle, bu hatıraya şu tesbitini eklemiş:

— Bu hanımın başkasına hizmet edebilmek için aradığı fırsat ve gösterdiği gayret, Rahmi Bey’in gözünden kaçmıyordu. Bu madam manevî bir mertebeye sahipti.

Gönül adamı, beraber olduğu kimseleri de, gönlünün rengine boyuyor.

İşte onlardan biri, domates almak üzere, manava gidiyor. Tabladan domates seçme şekli, manavın dikkatini çekiyor. Çünkü başkaları gibi domatesin sağlamını değil, tam tersine eziklerini seçmektedir.

Manav, merak edip, ezik domates seçmesinin sebebini sorar. O da şu cevabı verir:

— Herkes sağlamını alırsa, sen çürüğünü kime satacaksın? Hem bugün, benim işimi ezikleri de görür.

Manav şaşırır ve “Efendi, sen nasıl bir insansın ki, böy-

le düşünebiliyorsun?” diyerek, onu bırakmak istemez.

Kim bırakmak ister ki, böyle bir adam oğlu adamı!

Dostu, Gönül Adamı'nın üç prensibinden bahsediyor:

1) *Taşfiye*: Boşaltıp temizleme hareketi. Gereksizi, faydasızı cebinden, çantandan, dolabından, odandan, kafandan çıkarıp atacaksın. Aynı temizleme ve saflaştırma hareketi, iç dünyamızda da yapılmalıdır. Düşünce, mesele, intiba, nefret, merhamet, sevgi, saygı gibi duygularımız gözden geçirilmeli, saflaştırılmalı, ya da gereksizse atılmalıdır. Çünkü diyor, bünyeye yabana herşey, fonksiyonunun ifasında olumsuz tesir meydana getirir.

2) *Tek'e İndirme*: Meseleleri ve eşyayı, lüzumsuz teferuatı atarak, azaltmak demektir. Çünkü “Müslümanın yükü hafif gerek”ti.

Bu prensiple, “Fazlalığın, çokluğun insanı huzursuz ettiğini, çok ve çeşitli eşyanın insanı meşgul edip, sıkıntıya soktuğunu ve kendi iç dünyasıyla uğraşmaya fırsat vermediğini anlatmak isterdi.

Her gittiği evde, kendi karyolasının işgal ettiği yere, herşeyini sığdırmıştı.”

3) *Son Fayda*: Özelliğini, fonksiyonunu, tamamîyetini yitirmiş her varlıkta, hâlâ yararlanılacak bir taraf bulunabilir.

İşte bu tarafın da değerlendirilmesi gerekir. Bu son parça, sahibinin işine yaramasa da, bir başkasına faydalı olabilir.

Bir son fayda kutusu edinmeli ve ele geçen malzemeyi orada biriktirmelidir.

Gönül Dostu'na göre, bir tramvay biletinin son faydası, yırtılıp atılması, yakılması değil, kâğıt atıklarına ait çöp kutusuna, tekrar kâğıt olmak üzere atılmasıdır.

Pilav yapılacakken bozulmuş olan bulgurun son faydası ne olmalıdır?

Tabii ki götürüp cami avlusundaki güvercinlere atmak... Peki güvercinler de yemezse, ne yapılır?

Gidip, bir tavuk alıp getirmek... “Tavuk bulguru yer, biz de tavuğu, olur biter” der...

Tabii ki, bu son fayda prensibinin dayanak noktası, dinimizde israfın yasaklanmış olmasıdır.

Sayın Bozbeyli, Gönül Adamı’nın, bu prensibi her konuda uygulamasına şu misali verir:

— Bir düğme için düşündüğü bu prensibi, insana da tatbik ederdi. Bir münasebetle, bir arkadaşı kastederek: “Son faydacı olmasam, onunla münasebeti keserdim” demişti.

Hayatın son kullanma tarihi

Hayatımızın da son kullanma tarihi var mı?

Her hayatın bir son kullanma tarihi vardır ama, bunu ancak hayatı Yaratan biliyor.

Net mi, brüt mü yaşıyoruz?

Net hayat, sonunda elimizde kalandır. Hayatın neti, yararlandığımız kısmıdır. Çöpe giden kısmı değildir.

Hayat, yaptığımız seçimlerden oluşur. Biz 4 yılda bir yapılan milletvekili ve belediye seçimlerini anlıyoruz. Ancak bu anlayış yanlıştır.

Bütün hayatımız seçimlerden ibarettir.

Önce Rabbimiz seçer bizi, insan olmamızı ister. An-nemiz, babamız seçilir. Sonra da anne babamızın seçimleri girer devreye... Akıl baliğ olma yaşından itibaren de, bizi sorumlu kılan bizim seçimlerimiz başlar.

Hayatımızın başlangıcı var, sonu var. Her hayatın başlangıç tarihi bellidir, sonuç tarihi de belidir ama bizim tarafımızdan önceden bilinmemektedir.

Hayatimizin sona ereceği tarih bilinemese de, her hayatın mutlaka bir *Son Kullanma Tarihi* olduğunu bilmekteyiz.

Hayat seçiminde de baraj söz konusudur. Yüzde 51 oranında iyilik ve hayır ihtiva eden bir ömür, barajı aşmış

sayılır. Hayat seçimimizin de adayları vardır. İyiler, işe yaramazlar ve kötüler olmak üzere çeşit çeşit adaylar, hayat boyu, insanın önündedir. İşe yaramazlar ve kötüler, çok güçlü bir propaganda gücüne sahiptirler. İşbirlikçileri hem içeriden, hem de dışarıdan, müthiş bir seçim reklamı yaparlar.

En aldatıcı, çarpıtıcı, göz boyayıcı reklam ve propagandayı nefis ve Şeytan denilen bu işbirlikçiler yaparlar. Siyahı beyaz, habbeyi kubbe gösterirler.

Aksi halde, tabiat dediğimiz canlılar sergisinden, insan kayboluyor. İnsanın azaldığı bir tabiatta, öteki unsurları korumak da zorlaşıyor; âdeta imkânsız hale geliyor. İnsan bir yandan süt veren ineği kesercesine bir akılsızlıkla tabiatı tahrip ederek kullanıyor... Diğer yandan da tahrip ettiği tabiatla birlikte, bindiği dalı kesme ahmaklığını uygulayıp, dünyayı yaşanamaz kılıyor.

İnsan tabiattan azalttığı her parçayla, aslında kendisini tahrip ediyor, kendi hayatına kıyıyor.

Azalan her yaprakla, kökü kurutulan her bitkiyle birlikte, insan azalıyor.

insanın tabiata attığı her kurşun, dönüp kendisini de vurmaktadır.

— Peki, akıllı insan bu akılsızlığı nasıl yapabiliyor?

— Gününü gün etmek için, geleceğini karartıyor. Isınmak için, çok kıymetli antika mobilyalarını yakan adam bile, böyle birinden daha ahmak değildir.

Bugünün küçük çıkarları için, yarının önemli değerlerini tahrip etmemesi için, insana ne kazandırmalı?

Tabiat, tahrip edilmesi gereken kaba, sert ve işe yaramaz bir alan değil; çok anlamlı yaratılmış bir misafirhanedir.

Çok san'atlı, güzel ve yaşamaya en uygun yaratılmış bu misafirhaneyi tahripten kurtarmak için ne yapmalı?

İnsanı gündelik, basit ve süfli menfaatlerinin üzerine çıkarmak, daha yüce ve daha kutsal bir pencereden bak-tırmak gerekir.

Nedir bu pencere?

Ahlakta sağlamlık ve dürüstlük nasıl ve ne ile sağlanabilir? Güzel ahlâk sahibi olmayan adamdan hiçbir güzellik sadır olamaz. Günümüz dünyasının en büyük problemi ahlâksızlıktır.

Bu sebeble, insanı ahlâklı ve dürüst yapmanın yolu mutlaka bulunmalıdır. İnsan başka türlü insan olamaz.

Ahlâklı ve faziletli toplum oluşturma'nın şimdiye kadar dinî ölçüler dışında tutarlı ve etkili bir yolu bulunamamıştır. Bir Fransız düşünürünün dediği gibi, "Kutsal yoksa, din de yoktur. Din yoksa, toplum da yoktur!"

Bu kesin gerçek dolayısıyla insan, eğer gerçek dini bulamazsa, sahtesine yapışıyor. Dinin yasaklanması, bastırılması ve etkisizleştirilmesi söz konusu ise, bu defa, "sahte kutsallar, din dışı kutsallıklar, dolayısıyla da yeni efendiler" icat edilmektedir.

Bir olan Allah'tan ve kulluğundan kurtulmak isterken, bin sahte tanrının esiri haline gelmektir.

Batı dünyasında kilise, toplum üzerindeki hakimiyetini kaybettiğçe, kutsal ve manevî sayılan herşey gönüllerden çekildi. Müthiş bir maddecilik ve dünyevileşme her yeri, herkesi kavrayıp kuşattı.

Artık varsa yoksa, insanın arzusu, rahatı ve dilediği gibi yaşaması vardı... İnsan, nefsinı tanrı edindi. Bu sebeble de, kimi Yüce Yaratıcı'nın emekli olduğunu söyledi, kimi de öldüğünü ilan etti.

Laiklik, en katı şekliyle toplumu kasıp kavurdu. Dinin boşalttığı alanı sınırsız bir özgürlük anlayışı doldurdu. Artık siyasette, ticarete ve bilimde Allah'ın adı geçmez oldu.

Din kiliseye ve vicdanlara hapsedilmişti.

Ancak beklenen huzur ve mutluluk gelmedi. Bu defa, ekmek bulamayıp açlık sınırını aşanların, buldukları leşle doymaya çalıştıkları gibi, yeni kutsallar bulundu. Kadın, kumar, uyuşturucu ve hatta futbol fanatizmi ile, manevî boşluk doldurulmaya, daha doğrusu boşluğun acısı bastırılmaya çalışıldı.

Ancak bütün bunların dinin yerini tutmadığı, ahlâk ve fazilet vermediği, insanları manen doymadığı ortada...

İşte bu gerçek sebebiyle, insanlık yeniden dine dönüş yoluna girmiştir. Bugün yeryüzünde, bazı mihrakların İslâm düşmanlığına soyunmuş olması da, İslâm'ın en çok yayılan din durumunda oluşu yüzündendir.

Ancak, insanın arayışı sürdükçe, hiçbir karalama ve iftira etkili olamayacak, aranan bulunacaktır. Bize düşen temel görevi, İmam Gazali Hazretleri asırlar öncesinden haber vermiştir. Bu görevin adı, günümüzün cihadıdır.

Öyle diyor İmam Gazali:

— Cihad, insan ile İslâm arasındaki engelleri ortadan kaldırmaktır.

Bir yanda insan, karşısında da, kendisine en çok gereken İslâm var. Ancak ikisinin arasında, küflenmiş perdeler, örümceklenmiş duvarlar var. Aradaki bu engelleri ortadan kaldırmak ve insan ile İslâm'ı karşılaştırmak çok önemlidir. Çünkü İslâm'ı olduğu gibi gören insan, aradığını bulmuş olmanın heyecanı ile hemen ona sarılacaktır. Bu şansı yakalayanların, halen yaptıkları gibi, bir daha asla ayrılmamak üzere İslâm'ı benimseyeceklerdir. Zira İslâm, fitrat dinidir. Yani yaratılışımızın bütün icaplarına cevap veren, gönül boşluklarımızı hakkıyla doyuran bir inanışın adıdır.

İslâm, gerçek anlamda, Allah'ı bilmek, bulmak ve sevmek demektir.

Hırsın olduğu yerde mutluluk olmaz

Hırs, mutluluk yolunun en büyük engelidir. “Rabbena, hep bana” zihniyeti, insanı asla mutlu etmez. Böylesine bencil biri, ben merkezci anlayışıyla kendisini etrafından soyutlar ve sonunda da yapayalnız kalır. Yani mutlulukla bir daha buluşmamak üzere vedalaşmış olur.

“Hoşlanmadığına sabretmedikçe, hoşlandığını ele geçiremezsin.” Hz. İsa (a.s.).

Meselâ kuvvetli olmak isteyen, zorluklara direnmesini bilmelidir. Sporcular, kuvvetlerini artırmak için antreman yaparlar. Yani daha çoğunu bulmak için, güçlerini harcarlar.

Rüzgârın sert estiğı yerdeki ağaçlar, daha sağlam olur. Çocuklar sert meyve kemirdikçe, dişlerini kuvvetlendirmiş olurlar.

Hoşa gitmeyen antremana dayan ki, maçı kazanasın... Dünya da bir antreman meydanı gibidir. Çalışma, çaba, koşturma ancak son nefesimizle bitecek ve kazandığımıza o zaman ulaşmış olacağız.

PTT formülü ile yaşamak

Gülizar Hanım telefon etti. Sesi hüznünlüydü.

— Hocam, sizlere ömür, babam vefat etti. Emekli imamdı ama hiç boş durmadı. Hep etrafına faydalı olmaya ve bildiklerini öğretmeye uğraştı. Özel olarak açtığı yaz kursuna birçok çocuk gelmişti.

Bir ara kalbi sıkışmış ve epeyce rahatsızlık vermişti. Annem, “Artık kursu bitir, zaten okulların açılmasına da az kaldı” demişti.

Babam kabul etmemiş ve “Madem okullar açılıyor, var-sın birkaç gün daha gelsinler” demiş...

Bir ara kendisine, sizin yazdığınız *Bir Destandır Çanakkale* kitabından bölümler okumuştum da çok duyulanmıştı...

Ne güzel bir ömür ve güzel bir hizmet arzusu ve niha-yet ne güzel bir sonuç... Güzeller Güzeli öyle buyurmuyor mu?

“Nasıl yaşarsanız, öyle ölürsünüz; nasıl ölürseniz öyle dirilirsiniz.”

Öğrenen, öğreten ve böylece hayatını sonlandıran bir insan... Hoca'nın emekli si olmaz, rahmetlisi olur

gerçeğinin bir temsilcisi... Allah rahmet eylesin.. Makamı Cennet olsun.

Çalışma hayatının içinde bile isteksiz ve verimsiz olan, evde de verimsizliğe istekli olanlara ibret olsun rahmetli hocamızın hayatı... Onlar ki, verimsiz iş gününü tamamlayıp eve gelir ve hemen PTT formülünü uygulamaya koyarlar.

Nedir bu PTT formülü?

Pijama, Terlik ve Televizyon...

Pijamanı giy, terliklerini tak ayağına ve kurul televizyonun karşısına...

Ne düşün, ne konuş, ne de işe yarar bir şey yap. Yani yaşamıyor gibi yaşa. Dünyada varlığın belli olmasın. Gözün ne çoluk görsün, ne de çocuk. Sanki yokmuşsun gibi... Ölmeden önce ölmüş gibi, kendini varlık dünyasından sil... Yokluk numarası yap...

Yazık değil mi insanlığımıza?

Ayıp olmaz mı sahip olduğumuz özelliklerimize?

Günah işlemiş olmaz mıyız, eşimize ve evlâdımıza karşı...

Ya halka, ya da Hakk'a yarar bir iş, bir söz, bir düşünce olmalı değil mi işimiz?

Mutluluk pusulası

Saatinizi hayata ayarlayın
Mutluluk pusulası hep yüreğinizde olsun
Koruyun beyninizi olumsuz düşüncelerden
Çünkü ömür çok kısa
Zaman yok gevezeliklere...
En sonunda yer, seni yer
Önce besler kuzu gibi
Sonra alır yer, yer seni
Önce besler, sonra da yer
Adına da yer demişler
Aldanırsan gaflettendir...
Yalnızca yaşarken yaşamak
Kalmamak geçmişte ve gelecekte
Anı değerlendirmek adım adım
Anlatacak bir şeylerimiz olsun
Hatıra tadında ve sevgi kıvamında...
Paranız sizin olsun, eviniz, eşyanız, arabanız
Makamınız, mevkiiniz, şöhretiniz, şanınız,
Bana ne aldığınız ödüllerden!
Bana bugün kimi mutlu ettiğinizi söyleyiniz.
Kim sevindi sözünüz sohbetinizle
Kime yardım ettiniz?

Kimin gönlündeydiniz?
 Kaç kişide hasretiniz
 Alevlenmekte?
 Ne katanız dünyaya
 Daha da yaşanabilir kılmak için?
 Hangi hayat renklendi çabanızla?
 Hiç ağladınız mı başkasına?
 Sofranızda fazladan bir tabak bulundu mu?
 Bir davetsiz misafirle güldü mü yüzünüz?
 Gülen bir yüzle sona erdi mi üzüntünüz?
 — Hayır olmadı, diyorsanız yazık
 Siz sönecek ışıkların
 Eskiyecek eşyaların
 Unutulacak unvanların
 Ve bir gün bitecek dünyalıkların peşinde
 Boşuna yorulmuşsunuz
 Yazık etmişsiniz kendinize gerçekten
 Çünkü hayatı kaybetmişsiniz
 Esası unutup ayrıntıda boğulmuşsunuz...
 Al eline mutluluğun pusulasını
 Şimdinin sevinçlerini ara
 Bulamıyorsan
 Kalbi kırık birinin yarasını sar
 Şefkatini merhem yaptıkça bir yaraya
 Genişleyecek için
 Darlıktan eser kalmayacak
 Çünkü varlık bulunacak sevgide
 Sevgisizlik sefalettir,
 Yoksulluktur,
 Yokluktur daha doğrusu...
 Sevgiyle hayat bulmak için
 Okşasın elin hüznüleri
 Yürek kesilsin benliğin

Dokunsun ruhlara
Diriltsin
Kendine getirsin
Evet mutsuzlukların da var ama
Bak herşeye rağmen
Yaşamaktasın...
Şu muhteşem varlık dünyasında
Bir küçük parçasın
Ama varsın
Bu fani varlıkla
Ebediyet müjdesi aldın
Ebediyet ölümsüzlüktür
Ölmemeyi yakalamış olanın
Üzüntüden şikâyeti yüzüzlüktür...

Sevgi iletişimi

*"Sakın umutsuzluk semtine uğrama.
Çünkü bir yığın umut var.
Kendini karanlıklara terketme.
Zira nice güneşler var."*
Mevlâna

İletişim, iki, ya da daha çok kişi arasında olur. İnsan yalnız olamaz. İnsan tek başına yaşayamaz. Yalnızlık Allah'a mahsustur. Bu sebeble, insanın temel ihtiyaçlarından biri de iletişimidir.

İletişim, insanı insana ulaştırır.

İletişim, insanın insanla kurduğu bütün ilişki biçimlerinin adıdır. İnsanla iletişim kuramayan insan, yaşanması gereken hayatı yakalayamaz. Hayatın ve toplumun dışına düşer.

İletişim için önce, onu bilen, uygulamak isteyen bir insan gerek. İnsan, önce iletişimin ne olduğunu bilmelidir. Çünkü insan, önemini bildiği şeyi bilmek, öğrenmek ve uygulamak ister.

İletişim, başkasıyla kurulan ilişki biçimidir.

İnsanın başkasıyla kurduğu iletişim, söz ile, beden dili ile, gönül dili ile kurduğu ilişkilidir.

İletişimsiz insan yalnız başına kalır.

Kendisini yalnızlık hapisanesine sokar.

İletişim kuran insan ise, kendisini çoğaltır, kasasını ve kalbini zenginleştirir.

Güzel ve güçlü bir iletişim kurabilmek için, öncelikle insan, kafasını bilgiyle süslemelidir.

Kalbini inançla donatmalıdır. Bu altyapıyı hazırlayan insan, iletişim kurmak için hazır demektir.

Ancak, kafadaki bilgi ile kalpteki inanç birbirine ters düşmemelidir. Zaten, bilgi gerçekse, imana uygundur; iman gerçekse, ilme uygundur. İlim ile iman birbirine ters düşmez. Tam tersine, birbirini destekler, birbirini açıklar.

Böyle bir kafa ve kalp birliğini iç dünyasında bulmuş insan, iletişime hazır demektir.

Dolayısıyla, önce kendi iç dünyanızda, kendinizle iletişim kurmalısınız. İçinize doğru yolculuklar yapmalı, gönül dünyanızda kendinizle konuşmalısınız. Kendinizi gözlemelisiniz. Kendinizi denetlemelisiniz.

Denetlenmeden önce, denetleyin.

Başkası görmeden önce, siz görün kendinizi...

Önce siz görün kendinizi ve herkesten önce siz denetleyin sizi...

Çünkü siz, başkasından daha iyi görürsünüz ve bu sebeble de daha iyi denetlersiniz kendinizi...

Kendisini gören ve denetleyen insan, eksiğini, noksanını, hatasını da görür. Böylece kendisini tamamlamaya, bütünlemeye ve arıtmaya yönelir. Eksiğini gören, onu gidermek istemez mi?

“Kişi noksanını bilmek gibi irfan olamaz” sırrına ulaşmış olan, noksanını tamamlamaya çalışmaz mı?

Bu bakımdan, önce kendini görmek, kendini kendini bilmek, kendini denetlemek ve düzeltmek gerekir.

Bu şekilde manen arınmış olan gerçek insan, artık baş-

kalarıyla sağlıklı bir iletişim kurmaya hazır demektir. Artık onun dili konuşmasa bile, yüzü, gözü ve daha önemlisi gönlü konuşur.

Hatta gönüllerini maddî endişelerden iyice arındırmış, maneviyatını güçlendirmiş, Hakka yakınlaşmış hakikî dervişler, sözsüz, kelimesiz, yazısız gönül sohbetleri yaparlar. Her türlü maddî vesile ve vasıtalarından uzak bu sohbe, derviş sohbeti denilmiştir.

Böylece, “Kalpten kalbe yol vardır” sırrı tecelli eder.

Kalp gözü açılır... Gönül dili konuşursa, ağızdaki diller konuşmasa da olur.

Bu çeşit manevî iletişim özelliği kazanılınca, uzaklar yakın olur, mesafeler kısalır, hatta büsbütün ortadan kalkar. Araya hiçbir olumsuzluğun giremeyeceği bir yakınlık doğar, birlik oluşur, dirlik ve dirilik gelişir.

İşte, bu gönül iletişimine giden yol, sevgiden geçiyor. Büyük bir muhabbetle, samimiyetle, azimle yöneldiğimizde, Allah kalp gözümüzü açıyor, gönül dilimizi konuşturuyor...

Bu manevî iletişim, söz ile de desteklenince, daha çok güç kazanıyor. Güzel söz, güzel bir gönülden çıkınca, tadına doyum olmuyor. Çünkü gönülden çıkan söz, gönüle ulaşıyor. Gönülden gönüle, nurlar, feyizler, ilhamlar taşınıyor.

Bu iletişim tarzının mayası, özü, esası sevgidir...

Sevgi ile herşey daha iyi gider...

İletişim sevilince, sevgi iletişimi başlar.

Sevgi iletişiminin tadına bir kere varan, bir daha kav-gaya, kana, kine dönemez. Artık, “Sövene dilsiz, dövене elsiz” olur.

Kırmaz... Kıramaz... Kıracak olsa, kendisi daha çok kırılır...

Kırılmaz... Kınlamaz... Zira, herşeyin Sahibine teslim

olmuştur. “Yapan, yaptıran O’dur” der... Herşeyi O’ndan bilir... Bu yüzden işini insanla değil, Yaratanla halletmeyi diler...

Kırmaz, çünkü, fani dünyanın hiçbir şeyi bir gönül kırmaya değmez...

Kırılmaz, çünkü hakiki FAİL’i, gerçek SAHİB’i bilir...

SABUR olandan ilhamlı olarak, sabrı kuşanır, gönlünün uzakları gösteren ışıldaklarını yakar, âhiret boyutlu düşünür.

Allah’ın nasip ettiği bütün güzellikleri, güzelce kullanma dikkatinden hiç uzak durmaz... Konuşma ve iletişim kurma özelliğini de asla çirkinleştirmez, hep güzel, hep seviyeli ve üstün tutar.

Dilini güzel kullanır.

“Ya hayır söyle ya da sus” diyen Güzeller Güzeli’ni rehber bilir.

Bilinçle konuşan yegane dilin insan dili olduğunu bildiğinden dolayı, lisanının şükrünü Yüce Yaratıcı’ya daima arzeder. Ama asıl güzel şükrün, onu güzel kullanmak olduğunu asla unutmaz...

Sevgiyi sevmek zorundayız

Batı'nın maddeci ve ruhsuz medeniyeti yürekleri çölleştirdi. Yüreklerin bereketi sevgiydi. Sevgi inançla tatmin olmuş, doymuş yüreklerden taşardı ancak...

Kendi çıkarlarından başka değer tanımayan insan, hayatını mutfak, yatak odası ve tuvalet üçgenine hapsetti. Böyle bir durum insana yapılacak en büyük bir hakaretti. Zira yaratılmışların en şerefli olan insan, bedenini aşabilmeli, yüce ve kutsal amaçlar için yaşayabilmeliydi.

İmanın verdiği yücelikten mahrum kalınca, insanın boyutları her alanda daraldı.

İnsan küçüldü.

Bencilleşti.

Adeta kendi hapisanesini kendisi inşa etti.

Allah'tan uzaklaşarak özgür kalmak ve bu suretle nefsin bütün isteklerinin sınırsız ve sorumsuz bir şekilde yerine getirmek istedi.

Dünyayı ve nimetlerini putlaştırdı.

Tapındığı bu dünya ise, insanı bir deli katır gibi perişan bir biçimde peşinde sürükledi.

İnsan her defasında bu deli katıra yetişmek ve binmek ümidindeydi. Ancak peşpeşe iflâs eden ümitleri onu akıllandırmadı. Tekmeyle, çifteyle savrulduğu yerden kalktı.

Üzerini silkeleyip tekrar toz duman içinde deli kahrın arkasından koştu.

Yüce Yaratıcı kendisini unutandı, kendi haline bırakıyor.

Bir Batılı düşünürün ifadesiyle, Allah'tan uzaklaşan insan, bizzat kendisinden uzaklaştı. Allah'tan uzaklaşmak, insanlıktan uzaklaşmak anlamına geldi. Bu şekilde kendisinden uzaklaşan insanlar, artık insanlar gibi konuşmıyorlar ama, hayvanlar gibi havlaşıyorlar.

Madde itibariyle çok zenginleşen insanlar, yüreklerini fakirliğe teslim etmiş bulunuyorlar. Hep biriktirmek ve daha fazlasına sahip olmak uğruna, hatır gönül dinlemeyen insan, en yakınlarını bile uzaklaştırdı. En çok ihtiyaç duyduğu zamanda bile bulamayacağı kadar uzaklaştırdı. Şimdi Batılı zenginler, önemli bir hastalık geçirdiklerinde, tehlikeli bir ameliyat yaşadıklarında çok seviniyorlar. Çünkü ancak o vakitlerde, yakınlarının sevgisini ve bir parça da olsa şefkatini görebiliyorlar.

Maddeci medeniyet insanı sevgi yetimi ve şefkat öksüzü haline getirmiştir.

İşte bu zihniyetin en hayırlı sonucu, çok kullanışlı ve lüks huzur evleri açmaktır. Çünkü maddeci insanın kendisi gibi çıkarlarından ve beden rahatından başka değer tammyan nesli, anne ve babası da dahil kimseyle bir şey paylaşmak istemiyor.

Bu sebeble, Batılı bir pedagog şöyle diyor:

“Çocuklarınıza iyi bakın ve çok iyi bir eğitim verin.

Çünkü onlar gelecekte sizin hangi huzurevinde kalacağınıza karar verecek kişilerdir.”

Demek oluyor ki, bugünkü maddeci medeniyetin yetiştirdiği en hayırlı evlât, ebeveynini en iyi bir huzurevine götürüp bırakandır. Bu anlayış artık bizim ülkemizde de yerleşmeye başlamıştır. Hem de varlıklı insanlar huzurevi

köşelerine atıp, ziyaretine aylarca, yıllarca gelmediği anne babasını huzursuz etmektedir.

Bütün bunlar günümüz dünyasında çölleşen yüreklerin feryadı sayılmalıdır.

Bu kötü gelenek, yürek zengini insanlar tarafından kırılmalıdır. Bu insanlar artık Batı dünyasında giderek azalmaktadır. Dolayısıyla da bu noktada Müslümanlara görev düşmektedir.

Hâlâ Allah ve ahiret imanı ile yüreklerinde insanî bir taraf kalmış olan Müslümanlara çok büyük bir vebal ve ağır bir görevdir bu... Eğer yeryüzünde sevgi yaşayacaksa, yani insan, insan olması itibariyle, yaşamaya değer bir hayatı yaşayacaksa, Müslüman yüreğine ihtiyaç vardır.

Bu yürek, Allah'a imanla yücelmiştir. *O'na Tevekkül ve Teslimiyetle* güçlenmiştir. Yaptığı iyiliklerin dünyada değilse bile, ahirette işe yarayacağını bilen, bu sebeple de kötülük görse dahi, iyilikten vazgeçmeyen bir yürektir.

Bütün mahlûkatı Allah'ın mahluku bilen, varlığa hizmet etmenin Allah'a kulluk olduğunu idrak etmiş bir yürektir.

Yani yaratalmışı Yaratan'dan ötürü seven bir anlayış...

Bu anlayış açısından dünya, bir mola yeridir. Çalışıp ebediyet dünyasını kazanmak için verilmiştir. Müslüman fani olduğunu bildiği dünyaya âşık olmaz, gönül vermez. Dünya nimetleri için de:

— Ya Rabbi, elimden alma, kalbime koyma, diye yakarır.

Müslüman, “Nerede, ne kadar kalacaksa, oraya o kadar çalışacak” şuurdadır.

Ve Müslüman kalbi, sonsuz bir sevgi kaynağı olan Rabbine bağlıdır. Her an bu yegane güç kaynağı ile irtibatlıdır. O'nun aşkıyla kanatlıdır.

Bu güvenç ile yılmaz, ezilmez, üzülmez...

Allah'tan aldığı sevgi gücü ile bir yürek zengindir Müslüman...

Müslümanın başının tacı, gönlünün sultanı olan Güzeller Güzeli, kendisini öldürmeye gelenlerin bile, kendisinde dirildiği, ebediyyen hayat bulduğu bir sevgi zirvesidir. Bir zamanların en ilkel, en kaba ve en katı insanları ondan aldıkları dersle dünyaya hocalık yapmışlar, medeniyet öğretmişlerdir.

Onlar bilgiyi ve sevgiyi paylaşmakta insanlığa en etkili örnekler olmuşlardır. Birbirlerinde fani olacak kadar kardeşlikte zirveye çıkmışlar, hizmette daima önde, ücrette ise arkalarda olmayı tercih etmişlerdir.

Bugünkü acımasız kapitalizmin sınırsız rekabet ortamında birbirini yiyerek beslenenler bu güzelliği idrak etmekten bile mahrumdurlar.

Ancak bu idrake gelemeyen de insanlık diye bir şeyden bahsetmek imkânımız kalmamaktadır. Bu sebeble, Müslüman, yeniden ve bir daha, o Güzeller Güzeli'nden aldığı ilhamla, sinisini, Allah'ın bütün kullarına açacak, gönlündeki ilahî aşkı başka gönüllere de taşıracaktır.

İnsanlık eğer bir gün yüzü daha görecekse...

Ve kıyamet de hemen kopmayacaksa...

Müslüman, bir yürek seferine çıkmalıdır. Herşeyi var ama, bir şeyi olmayan insanların yardımına koşmalıdır. Varlık içinde yokluk çeken, ruh sancılılarıyla kıvranan insan, imandan başka bir çözüme sahip değildir. İlimli, akıllı, tutarlı iman da ancak İslâm'dadır.

Bu imanı başkalarıyla paylaşmanın en kısa ve kestirme yolu ise, onu yaşamaktır.

Sevgiyle, şefkatle, hoşgörüle...

Yani Efendiler Efendisi gibi...

İnsanın kafası ve kalbiyle adam gibi adam olması, yüreğinde gerçek örneğin, hakikî önderin sevgi bayrağını

dalgalandırması gerekiyor. Zira başka bütün sevgilerin sahte olduğu artık iyice anlaşılmıştır.

İnsanlığın bakınca onu hatırlatan yürek zenginlerine ihtiyacı var bugün...

Bu temsile ben varım diyen Müslümanlar nerede?

Seven öldüremez

Sevgi, öldürmez, öldüremez. Yüreği sevgiyle gerçekten tanışmış olan, aklı başında iken, bir tek cana kıyamaz. Hatta cansız olana bile...

Yüreği sevgiyi tatmış olan, bırakın kendi haksız kararı ile öldürmeyi, herhangi bir kanunun verdiği emri bile, se-verek, isteyerek, neşelenerek karşılamaz. Öldürmeye karşı tavrı, “keşke olmasaydı, keşke sebebiyet verilmeseydi, keş-ke başka bir şekilde halledilseydi” çerçevesindedir.

Yüreğinde sevginin kırıntısını bulmuş olan, bir idam mangasında bulunmaktan hoşlanmaz. Kolay kolay cellat olmak istemez. Bir adalet adamı olarak, suçtan emin olsa bile, idam kararından sonra, üzülür ve kalemini kırar. Asla verdiği ölüm kararına sevinmez, keyiflenmez.

Sevgi davasında olanın, kan davası olmaz. En yakınını, en çok sevdiğini öldürseler bile, karşı tarafı aynı cezaya mahkûm etmez. Zira, “misliyle mukabelenin zalim bir ka-ide” olduğunun bilincindedir.

Gerçekten seven, saf ve samimî sevgiyi kaynağından içen adam, öldürmez, kırmaz, zulmetmez. Çünkü onu sevgisinden sevgisiyle Yaratın, bu fiilleri yasaklamıştır.

Canı alacak olan, verendir.

Başkası bir tarafa, sevgiye inanan adam, kendi canına

kıyma hakkına bile sahip değildir. Bu sebeble, aklı başında iken kendini öldüren büyük bir günaha girmiş olur. Can, ancak veren tarafından alınır. Yaşama hakkına müdahale eden, Allah'ın en büyük hediyesini, ikramını reddettiği için çok büyük bir günahı irtikap etmiş sayılır. Böyle biri, en yüce, en kutsal emanete ihanet etmiş demektir.

Evet, can emanettir. Her insan, Yüce Yaraucı'nın en muhteşem eseridir.

Kendisini, ya da başkasını, hiç farketmez; bir canı haksız yere öldüren, bütün insanları öldürmüş gibidir.

Tabiidir ki, bu İlahi ölçüye göre, bir insanın hayatına vesile olmak da, bütün insanları yaşatmak gibidir.

İslâm, hayattır, hayatın sahibine teslim olmaktır. İslâm, selm ve müsalemettir. Yani barış, dostluk ve selâmet içinde yaşamak ve yaşatmaktır. İslâm, tamirdir, tahrip değil...

İslâm, zor ve zahmetli olan imarı, onarmayı, varlığı korumayı ister. Kolay ama değersiz ve şerefsiz olan yıkmayı, yakmayı, ortadan kaldırmayı onaylamaz.

İslâm'ın yok etmeye değil var etmeye ve varlığa kıymamaya olan dikkatinin en önemli örneklerinden biri de Fatih Sultan Mehmed'dir. Fethin ilk günü Ayasofya'ya geldiğinde, bir yeniçerinin, üzerinde haç bulunan bir mermeri kırmaya çabaladığını görür.

Hemen müdahale eder.

Üzerinde inanana ters olan haçın çizildiği mermerin kırılmasına razı olmaz. Tam tersine, yeniçeriyi azarlar ve cezalandırır.

Bir emektir. İnanana ters olsa da, bir sanattır.

Müslüman, inanana, ahlâkına, kültürüne güvenemiyor mu ki, başka bir inanan sembolünü tahribe, giriyor...

Fatih Sultan Mehmed, Ayasofya duvarlarındaki Hıristiyan sembollerini kazıtmayı ve iptal etmeyi düşünmez. Ancak, camiye çevirdiği mabedin duvarlarını kalınca sıva-

larla kapatır. Başka bir kültürün cansız ürününe bile böylesine bir kıyamamazlık, ancak Müslümana mahsus bir güzelliştir. Ne yazık ki, tarih, diğer kültür mensuplarından böylesine bir inceliğe şahit olamamıştır.

Sadece Endülüs'te, Hristiyanlık taassubuyla yapılan zulüm, bütün İslâm tarihi boyunca Müslümanların yaptıklarından daha fazladır. Üstelik aamasız zulüm sadece Müslümanlara değil, onlarla bir arada yaşayan Yahudilere de uygulanmıştır. Hristiyanlık adına yapılan vahşet, insanları aşarak, eşyaya da taşmış, İspanya'da İslâm adına ne varsa, yakılıp yıkılmıştır. Bugün orada Endülüs'ten kalanlar devede kulak bile değildir.

Endülüs'ten kaçan Yahudilere sadece Osmanlı kucak açmış ve ülkesinde serbestçe yaşama ve ticaret yapma hakkı tanımıştır.

Oysa ki, bugün Osmanlı'nın terketmek zorunda kaldığı topraklarda, Osmanlı eserleri büyük bir tahribata hedef kılınmış durumdadır. Meselâ, sadece Rumeli topraklarından yüzlerce cami, medrese, han, hamam silinip atılmış, âdeta Osmanlı'yı hatırlatan her ize ve esere kinli ve kanlı bir düşmanlık ilan edilmiştir.

Daha yakın zamanda, Makedonya'nın Ohri şehrinde, Fatih'in hatırasına yapılan İmarek Camii'nin yerle bir edildiğini gördük. Diğer Osmanlı hatırası mabetler de âdeta ölüme terkedilmiş durumda idi. Ancak Osmanlı öylesine sağlam yapmış ki, ne deprem, ne de aman bulmaz Osmanlı düşmanlığı yıkabiliyor onları...

Hız. İsa Aleyhisselâm'ı sevgi peygamberi olarak tanımlayanlar, bu yıkımları hazırlayan düşmanlığı nasıl izah ediyorlar acaba?

Daha 5 yıl önce sona eren Bosna savaşı sırasında ortaya çıkan sonuç da, Müslümanın herşeye rağmen, hâlâ en insancıl kültürü temsil ettiğini göstermekteydi... Müslüman-

lar, ne işkenceye meyletmişler, ne de kız ve kadınlara tecavüze yeltenmişlerdir. Bütün bu adinin bayağısı işleri, Müslüman olmayanlar irtikap etmişlerdir.

Savaş sırasında, nokta hedefi yapılan birçok Osmanlı eseri arasında, asırlık yazmaların bulunduğu kütüphane ve arşivi binası, cami ve minareler, hatta ünlü Mostar köprüsü de vardı... Bu bir kurallı savaş değil, kültür düşmanlığı, din düşmanlığı idi.

Bu olayı sadece mahalli bir olay sayıp, Sırp zulmü olarak görmek de mümkün değildir. Çünkü perde arkasında hep Batı'nın medeni ve gelişmiş ülkeleri vardı. Hatta Birleşmiş Milletler'in koruma alanına giren şehirlerde soykırım yapılmasına seyirci kalanlar da onlardı.

O insanlardan bir kısmı, öylesine alçalmış ve alçaklaşmışlardı ki, dağlarda mevzilenmiş Sırp keskin nişancılarının nokta atışlarıyla Müslümanları vuruşlarını seyretmek için oralara turistik geziler düzenliyorlardı. İnsan avına çıkmış olanlarla onları para karşılığı izleyip sevinen ve böylece tatilini değerlendirenler arasında alçaklık farkı var mıdır?

Müslüman kültüründe böylesine bir ruh sefaletine asla yer yoktur. En ilgisiz ve ipi koparmış Müslüman bile böylesine bir alçaklığa düşemez.

Çünkü O'nun bağılı olduğu Yüce Nebi (s.a.), bir Yahudi cenazesine bile ayağa kalkarak saygı göstermiştir. Kendisine, "Ey Allah'ın Resulü, bu cenaze bir Yahudi'ye aittir" uyarısını yapanlara şu cevabı vermiştir:

— Yahudi de insan değil midir?

***

Müslüman, bütün insanlara Allah'ın en üstün yarattığı canlı olarak bakar. Kökü, inancı, dini ve mezhebi ne olur-

sa olsun, insana, Allah'ın en yüce eseri ve en üstün sanan olarak bakar. Böyle bir varlığın hakkına tecavüz etmekten ürperir. Çünkü kul hakkı, kutsaldır.

Müslüman, başka din ve inançtan insanlarla bir arada yaşamaya alışkındır. Çünkü onun örneği, önderi, rehberi olan Güzeller Güzeli, Medine'de öyle yapmıştır. Toplumsal barışı bozmadıkları sürece, hem Hristiyanlarla, hem de Yahudilerle bir arada yaşamıştır. Hatta, münafıklar bile o toplumda kendilerine yer bulmuşlardır. İçlerindeki inkarı bildiği halde, Efendiler Efendisi, onları açığa çıkarmamış, halka bildirmemiştir. Zira İslâm'a göre, önemli olan, toplumun huzuru ve mutluluğu idi. Kötülük insanın içinde kaldığı ve uygulamaya konulmadığı sürece cezalandırılmamıştır.

Bütün bu bilgilerden hareketle bakıldığında, İslâm'da bırakınız terör, insana ve eşyaya karşı nezaketsizlik bile yoktur. İslâm Tarihi bu konuda, diğer bütün tarihlerden daha pak ve daha masumdur.

Dolayısıyla, İslâm'da terör arayanlar, ya katmerli cahil, ya da amansız İslâm düşmanındırlar.

— Müslüman da teröre bulaşmıyor mu?" diyorlar...

— Elbette Müslümanlardan da teröre bulaşanlar oluyor. Ancak bunlar, "marka müslümanları"dırlar. Yani sadece isimden ve resimden ibaret bir Müslümanlıktır bu. Eğer Müslüman hiçbir şekilde terörü ve başka kötülöklere bulaşmasın istiyorsak, bunun bir tek çaresi vardır. O da, Müslümanın gerçekten ve özüne uygun olarak Müslüman olmasıdır.

Gerçek ve özüne uygun Müslümanlığın yolu ise, Kur'an'a ve Allah Resulü'nün (s.a.v.) sünnetine, yani yaşama biçimine bağlılıktan geçiyor. Öyleyse, Saadet Asrı'nın güzel Müslümanları'na benzer çağdaş Müslümanlar yetiştirmenin yolu, Kur'an'ın özüne, Sünnetin hakikatine bağlı

mü'minler yetiştirmektir.

Kim, Müslümanın özüne uygun yetişmesine engel oluyorsa, teröre çanak tutuyor, Müslümanı teröre itiyor demektir. Çünkü içi boş Müslüman, başka hiçbir ideolojiyi benimseyemez, sadece anarşist olur.

Önce yürek, önce sevgi, önce şefkat

İnsanlık sevgisiz ve dolayısıyla da acımasız bir hayatın girdabına düşüyor. İnsan, manevî ve ahlâkî değerlerden uzaklaşmaya devam ediyor. İlişkileri belirleyen temel ölçü, çıkarlardan ibaret kalıyor. Böylece, şefkat öksüzü ve sevgi yetimi bir insanlık oluşturuluyor.

Böyle bir dünyada, sevgiye sudan ve havadan daha çok muhtaç olan çocuklara yazık oluyor. Evet, bilhassa çocuklara yazık oluyor. Çünkü onlar, sevgiyi, şefkati, merhameti hiç tatmadan şiddetle, savaşla, kanla ve kinle tanıyor.

Haber programlarından çizgi filmlere, oyuncaklardan spor yarışmalarına, ilgi duydukları her yerde sevgiden çok, kavgaya şahit oluyorlar.

Böyle yetişen çocuklar, yarın nasıl bir toplum oluşturmaya çalışacaklardır?

Elbette, onlar da, aldıklarını satacaklar ve “ezmeyenin ezileceği” bir dünyanın parçası olacaklardır... Sevgisiz büyüyenler, sevmeyi bilmeyecekler, çölleşmiş yüreklerinde ancak nefrete ve düşmanlığa yer vereceklerdir. Bu sebeple sevgisiz yetişen her çocuk bir insanlık meselesi sayılmalıdır. Dünyanın havasını, suyunu kirlilikten korumak için çaba gösterenler, önce bu insanlık kirlenmesini dert edinmeli değiller mi?

Zira önce insan, sevgisizlikle kirlenmekte ve sonra da yediğı çanağı kirletircesine, dünyanın en önemli güzelliklerini küçükük ve gündelik çıkarları uğruna bozmakta mahvetmektedir.

Bozulma insandan, insanın kalbinden başlamaktadır. Önce yürekler kirlenmekte ve niyetler bozulmaktadır. Sevgisizlik kirlerine batan yüreklerden, sadece kıskançlık, bencillik ve çıkarıcılık doğmakta ve sür'atle üremektedir...

Bu sebeble, eğitime önem veren herkes, *Önce Yürek* demelidir.

Şair boyuna mı feryat etmektedir:

Sür çıkan ağyarı dilden, ta tecelli ede Hak, Padişah konmaz saraya hane mağmur olmadan... (Yâr olmayanları, sür çıkar kalbinden... Ancak böyle bir temizlikten sonra kalbinde Cenab-ı Hak tecelli eder. Çünkü saray imar ve tamir edilmeden padişah saraya gelip konmaz...)

Gerçekten de bizim kalbimizde konaklayan duygular, sevgiler, tutkular kime ve neye ait, hiç düşündük mü?

Veya kalbimiz, Rabbimiz'in tecelli edeceği kadar temiz mi?

***

Geçen sene bir seçkin kolejimizde eğitim semineri verdim. Orada pırıl pıl, tertemiz, fitratı bozulmamış gençler gördüm. Ayrılacağım sırada öğretmenlerimiz, son bir tavsiyemi sordular. Onlara bütün samimiyetimle şunu söyledim:

— Bu çocukların şu saf ve tertemiz gönüllerini olduğu gibi muhafaza edin, yeter. Çok özel bir şeyler eklemenize gerek yok sanırım.

Gerçekten de bu çirkin dünyaya yakışmayacak derecede güzel ve dosdoğru gönüllerin sahibiydi gençlerimiz.

Bütün bozma oyunlarına rağmen. Bütün taşların bağlı ve köpeklerin salıverilmiş olmasına rağmen. Bütün ilgisizliğe ve yetersiz sevgiye rağmen. Gençlerimiz hâlâ temiz, hâlâ idealist, sevecen ve doğruluk yanlısı. Ancak bu temizlik nereye kadar sürecek ve dış dünyanın çirkinliklerine ne kadar direnip dayanabilecektir?

Bu yürek temizliğini devam ettirebilmek hiç de kolay görünmüyor. Üstelik bizim eğitim sistemimizin yürek temizliği konusunda herhangi bir tedbiri, planı, projesi de yoktur.

Bu güzel gönüllüler, bizim ülkemiz ve milletimiz adına şansımızdır.

Dünyada tükenmekte olan sevgi, şefkat ve dostluk, bu güzel çocukların yüreklerinden filizlenerek, yeniden gönüllere hakim olacaktır. Ancak bunun için, bu güzel yürekleri özel seralarla korumaya almamız gerekir. Eğitime dayalı, sevgiyle beslenen, şefkatle korunan, bilgiyle güçlenen bir güzel sera... Yüreklere korumalı... Evrensel ahlâk kurallarını aşkla benimsetmeli, sevdirmeli...

Bu, eğitimin kendisidir... Eğitim, insan yetiştirme işidir... Kendisiyle barışık, insanlara faydalı, kafasıyla kalbi arasında mutluluk verici dengeyi sağlamış gerçek insanlar yetiştirmek, eğitimle sağlanır.

Sadece bilgi yüklemekle insan yetişmiyor. Artık, sadece IQ'ye göre değil, EQ'ye göre değerlendiriliyor. Bir yürek zenginliğiyle aşılanmazsa, akıl çok kuru, katı ve yetersiz kalıyor, insanı tek başına mutlu edemiyor.

Şimdi, tasavvuftaki nefis terbiyesini çağrıştıran yeni söylemler geliştiriliyor ve Amerika yeniden keşfediliyor... Duygusal ve ruhsal zekadan bahsediliyor. Bunlar zaten bizim geleneksel kültürümüzün halen, az da olsa yaşayan temel unsurlarıdır.

Hâlâ dünyanın en yardımsever, en misafirperver, en

dayanışmacı insanları, bu kültürün mensupları arasındadır. Şimdi eğitimi kendisine cidden dert edinenlere düşen temel görev, bu kıymetini bilemediğimiz değerleri farketmek, daha yoğun ortaya çıkarmak, yaşamak ve yaşatmaktır.

Çölleşen yüreklerin oluşturduğu karanlıkları inanç, ahlâk ve erdem mumları yakarak aydınlatmak, herkesin görevi olmalıdır. Yürek eğitimi dünyanın en zor işidir. Bu sebeble, sevgisizlikten şikâyet edenler, ahlâksızlıktan yakınanlar, hemen eyleme geçmeli, mesleği ne olursa olsun, kendilerini bir eğitimci olarak görmelidirler.

Mesele, Koca Yunus'un deyimiyle, "Bir gönüle girmek-tir."

Gönüle girilmeden kafaya girilemez.

Gönülsüz hayat, kupkuru, donuk ve ruhsuzdur. Bu sebeble de, gönülsüz hayat, huzursuz hayattır. Şimdi Avrupa'da, herşeyi var ama bir şeyi olmayan insanlar yaşıyor. Mal mülk açısından zengin, fakat yürek açısından fakir olan bu insanlar, bir türlü mutlu olamıyorlar. Hatta tam tersine, zenginleştikçe yürek fakirliğini çoğalıyorlar.

Yine o koca Yunus'un, hoş söyleyişyle:

*Kemdürür yoksulluktan nicelerin varlığı,
Bunca varlık var iken gitmez gönül darlığı...*

Allah, insanı sevgisinden, sevgisiyle yarattı. Sevgiyle yaşamak ve sevgi dünyası Cenneti kazanıp, ebedî mutluluğa ermek üzere, hazırladı. Bu yüzden, O'nu bulan mutluluğu buluyor. Yüce Yaratıcı'dan uzaklaşan, mutluluktan uzaklaşıyor. O'ndan kaçan, kendisinden, yani insanlıktan kaçmış oluyor. Ondan yüreğini soyutlayarak özgür kalmak isteyenler, kendilerini korkunç bir boşlukta buluyorlar. Çünkü yaşama sevinci, nur, huzur ve mutluluk kaynağı

O'dur. O'nu bulamayan, bilemeyen ve sevemeyen, bilgisiz ve sevgisiz kalmaya mahkûm oluyor. Çünkü bilginin ve sevginin kaynağı O'dur.

O'nu bulan, bilen ve seven ise, gönül adamı olur. Sevginin, şefkatin ve dostluğun büyükelçisi olur. Şimdi bütün dünyanın buna ihtiyacı var. Bu tavrın da Anadolu insanına ihtiyacı var. Çünkü bu güzellik, herşeyden önce, güzel gönüllü bir manevî mirasın temsilcisi olan Anadolu insanlarına yaraşır.

Zira Anadolu insanı, sevgi zirvesi Mevlâna'nın, şefkat timsali Yunus'un vatandaşdır, manevî evlâdıdır. Hatır gönül dinlemeyen bir dünyada, artık, esirine bile misafir muamelesi yapabilen bu güzel gönüllülere acil olarak ihtiyaç vardır.

İnsanlığın yaşadığı her çılgınlık, her sapkınlık, her aykırılık, aslında bir arayışın şiddetle dışı vuruşudur.

Her insanlık dışı tavır, bir imdat çığığıdır.

Bir sevgi arayışdır.

Bir feryattır.

Şefkate susamışlığın heyecanıdır.

Bu arayışlara kim el ve gönül uzatacaktır?

Avrupa'da insanlar, bilgi bombardımanından yılmış, teknolojiden usanmış, acımasız maddeciliğin kısılcasında bunalmıştır. İnsanlık artık kendine dönmek, tabiata dönmek, aileye ve sevgiye dönmek istiyor.

Ama bunun için yeterli çabası yok.

Mevcut çabası da etkili sonuçlar alamıyor. Çünkü bu dönüşleri gerçekleştirebilmek için, önce Yüce Yaratıcı'ya, yani herşeyini borçlu olduğu Mutlak Varlık'a dönmesi gerekiyor.

Bunu henüz farkedemeyenler, Doğu inanışlarından medet istiyor.

Hinduizme yöneliyorlar. Avrupa'dan giderek Hindis-

tan'da köy kuruyorlar ve orada yaşıyorlar. Budizmi seçiyorlar...

Tao, Şinto ve daha neler... Bir yığın yalana peygamber, mehdi, guru... İnsanları, hem de okumuş yazmış insanı peşinden koşturuyor, bazen da ölüme götürüyor, bir sözle topla intihar ettiriyor.

Bütün bunlar ne anlama geliyor?

İnsanlık, kalbini doyurmayan, ruhuna kalıcı ve ciddi sevinçler tattırmayan bir medeniyetten bıkmış durumdadır. Fen ve felsefenin verdikleriyle mutlu olamayan Batı dünyası, arayıştan arayışa koşuyor...

Bu arayışa kim cevap verecek?

Yazımı, hepimizi, bir yürek seferberliği için hemen harekete geçirecek bir hatıra ile noktalamak istiyorum:

Bir Alman işadamı kalp krizi geçirir. Onu ziyarete giden bütün arkadaşlarına çok önemli bir tavsiyesi vardır.

Der ki; "Ne yapın, ne edin, bir an önce kalp krizi geçirin. Ancak bu şekilde, yıllardır hasret olduğunuz sevgiyi, şefkati ve ilgiyi görebileceksiniz. Bu da o krize değer.

Benim yıllardır görmediğim oğlum Amerika'dan geldi. Üç yıldır telefon bile etmeyen kızım, yanibaşımdan ayrılmadı.

Torunlarımı bu vesileyle tanıdım. Eğer siz de böyle dolu dolu ve yoğun bir şefkati tatmak istiyorsanız, bir an önce kalp krizi geçirin"

Neden kalp krizi? Çünkü artık Batı'da, ufak tefek hastalıklar ziyaret sebebi olmuyor.

Şükürler olsun ki, biz, henüz bu safhada değiliz. Bu sebeble, diyoruz ki, bir an önce yürek, bir an önce sevgi, bir an önce şefkat insanı olalım.

Hem yürek zenginliklerimizi çoğaltıp paylaşalım, hem de madde kısı kacında bunalanlara bir çıkış yolunun adresini göstermiş olalım.

Hadi bakalım, var mısınız?

Şunu iyi biliniz ki, siz, Yunus Emre'nin, Mevlâna'nın, Hacı Bayram Veli'nin, Hacı Bektaş Veli'nin manevî mirasına sahip olanlar, sizler "Yokum" diyorsanız; hiç kimse, "Varım" demeyecektir.

Yaşama sevinci

Her bilgi öğrenilmeli
Her güzel yer görülmeli
Her kıymetli yazı okunmalı
Her varlık tefekkür edilmeli
Her eser sevilmeli
Her yüreğe girilmeli
Her zirveye erilmeli
Her yara sarılmalı
Her sökükle dikilmeli
Her gözyaşı silinmeli
Her küskün barıştırılmalı
Her kırgına çözüm sunulmalı
Her surat asmışa tebessüm edilmeli
Her aç doyurulmak
Her susuz içirilmeli
Her çıplak giydirilmen
Her soru cevaplandırılmalı
Her gurbete bir sıra sunulmalı
Her derde derman olunmalı
Her borca kredi açılmalı
Her hayale gerçeğin yolu açılmalı
Her duaya amin demeli

Her arayış hidayetle bitmeli
Her kışın bir bahar, her gecenin bir sabahı olmalı
Her zorluk bir kolaylığa ulaşmalı
Her nimet paylaşılmalı
Her şarkı mutluluk söylemeli
Her öksüz okşanmalı
Her yetim şefkatle kuşatılmalı
Bütün bunları yapabilmek için de, yüreklerimiz koca-
man kocaman açılmalı kainata
Sevgi dolu yüreğimizin dışında hiçbir şey kalmamalı
Hayat yeniden kazanılmalı
Sevgi, ümittir
Sevgi, hayatın tadıdır
Sevgi, hayatın hayatıdır
Seven bir gönül, sevgiyi yansıtır gönül gönül
Gürül gürül
Ve yaşama sevincini yaşar, yaşar bütün dünyaya
Taşır içinde en saf mutluluğu
Ömür boyu
Eşsiz bir hazine gibi
İnsanı aşar insanlığı
ebedîleşir
Yaşar iki cihanda cenneti
Sevmeyi bilmek
Sevene
Her renk güzel
Her insan gibi...

Sevgi ümittir

Sevgi ümittir
Seven ümit eder, bekler, sabreder
Her sevgi ümit doludur
Ümit, sevginin çocuğudur
Sevgi ümit doğurur
Ümit, aşk şevk yoğurur
Ümitsiz sevgi, sevgisiz ümit
Kurutur duyguyu yaşanmaz eder

Tabiat bize dostluk dersi veriyor

Tabiatta, büyük ve sistemli bir iletişim ağı vardır. Sanki hemen haberleşirler ve birbirinin yardımına koşarlar.

Kainat bütünüyle birbirini tamamlamak, bütünlemek ve ortak hedefe gidişi kolaylaştırmak üzere planlanmıştır. Bu planlı yaratılışı, muhteşem düzeni görmeyen yoktur. Ancak, planın planlayıcısını, düzenin düzenleyicisini de herkes görüyor diyebilir miyiz?

Gökler yerin imdadına koşar. Yağmur duası için açılmış ağızlara benzeyen çatlamış toprağın yakarışını duymazlıktan gelemes... Erken, ya da geç, rahmet gelir, susuz toprağı suya doyurur.

Gökler yerin imdadına koştuğı gibi, yeryüzü de üzerinde yaşayan canlıların derdine derman olur.

Güneş, herkesi, herşeyi kavrayıp kuşatır, aydınlatır, ısıtır, gıdalandırır. Sessiz, sedasız, çıt çıkarmadan şeffaflaşmış her engeli aşarak ihtiyaç sahiplerine ulaşır.

Zaten, değerli hediyeleri gürültüsüz, alayışsız nümayışsız, gösterişsiz vermek büyüklüktür... Küçükler ise, küçük hediyelerini büyük gürültülerle ve şovlar yaparak verirler... Böylece, kendi reklamlarını yapmayı, kendilerini göstermeyi ve övünmeyi öne çıkarırlar.

Biz, tabiat gibi olalım.

Sessizce verelim. Gürültüsüzce ve reklamsız yardıma koşalım, tamamlayalım, bütünleyelim, yapalım, onaralım..

İnsan kardeşlerimizle iletişimi kesmeyelim.

Hep kendimize değil, başkalarına da bakalım. Onları da koruyup kollayalım ki, bizden olanlar başkalaşmasınlar. Başkaları bizdenleşsinler. Ayrılıklar gayrılıklara dönüşmesin...

Birlik ve dirlik olsun...

Dirlikten dirilik doğar.

İletişim sevgisi, bizi sevgi iletişimine götürür.

Çünkü iletişim sevgisi, sevgi iletişimini doğuruyor.

Öyleyse, neden, niçin hâlâ hareketsiz duruyor ve diri olduğumuzu göstermiyoruz?

Evet hâlâ niçin, cansızlar gibiyiz. Hareketsiz ve sevgisiz duruyoruz. Kainattaki herşey, sevgiyle harekette iken, muhabbetle coşmuşken ve âdeta Yaratan aşkına kabına sığamaz cezabelerde iken, insan ölü gibi durabilir mi?

Ölmeden, ölmüş gibi cansız numarası yapabilir mi? Aklının ve enerjisinin hakkını vermeli değil mi?

Hemen de harekete geçip, kalbinin sesine kulak vermeli değil mi?

Ve kendisini sevgisinden sevgisiyle yaratıp, sevgi dolu bir yüreği armağan edenin sevgisiyle, herşeyi sevmeli değil mi? Öyleyse niçin, hâlâ bir sevgi çıkartması için harekete geçmiyoruz?

Hâlâ niçin, kollarınız, bir sevdiğinize sarılmıyor muhabbetle?

— Haydî ! Bırakın tereddütü... Bir yana fırlatıp atın gururu... Ve seni seviyorum deyin. Haydi, haydi!

Şimdi değilse ne zaman? Şu iki günlük dünyada dostlukları, muhabbetleri tehir etmeyelim. Tehir edilecek o kadar gereksiz meşguliyetimiz var ki...

Hayatımızın önceliği sevgidir

Bakınız bir günlük hayatınıza ve eleyiniz yaptıklarınızı.

Öncelikleri belirleyiniz...

Gereksizleri, yani ne dünya, ne de ahirete yaramayan-ları atınız bir yana...

Kalbinizin sesine kulak veriniz.

Rabbimiz'in çağrısını duyunuz.

Yaratılışın gösterdiği yana bakınız.

Yaratılış doğrultusunda yaşamak, doğru yaşamaktır. Tabii yaşamak, tabiattan kopmadan yaşamaktan Yani Yaratıcı'nın istediği gibi yaşamak...

Tabiatımız sevgi diyor. Yapımız, yaratılışımız sevgiyle dopdolu... Öyleyse niçin, yaratılışımızı tersine zorluyoruz ve kendimizi sevgisizliğe mahkûm ediyoruz?

Yüceler Yücesi Yaratıcımız, bizi sevgisinden sevgisiyle yarattı.

Yaratılışımızın temelinde İlahi sevgi var.

Biz nasıl sevgisiz olabiliriz?

Nasıl sevgiye ilgisiz ve uzak durabiliriz?

Sevgiye sevgi duymamak, kendimizden ve fitratımızdan uzaklaşmak demektir. İnsan olabilmek için, herşeye rağmen seven bir yürek taşımaya mecburuz.

Kendimiz olabilmek ve insan kalabilmek için sevgiye

odaklanalım...

Sevgi özümüz olsun.

Sevgi, hayatımızın hayatı olsun.

Sevgi, hayatın her anına ve her yanına vurduğumuz bir maya olsun...

Sevgiyle anlam kazanır hayatımız...

Dünya sevgiyle yaşanmaya değer güzellikler kazanır.

Sevgi, tat(lı)ları tatlandıran tattır.

Sevgi ruhu kanatlandıran maneviyattır.

Sevgi, ötelere ulaştıran buraktır.

Sevgi, ruhun rahatı, huzurun değişmez şartıdır.

Evet, öyleyse neden, ne diye, hâlâ tereddüt içindeyiz?

Niçin hâlâ ellerimiz, sevgiyi sevgisinden aldığımız Yaratıcı'ya heyecanla açılmıyor?

Sevmeyi öğretilene, teşekkürlerimiz neden gecikiyor?

Sevmemiz gerekenlere, ilk sevgi öğretmenlerimize sevgilerimizi sürdürüyor muyuz?

Sevginin boynumuza borç olarak yüklediği fedakârlıklara var mıyız?

Sevgiyi, vererek çoğaltmak, paylaşarak bereketlendirmek hepimizin görevi değil midir?

Sevmekte kimse yetişmemeli bize...

El ve gönül uzatmakta, bizi kimse geçmemeli...

Bizi hiç kimse, sevgisizliğe itmemeli...

Biz sevgiden ibaret olmalıyız...

Sevgide bizden ibaret olmalı...

Sevginin rengine boyanmalıyız.

Biz, sevgi olmalıyız.

Sevgi denildiğinde hatırlanan olmalıyız.

Her sevgi kıpırdatmak yüreğimizi...

Her sevgisizlik, hüznlendirmeli...

Olduğumuz yerde sevgiden başka şey bulunmamalı...

Sevgi solumalı yürekler, yüreğimizden...

Çölleşmiş yürekler bile yeşermeli, sevgimizin nesiminden...

Sevmek, dinlendirir, huzur verir...

Sevmek, ruha gıda olur, gençleştirir, dinçleştirir...

Sevmek, dinlendirir...

Çünkü sevginin kaynağına bağlar kalbi.

Sevgiyi yoktan yaratıp hediye edeni bildirir, buldurur.

Hamları olgunlaştırır sevgi.

Kabaları yontar, yumuşatır...

İlkelleri, yüceltir.

Sevgi, yaratılış sırlarımızı keşfettirir.

Sevgi en ulvi heyecanlarla titretir

Sevgi, kalbimizin dili

Dilimizin kalbidir.

Bizi, bize tanıtır.

Hem içimizi ısıtır

Hem de, hislerimizi derinleştirir,

Enginleştirir ve zenginleştirir.

İşte bu sebeble, sevmeyen kendini bilmez.

— Kendini bilmeyen, Rabbini bilmez.

Rabbini bilmeyen neyi bilir, neyi anlar ki?

İşte bu yüzden Nasreddin Hoca,

— Hiç sevmedim, diyeni gösterir,

Eşeğini arayan adama...

Hoca'mız haklıdır elbette,

Çünkü hiç sevmemiş olan, hiç yaşamamıştır.

Ya da yaşar gibi yaşamış,

Hep bitkisel hayatta kalmıştır...

Zira ki, sevgidir canda can Sevgidir gönül gözünü açan. Ötelere kanatlandıran Tükenmez bir enerjiyle Mesafeleri katlayan. Sahabe, bu sevgiyle Çin'dedir, Anadolu'dadır, Afrikada' dır. Eba Eyyub el Ensari, bu şevkle Sekseninden sonra Bizans önlerindedir. Bu aşkla yorulmaz yeniçeri,

Avrupa ortalarında
Hep akındadır.

***

*Kınsızdır sevgi kılıcı
Çifte su verilmiş ve bilenmiştir
Bir kutlu yüreğin emrinde
Ve hep Gönül fetihlerindedir*

Gönül duvarımdan sevgi aileme kırk hadis

Efendimiz kendisinden rivayet edilen 40 hadis öğreneni müjdelemiştir. İnşaallah bu müjdeye girebilmemiz ümidiyle, çok andığım 40 hadis-i şerifi sizlerle paylaşmak istiyorum.

1) Müslüman, elinden ve dilinden insanların emin olduğu kimsedir.

2) Sizden birisi, kendi nefsi için istediğini başkası için de istemedikçe, gerçek mü'min olamaz.

3) İman etmedikçe Cennete giremezsiniz. Birbirinizi sevmedikçe de, iman etmiş olamazsınız.

4) Komşusu, şerrinden emin olmayan insan, Cennete giremez.

5) Kim, lailahe illallah—Allah'tan başka ilâh yoktur—derse, Cennete girer.

6) Bir kimsenin namazı ve orucu size zarar vermesin. Onun küçük ve büyük paralardaki haline (hareket tarzına) bakınız.

7) Öyle bir zaman gelecek ki, o günün Müslümanı sizin yapmışınızdan çok azım yaptığı halde kurtulacaktır.

8) Amellerin en sevaplısı, en zor olanıdır.

9) Mü'min, günahım başına yıkılacak bir dağ gibi bü-

yük görür, korkusunu hisseder.

Münkir ise, günahına, burnunun ucuna konmuş sinek gibi basite alır, aldırış etmez.

10) Allahım, sevgini ve seni sevenin sevgisini ve seni sevmeye beni yaklaştıranın sevgisini bana nasip et.

11) Ben, güzel ahlâkı tamamlamak için gönderildim.

12) Cennet, annelerin ayakları alandır.

13) Komşusu açken tok yatan bizden değildir.

14) Kıyamet gününde, şehitlerin kanıyla alimlerin mürekkebi tartılacak, alimlerin mürekkebi daha ağır gelecek.

15) Ümmetimin yaşlılarına saygı göstermek, bana saYSl göstermekten sayılır.

16) Kafir de olsa, mazlumun bedduasından salon! Çünkü onunla Allah arasında perde yoktur. Allah, mazlunun ve darda kalmışın imdadına koşulmasını sever.

17) Kişinin günahları çoğaldığı vakit, (günahlarına kefarefaret olarak) Allah Teala, onu geçim sıkıntısıyla imtihan eder.

18) Bir kimse gazabını tutar, rızasını yayar, iyiliğini genişletir, akrabayı yoklar, emaneti öderse, Allah (c.c.) onu kıyamette (Nur-u Azam'ına) en büyük nuruna ithal eder

19) Üç şey vardır ki, onlar kimde bulunursa, o kişi sevabı hak eder ve imanını olgunlaştırır:

a) İnsanlarla hoş geçineceği bir ahlâk

b) Kendisini Allah'ın yasaklarından alıkoyan bir takva

c) Cahillerin kabalığına aldırış ettirmeyen bir hilm (yumuşaklık).

20) Ümmetimin salihlerinin Cennet e girmeleri, namaz ve oruçları sebebiyle değil; cömertlik, gönüllerinde kimseye karşı kötü duygular beslememeleri ve Müslümanlara nasihatları sayesinde.

21) Öfkelenğinde öfkesine hakim olan halim kişi, dünyada da efendidir, ahirette de efendidir.

22) Doğruluk insanı iyiliğe, iyilik de Cennet e götürür. İnsan doğru söyleye söyleye, sonunda Allah katında doğrulardan yazılır.

23) Yalancılık insanı günahkârlığa, günahkârlık da Cehennem'e ulaştırır. İnsan yalan söyleye söyleye, sonunda Allah katında yalancılardan yazılır.

24) Kim Müslüman kardeşinin şeref ve namusunu savunursa, Allah da kıyamet günü, onun yüzünü Cehennem'den korur.

25) Kişi, sevdiğiyle beraberdir.

26) Karşılaştığınız kimseye selâm verin, tebessümlü bir eda ile elinizi uzatıp elini sıkın. Bunu yaparsanız, muhatabınızla ayrılmadan, günahlarınızın sizden ayrıldığını unutmayın.

27) Ey kalpleri istediği şekilde evirip çeviren yüce Allah'ım! Kalbimi dinine yönelt, onu, dinin üzere sabitle.

28) Birlikte rahmet, ayrılıkta azap vardır.

29) Bir mü'minin iyiliğini unutup da, kötülüğünü hatırlayanı Allah Teala sevmez.

30) İnsanlar uykudadır, öldükleri zaman uyanırlar.

31) Dünyadan bana üç şey sevdirdi: Güzel koku, kadın ve gözümün nuru namaz.

32) Hiç ölmeyecekmiş gibi dünya için, yarın ölecekmiş gibi ahiret için çalışınız.

33) Dünya ile aramızda bir münasebet yoktur. Zira ben dünyada, yaz gününde binitiyile yola çıkan bir yolcu gibiyim. Yolcu, yolda bulduğu bir ağacın gölgesinde bir miktar istirahat ettikten sonra, gölgeyi terkederek yoluna devam ettiği gibi, ben de yoluma devam edeceğim.

34) Allah'ın fazlından isteyin. Allah, kendisinden istenilmesini sever. İbadetlerin makbulü, ferahlığı beklemektir.

35) Sabır ile dua, mü'minin ne güzel silahıdır.

36) Davetlerin en kötüsü, zenginlerin çağırıldığı, fakirlerin çağırılmadığı düğün yemeğidir.

37) Çağırıldığınız davete mutlaka gidiniz.

38) Bir Müslümanın, kardeşine üç günden ziyade küskün durması helal olmaz. Ancak kötülüğünden emin olmayacağı bir kimse ise, o zaman helal olur.

39) Cennet cömertlerin, Cehennem de cimrilerin yeridir.

40) Veren el, alan elden üstündür.

41) Ehli olsun olmasın, sen iyiliğini yap. Şayet ehlini buldunsa, ne güzel, isabet ettirdin. Eğer ehlini bulamadınsa, sen iyiliğin ehli olursun.